

VIDZEMES
AUGSTSKOLA

Cēsu iela 4,
Valmiera, LV-4200
T.: +371 64207230,
F: +371 64207229
info@va.lv, www.va.lv

LV90001342592
Valsts Kase
LV38TREL9150130000000
TRELLV22

PAŠNOVĒRTĒJUMA ZIŅOJUMS *2022./2023.ak.g.*

Studiju virziens

*“VIESNĪCU UN RESTORĀNU SERVISS,
TŪRISMA UN ATPŪTAS ORGANIZĀCIJA”*

Satura radītājs

I. Informācija par augstskolu	3
II. Studiju virziena raksturojums	11
2.1. Studiju virziena pārvaldība	11
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	24
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	28
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	40
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	50
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	54
III. STUDIJU PROGRAMMAS “Tūrisma organizācija un vadība” RAKSTUROJUMS	56
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	56
3.2. Studiju saturs un īstenošana	61
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	67
3.4. Mācībspēki	68
IV. STUDIJU PROGRAMMAS “Tūrisma konkurētspējas vadība” RAKSTUROJUMS	70
4.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	70
4.2. Studiju saturs un īstenošana	78
4.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	79
4.4. Mācībspēki	80

I. INFORMĀCIJA PAR AUGSTSKOLU

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem, ietverot šādus punktus:

Vidzemes Augstskola (turpmāk - ViA) dibināta 1996. gadā un 2001. gadā ieguvusi valsts augstskolas statusu. 2002. gadā ViA akreditēta uz nenoteiktu laiku. ViA piedāvā kvalitatīvas studiju programmas, kurās tiek līdzsvarota teorija un prakse. Studiju programmas tiek nemitīgi atjaunotas un pielāgotas aktuālām sabiedrības vajadzībām un izmaiņām darba tirgū. Studiju kvalitāti nodrošina pieredzējuši un profesionāli mācībspēki, progresīvas studiju formas, kā arī pētniecības un akadēmiskā darba integrācija.

ViA piedāvā koledžas, bakalaura, maģistra un doktorantūras programmas, kopskaitā 17. ViA studiju programmas tiek īstenotas **piecos** studiju virzienos, kas ir apvienoti divās fakultātēs – Inženierzinātņu fakultātē un Sabiedrības zinātņu fakultātē.

Pārskata periodā, 2022./2023. akadēmiskajā gadā (ikgadējie statistikas dati uz 2022. gada 1.oktobri ViA vidējais gada uzņemto studentu skaits ir 232 studenti, vidējais gada studējošo kopskaits 635 studenti, ar vidējo atbirumu gadā līdz 25,8% studentiem, kas pārtraukuši studijas kā studiju programmu neapguvuši vai teorētisko kursu nokārtojuši (nav iesniegts vai aizstāvēts valsts gala pārbaudījums). Absolventu skaits pārskata periodā - 112 absolventi. Pārskata periodā studējošo skaitam tendence ir samazināties līdz vidēji 3,5% gadā no 2021./2022. ak.gada studentu kopskaita, kā iemesli tiek minēti gan demogrāfiskā situācija Vidzemes reģionā, no kurienes ir vairums augstskolas studentu, gan joprojām jūtāmā Covid -19 ietekme, gan arī 2022. gada drošības bažas saistībā ar karu Ukrainā, kas daļai jauniešu var likt nosvērties par labu ārzemju studijām.

Vidēji studējošo atbirums ViA ir zem Eiropas Savienības valstu vidējiem rādītājiem un ir ar izteiktām atšķirībām starp dažādām studiju programmām. Vislielākais atbirums ir inženierzinātņu programmās, kur daudziem studējošajiem, absolvējot vidējās izglītības iestādes, nav pietiekamas zināšanas svarīgajos mācību priekšmetos – matemātikā, fizikā. Biežākie atbiruma iemesli ir neizpildītas studiju programmas prasības (sakarāts liels apjoms akadēmisko parādu), kā arī studiju pārtraukšana pēc paša vēlēšanās, kur biežākais iemesls ir nespēja savienot studijas ar pilna laika darbu. Aizvien izteiktāka tendence ir, ka studējošie pārtrauc studijas pirms diploma ieguves, bet pēc laika (viena gada līdz pat 10 gadu ietvarā) atjaunojas studējošo statusā, turpina jau iesāktās studiju programmas apguvi, vai arī izvēlas citu studiju programmu

Detalizēts studējošo skaita pārskats pieejams pēc pieprasījuma Studiju administrēšanas daļā.

Pētnieciskais darbs ViA tiek īstenots divos zinātniskajos institūtos - Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūtā (turpmāk - HESPI), kas izveidots 2015. gadā, un Sociotehnisku sistēmu inženierijas institūtā (turpmāk - SSII), kas ir dibināts 2006. gada jūlijā.

2019. gadā tika uzsākts darbs pie ViA stratēģijas 2023.-2028. gadam, stratēģijas izstrāde notika atbilstoši pieejamai informācijai no izglītības politikas veidotājiem, tomēr šis process ir aizkavējies. Šobrīd jaunā ViA stratēģija ir izstrādes beigu procesā - to vada ViA padome piecu cilvēku sastāvā, izstrādē ir tikuši iesaistīti visu līmeņu augstskolas darbinieki, kā arī tā veikta ciešā sadarbībā ar uzņēmējiem, pašvaldību. Pašlaik jaunā stratēģija ir iesniegta Izglītības un Zinātnes ministrijā izvērtēšanai un apstiprināšanai.

Saskaņā ar 2022. gada vasarā pieņemtajiem Ministru kabineta noteikumiem par augstskolu stratēģisko specializāciju, ViA ir noteiktas stratēģiskās specializācijas jomas - (1) inženierzinātnes un tehnoloģijas (izglītības tematiskā joma – datorika); (2) sociālās zinātnes (izglītības tematiskās jomas – informācijas un komunikācijas zinātnes, komerczinātnes un administrēšana, individuālie pakalpojumi). Visu pārskata periodu (no 2020. gada) ViA strādā gan pēc iepriekšējās 2016.- 2020. gada stratēģijas (izstrādāta un apstiprināta 2015. gadā), kas, neraugoties uz izstrādes laiku, vēl joprojām ir aktuāla, gan, ņemot vērā pēdējo gadu aktīvo iesaisti starptautiskās partnerībās un projektos, arī atbilstoši stratēģiskajai specializācijai.

ViA vīzija jaunajā augstskolas 2023.-2028. gada stratēģijā skan šādi: "ViA ir starptautisks, reģionāli nozīmīgs un ilgtspējīgs zināšanu, pētniecības un inovāciju kopienas virzītājs nākotnes sabiedrības dzīvesspēkam¹ un izaugsmei.

Savukārt, jaunā **ViA misija** skan šādi: "Vidzemes Augstskola veicina uzņēmīgas, iekļaujošas, gudras un tehnoloģiski attīstītas nākotnes zināšanu sabiedrības nostiprināšanos reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī."

Ar šo misijas formulējumu tiek izvirzīts, ka ViA rada un virza pierādījumos balstītas zināšanas cilvēka vispusīgai attīstībai un talantu izkopšanai mūža garumā. Līdzvērtīgi svarīgi, ka ViA mijiedarbībā ar iesaistītajām pusēm pēta un risina sabiedrības izaugsmei aktuālas problēmas starptautiskā un reģionālā kontekstā. Papildinot iepriekšējo, ViA kopraida inovācijas reģionu un sabiedrības ilgtspējai. Un visbeidzot, ViA nodrošina ilgtspējīgu un pievilcīgu, cilvēk-orientētu sadarbības, darba un izaugsmes vidi ikvienai iesaistes pusei, tiecas kļūt par pievilcīgu akadēmisko darba devēju.

ViA galvenie darbības **stratēģiskās prioritātes un mērķi**, kas ietverti jaunajā augstskolas stratēģijā:

- 1) Kvalitatīva un pieprasīta izglītība mūža garumā;
- 2) Ilzcilība un sadarbība pētniecībā;
- 3) Inovāciju veicināšana tautsaimniecības izaugsmei;
- 4) Organizācijas attīstība.

ViA jaunajā stratēģijā definētās vērtības ir **Uzņēmīgums, Ilgtspēja, Sadarbība, Radošums, Cieņa un Atbildība un Akadēmiskā brīvība**

Arī pilsētas, novada un reģiona attīstības kontekstā ViA ir definēti uzdevumi: augsti kvalificēta darba spēka sagatavošana, mūžizglītības nodrošināšana un darbaspēka pārkvalifikācija, pētniecības nodrošināšana un inovāciju veicināšana - jaunu uzņēmumu attīstība. Kopš 2020. gada ViA cieši sadarbojas ar Valmieras novada pašvaldību un Valmieras Attīstības aģentūru, un piedalījās Valmieras stratēģiskās attīstības plānošanā 2030, ņemot vērā ViA studiju un zinātnes piedāvājumu un attīstības iespējas, galvenos uzsvarus liekot uz aprītes ekonomikas, koka ēku būvniecības, ilgtspējīgas attīstības, IT jomām. Minētās jomas ir iekļautas Valmieras industriālo teritoriju attīstības plānā, un plānotajā periodā ir paredzēts radīt 1770 jaunas darba vietas.

ViA studiju programmu uzskaitījums pieejams ViA Studiju administrēšanas grupā grupā pēc pieprasījuma.

Informācija studējošo skaita dinamiku pārskates periodā pieejama ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

ViA stratēģija (2016 - 2020) latviešu valodā pieejama ViA mājas lapā *gan latviešu, gan angļu* valodās. *Stratēģija (2023-2028) latviešu valodā pieejama pēc pieprasījuma Rektorātā.*

1.1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

ViA ir atvasināta publiska persona. ViA ir dibinājusi valsts un tās tiesisko darbību reglamentē ViA Satversme. ViA pārvaldībā tiek ievērots demokrātisks vadības stils un koleģialitātes princips. Fakultāšu dekāni un citu akadēmisko un administratīvo struktūru vadītāji, kā arī studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā. Operatīvās vadības jautājumi tiek risināti iknedēļas vadības sēdēs. Augstskolas operatīvo vadību organizē administratīvais prorektors. Sēdes ir atklātas un informācija no sēdēm tiek izsūtīta augstskolas personālam elektroniski. Aktuālo procesu izvērtēšanai un sekmīgai studiju darba

¹ **Sabiedrības dzīvesspēks:** jēdziens (angl. societal resilience, tulkots arī kā noturība vai drošumspēja), kas plaši tiek izmantots, lai skaidrotu un pētītu sabiedrību attīstību nedrošos, neskaidros, ātri mainīgos apstākļos. Jēdziens sevī ietver problēmu risināšanu un attīstības stratēģisku vadīšanu spēju veidos, rada nepieciešamos apstākļus ilgtermiņa izaugsmei un attīstībai, kā arī sekmē kopienas elastīgumu empātijas spēju un drosmi, spēcīgu saišu veidošanu sociālā atbalsta gūšana un kopības izjūtu ar apkārtējiem cilvēkiem un plašāku sabiedrību.

organizācijai, reizi mēnesī tiek organizēti Studiju virzienu un studiju programmu direktoru darba semināri, kā arī Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdes.

Augstskolas vadības un pārstāvības galvenās lēmējinstiūcijas ir:

Satversmes sapulce - ViA augstākā vadības instiūcija, kas apstiprina ViA Satversmi un tās grozījumus, ievēlē amatā rektoru, kā arī var rosināt rektora atcelšanu no amata; noklausās un apstiprina ViA Padomes priekšsēdētāja, rektora, Senāta priekšsēdētāja un Revīzijas komisijas sagatavotos ikgadējos pārskatus par ViA darbību; ievēlē Senāta locekļus no akadēmiskā un vispārējā personāla vidus un apstiprina Senāta nolikumu, kā arī var atsaukt senāta locekļus; veido un ievēlē Revīzijas komisiju; ievēlē Akadēmisko šķīrējtiesu un apstiprina tās nolikumu, kā arī izskata un izlemj citus stratēģiskos jautājumus, kas saistīti ar ViA darbību un neietilpst citu pārvaldes instiūciju kompetencē. Satversmes sapulci ievēlē uz trim gadiem. Satversmes sapulce sastāv no 40 personām, no kurām 24 pārstāvji tiek ievēlēti no akadēmiskā personāla, 8 pārstāvji tiek ievēlēti no vispārējā personāla, un 8 pārstāvji tiek ievēlēti no studējošo vidus.

ViA Padome - koleģiāla ViA augstākā lēmējinstiūcija (5 Padomes locekļu sastāvā), kas ir atbildīga par ViA ilgspējīgu attīstību, stratēģisko un finanšu uzraudzību, kā arī nodrošina ViA darbību atbilstoši tās attīstības stratēģijā noteiktajiem mērķiem. ViA Padomes darbību nosaka ViA Satversme, LR normatīvie akti un tiem atbilstošais ViA Padomes nolikums. ViA Padome aizsargā ViA autonomiju, kā arī respektē akadēmiskā personāla un studējošo akadēmisko brīvību un veicina tās īstenošanu.

Senāts - koleģiāla ViA augstākā akadēmiskā lēmējinstiūcija, kas ir atbildīga par augstskolas izglītības, pētniecības, radošās darbības izcilību, attīstību un atbilstību starptautiski atzītiem kvalitātes standartiem. Senāts regulē ViA akadēmiskās, radošās un zinātniskās darbības jomas. Senātu ievēlē uz trim gadiem; tā ievēlēšana un darbība tiek noteikta saskaņā ar Augstskolu likumu, kā arī Senāta nolikumu, kuru apstiprina Satversmes sapulce. Senāts sastāv no 15 senatoriem: 11 akadēmiskā personāla pārstāvjiem (73%), 3 (trim) studējošo pārstāvjiem (20%) un administratīvais personāls (rektors) - (7%).

Rektors - augstskolas augstākā amatpersona, kas īsteno augstskolas vispārējo administratīvo vadību un bez īpaša pilnvarojuma pārstāv augstskolu. Izveidojot struktūrvienību organizatoriskā, saimnieciskā un apkalpojošā darba veikšanai, rektors apstiprina tās nolikumu un nosaka tās izveidošanas, finansēšanas un uzraudzības kārtību, kā arī darbības pamatnoteikumus. Pieņemot lēmumus par struktūrvienības reorganizāciju vai likvidāciju, rektors nosaka minēto lēmumu izpildes kārtību. Atbilstoši ViA attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem rektors ieceļ un atceļ prorektoros, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību saskaņā ar ViA Padomē un Senātā apstiprināto ViA Prorektoru izvirzīšanas, iecelšanas un atcelšanas kārtību. Atbilstoši ViA attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem fakultātes Dome izvirza un rektors ieceļ un atceļ dekānus, kā arī nosaka to kompetences jomas, pilnvaras un atbildību. Rektors pārrauga ViA zinātnisko darbību.

Akadēmiskā šķīrējtiesa - ir pastāvīga ViA instiūcija, kas izskata studējošo un akadēmiskā personāla iesniegumus par ViA Satversmē noteikto akadēmisko brīvību un tiesību ierobežojumiem vai pārkāpumiem, strīdus starp ViA amatpersonām, kā arī struktūrvienību pārvaldes instiūcijām, kas atrodas pakļautības attiecībās, kā arī Augstskolu likumā noteiktajos gadījumos izskata iesniegumus par administratīva akta vai faktiskās rīcības apstrīdēšanu un pieņem attiecīgus lēmumus par tiem, kā arī pilda citus ViA Satversmē paredzētus uzdevumus. Šķīrējtiesa sastāv no 3 (trīs) locekļiem, no kuriem 2 (divus), aizklāti balsojot, ievēl Satversmes sapulce no akadēmiskajos amatos ievēlētā akadēmiskā personāla vidus (67%), un 1 (vienu) ievēl studējošo pašpārvalde no pilna laika studējošo vidus (33%).

Revīzijas komisija - ViA pārstāvības instiūcija, kas veic iekšējās revīzijas uzdevumus un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Augstskolas Satversmi un citiem augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem. Revīzijas komisijas mērķis ir pārbaudīt Augstskolas darbības atbilstību Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, Augstskolas Satversmei un citiem Augstskolas iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī Satversmes sapulces, ViA Padomes un Senāta lēmumiem. Revīzijas komisiju 3 (trīs) personu sastāvā ievēlē Satversmes sapulce uz trim gadiem. Revīzijas komisijas locekļus var

atsaukt Satversmes sapulce. Revīzijas komisijas sastāvā var tikt ievēlēti vēlētā akadēmiskā personāla un studējošo pārstāvji.

Fakultāšu Domes - koleģiālas lēmēj institūcijas fakultāšu akadēmiskās, zinātniskās un pētnieciskās darbības nodrošināšanai. Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome sastāv no 13 (trīspadsmit) locekļiem: 10 (desmit) akadēmiskā personāla pārstāvji (77%), 3 (trīs) studējošo pārstāvji (23%). Inženierzinātņu fakultātes Dome sastāv no 8 (astoņiem) locekļiem: 6 (seši) akadēmiskā vai pētnieciskā personāla pārstāvji (75%), 2 (divi) studējošo pārstāvji (25%).

Ekopadome – ViA izveidota padome, kas darbojas saskaņā ar Ekoaugstskolu programmas realizācijas īstenošanas procesu, kura mērķis ir Ekoaugstskolas sabiedrisko aktivitāšu organizēšana un vadīšana un ekoloģiskas saimniekošanas koordinēšana ViA un tās apkārtnē. Ekopadome sastāv no 7 studentiem, 6 akadēmiskā personāla un 2 administratīvā personāla pārstāvjiem un 1 Valmieras novada pašvaldības pārstāvja. Tūrisma virziena docētāji un studenti ir aktīvi Ekopadomes darbā.

Nemot vērā izmaiņas augstskolas pārvaldības modelī, ViA vēl nav apstiprināta jaunā pārvaldības struktūra, kuras apstiprināšana, pēc jaunās kārtības, ir ViA Padomes pārziņā.

1.1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

ViA Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika ir ViA kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi. Tā ir izstrādāta, tiek pārskatīta un īstenota saskaņā ar Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (2015), Latvijas Republikas *Augstskolu likumā* noteikto un citiem normatīviem, vienlaikus, ņemot vērā ViA iekšējo un ārējo iesaistīto pušu viedokli un vajadzības. Politika atbalsta kvalitātes kultūras veidošanos, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos.

Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem.

Kvalitātes nodrošināšanas politika un pasākumi

ViA izstrādāta un apstiprināta attīstības stratēģija 2016.-2020. gadam, kas paredz tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju izglītībā, tiekšanos uz izcilību un konkurētspēju zinātnē un pētniecībā, kā arī zināšanu pārnesi un ieguldījumu reģiona attīstībā. Sākot ar 2022. gadu par stratēģijas attīstības un finanšu jautājumiem lemj ViA Padome (saskaņā ar Augstskolu likumu). Stratēģisko kontroli pār ViA attīstību īsteno ViA Senāts, bet administratīvo un uzskaites kontroli realizē Sabiedrības zinātņu fakultāte. Akadēmiskā personāla kvalifikācija un kompetences tiek vērtētas, balstoties uz tā profesionālajiem, akadēmiskajiem un zinātniskajiem sasniegumiem. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā. Kopš 2018. gada kvalitātes vadībā un konsultēšanā arī iesaistās darba devēji, absolventi.

Par būtiskiem jautājumiem lemj fakultātes domes sēdēs reizi mēnesī. ViA ir **Zinātniskā padome**, kuras uzdevums ir sekmēt saskaņotu un mērķtiecīgu ViA akadēmisko un zinātniski pētniecisko darbību atbilstoši ViA stratēģijai. Padome konsultē un nepieciešamības gadījumā sagatavo priekšlikumus Senātam un rektoram par stratēģiski nozīmīgiem augstskolas zinātniski pētnieciskās darbības jautājumiem, t.sk., jaunu ViA pētniecības virzienu uzsākšanu.

Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Visi normatīvie dokumenti gan studējošajiem, gan

akadēmiskajam personālam pieejami ViA e-vidē. Studējošie tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā par viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. ViA studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. ViA ir izstrādāta **Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība** un citi dokumenti un nolikumi, kas saistīti ar kvalitatīvu studiju procesa norisi.

Studiju programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas savukārt atbilst **ViA stratēģijai**. Studiju programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst *Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai*.

1.1.4. Akadēmiskā personāla darba kvalitātes nodrošināšana un novērtēšana

ViA ir noteikusi pasākumus, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, t.i., prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**, ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu. Tiek ņemtas vērā arī studentu aptaujas par katru docētāja vadīto studiju kursu attiecīgajā studiju gada semestrī. ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā. Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus u.c. mobilitātes programmu ietvaros. Lai docētājiem būtu iespēja pilnveidot savu akadēmisko darbu un tikt īstenota akadēmiskā darba kvalitātes pārraudzība, ViA tiek īstenotas dažādas aktivitātes, t.sk. studiju kursa novērtējuma aptaujas un studiju kursu hospitēšanas iespējas.

Studiju virzienā akadēmisko personālu veido vēlētie docētāji, gan arī nozares profesionāļi, kuri nodrošina ne tikai atsevišķas vieslekcijas, bet arī pilnu studiju kursu docēšanu. Tas ir viens no veidiem, kā tiek panākts līdzsvars studiju saturā starp teorētisko un praktisko zināšanu apguvi. Lēmumu gan par vēlēto docētāju (lektoru, docentu amatam), gan vieslektoru apstiprināšanu, pamatojoties uz virziena lēmumu, pieņem fakultātes dome pēc iepazīšanās ar katra pretendenta kvalifikāciju un kompetenču atbilstību. ViA vēlētie docētāji kvalifikācijas paaugstināšanas nolūkos piedalās Erasmus+ un citās profesionālās pilnveides mobilitātēs, apmeklējot ViA piedāvātos kursus, iesaistoties profesionālo organizāciju u.c. aktivitātēs.

Akadēmiskā darba un pētniecības resursi, atbalsts studentiem

ViA materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. ViA bibliotēka nodrošina akadēmiskajai un zinātniskajai darbībai nepieciešamos informatīvos resursus, nodrošina piekļuvi zinātnisko rakstu un citām elektronisko informāciju bāzēm no ViA bibliotēkas portāla. Tāpat ViA ir pieejama e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti mācību materiāli, elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, pārbaudes darbu un kontroldarbu izpildes nodrošināšana.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un interneta pieslēgumu (195 m²) un 12 laboratorijas: *Būvniecības laboratorija; Telpiskās pētniecības laboratorija; Energoefektivitātes laboratorija; Datu drošības laboratorija (Kiberdrošības laboratorija); Datortīklu laboratorija; Virtuālās realitātes laboratorija; Multimediju laboratorijas studiju pārvaldības un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Multimediju laboratorijas komunikācijas ekosistēmu un tehnoloģiju pētniecības virzienam paredzētās materiālās vērtības; Imitāciju modelēšanas un RFID tehnoloģiju laboratorija; Mobilo tehnoloģiju laboratorija; Mehatronikas laboratorija; Elektrotehnikas laboratorija* (kopējā platība 324 m²). Visi datori ir

saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta pieeja interneta tīklam un datu bāzu izmantošanai. Abonētās pilnteksta datubāzes ir pieejamas, autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²), savukārt studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Savukārt, telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam.

ViA nodrošina karjeras attīstības atbalsta pakalpojumus studentiem un reflektantiem, radot iespēju viņiem pieņemt lēmumu par turpmāko izglītības vai nodarbinātības veidu, atrast atbilstošāko studiju virzienu, izvēlēties piemērotākos kompetenču pilnveides ceļus, izmantojot personīgos un izglītības iestādes resursus, sagatavoties veiksmīgai profesionālai darbībai, attīstīt savu personību, sasniedzot izvirzītos profesionālos mērķus, plānotu tālākizglītību, uzsāktu savu uzņēmējdarbību, kā arī sniedz atbalstu citos karjeras jautājumos. Galvenie karjeras attīstības pasākumi ViA ir individuālās vai mazo grupu karjeras konsultācijas studentiem (iekļaujot arī konsultācijas par CV izveidošanu, darba meklēšanu, sagatavošanās darba intervijām u.c.), kā arī reflektantiem par piemērotāko studiju virziena izvēli studiju uzsākšanu ViA. Tiek attīstīta arī mentoru kustība, iesaistot augstskolas absolventus. ViA cieši sadarbojas ar nozares uzņēmumiem, regulāri informējot studentus par aktuālajiem darba un prakses piedāvājumiem nozares uzņēmumos, kā arī palīdz studentiem sagatavoties darba un prakses uzsākšanas posmā. Karjeras attīstības atbalsts tiek pilnībā integrēts arī studijuursos, veidojot izpratni par nodarbinātību nozarē, sadarbojoties ar nozares ekspertiem un speciālistiem.

Informācijas vadība

ViA galvenie darbības rādītāji tiek izvērtēti un analizēti ik gadu, to atspoguļošana ir gan pašnovērtējuma ziņojumos, gan ikgadējos vadības ziņojumos, gan cita veida atskaitēs. Savukārt informācija par studentu studiju gaitu, sekmēm un atbiruma rādītāji, studentu apmierinātība ar studiju programmās un absolventu karjeras gaitām tiek apkopota centralizēti, izmantojot gan kvalitatīvās, gan kvantitatīvās metodes – gan statistisko un finanšu rādītāju analīzi, gan dokumentu analīzi, gan reflektantu, gan studentu un absolventu aptaujas.

ViA nodrošina efektīvu studiju programmu un citu procesu vadīšanai nepieciešamās informācijas vākšanu, izmantojot ViA mājaslapu un sociālos medijus, kā arī ViA studiju administrēšanas informācijas sistēmu *LAIS*, kas nodrošina iespēju apkopot datus par visiem studiju aspektiem un sekmīgi izmantot tos studiju procesa darbībā; Lietvedības informācijas sistēmu; E-mācību vidi *Moodle*; *Microsoft Teams*; Bibliotēkas sistēmu *ALISE*; Grāmatvedības sistēmu *Horizon*.

Sabiedrības informēšana

ViA mājaslapā regulāri tiek publicēta aktuāla, neitrāla un objektīva informācija par augstskolas darbību, tai skaitā piedāvātajām koledžas, bakalaura, maģistra un doktorantūras līmeņa studiju programmām un iegūstamajiem grādiem/ kvalifikācijām un atlases kritērijiem uzņemšanai tajās; programmu sagaidāmajiem studiju rezultātiem, piešķiramo kvalifikāciju, izmantotajām mācīšanas, mācīšanās un sekmju vērtēšanas procedūrām, minimālajiem sekmīgajiem vērtējumiem vai prasībām, studentiem pieejamām mācīšanās iespējām un ārpus studiju aktivitātēm, kā arī informāciju par karjeras iespējām pēc absolvēšanas un absolventu nodarbinātību.

ViA katru gadu sagatavo, apstiprina un publicē studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus, kā arī kārtējam akadēmiskajam gadam paredzētos uzņemšanas noteikumus. ViA docētāji un darbinieki aktīvi līdzdarbojas arī sabiedriskās domas veidošanā reģionā un Latvijā, piedaloties konferencēs, semināros, publiskās lekcijās, darbojoties NVO, publicējot zinātniskās publikācijas, par ko aktuālākā informācija tiek publicēta augstskolas sociālajos medijos un mājaslapā, tā popularizējot augstskolu un studiju programmas.

ViA regulāri publicē aktuālu, neitrālu un objektīvu informāciju par augstskolas darbību, piedāvātajām programmām un iegūstamajiem grādiem/kvalifikācijām sociālajos medijos – *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *Tik Tok*, *YouTube*, kā arī drukātos informatīvos bukletos un citos izdales materiālos.

Tāpat sociālajos medijos kā latviešu, tā angļu valodā tiek publicēta informācija, kas ir aktuāla, noderīga gan esošajiem, gan topošajiem studentiem, gan absolventiem, gan citām iesaistītajām pusēm un sabiedrībai. Informācija, kas aktuāla konkrētam cilvēkam vai cilvēku grupām, piemēram, docētājiem, augstskolas administrācijas darbiniekiem vai kādas konkrētas studiju programmas studentiem, tiek izsūtīta e-pastā.

Saikne ar ViA absolventiem tiek uzturēta sociālajā medija *Facebook* grupā "ViA Alumni", kurā augstskola publicē aktuālāko informāciju, kas būtiska absolventiem, piemēram, par darba iespējām augstskolā, salidojumiem, iespējamo dalību pasākumos.

Par augstskolas darbību un aktuālākajiem notikumiem tiek informēti arī nozares mediji un citi, kā reģionālie, tā valsts mēroga, mediji, aicinot informāciju izplatīt plašākai sabiedrībai mediju drukātajās, elektroniskajās un citās versijās un/vai sociālo mediju kontos. Tāpat kompetences robežās tiek sniegta nepieciešamā informācija mediju pārstāvjiem par viņiem interesējošām aktualitātēm, notikumiem un jaunumiem, kas saistīti ar augstskolu, tās darbiniekiem vai studentiem. Katru dienu tiek veikts mediju monitorings, kura laikā tiek apkopota medijos publicētā informācija par augstskolu un aktualitātēm, kas ar to saistītas. Izvērtējot informācijas būtiskumu un piemērotību, tā tiek pārpublicēta augstskolas sociālo mediju kontos.

Studiju virzienu popularizēšanai tiek veiktas gan rakstiska, gan video formāta intervijas ar docētājiem, studentiem un augstskolas absolventiem, kas tiek publicētas augstskolas mājaslapā, kā arī sociālajos medijos *Facebook*, *Twitter*, *Instagram*, *Tik Tok* un *YouTube*. Tāpat studiju virzienu popularizēšanai mājaslapā un sociālajos medijos tiek publicēta informācija par studentu individuāli veiktajiem darbiem, sasniegumiem zinātnes jomā, konferencēs, konkursos vai sacensībās, studiju procesu, kā arī iespējām pilnveidot savas zināšanas augstskolas laboratorijās, prakses laikā uzņēmumos, augstskolas piedāvātajosursos, nodarbībās, radošajās darbnīcās un citviet. ViA publicitātes nodrošināšanai ārpus Latvijas, mobilitātes programmu ietvaros, ārvalstu sadarbības partneriem tiek prezentēta informācija par ViA studiju programmām un kopīgu projektu īstenošanas iespējām.

Studiju virziena docētāji regulāri piedalās vietējās un starptautiskās konferencēs, semināros, publiskās diskusijās kā viedokļu līderi, darbojas kā eksperti Eiropas Savienības projektos starptautiskā mērogā, regulāri papildina zināšanas arī kā dalībnieki pieredzes apmaiņas misijās, tādējādi nesot līdzi arī augstskolas un virziena vārdu un palīdzot dibināt jaunus sadarbības sakarus.

Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par augstskolā īstenoto studiju programmu atbilstību studējošā priekšstatiem, par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā.

Studiju virziena līmenī katra semestra beigās studiju virziena direktors apkopo aptaujas rezultātus, caurskata tos, analizē studentu sniegtās atbildes un apkopo ierosinājumus uzlabojumiem, kurus pārrunā gan ar mācībspēkiem, gan katra kursa studentiem un Konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir studenti no katra kursa no docētājs no studiju programmas. Pārrunu ietvaros tiek caurskatīti arī nepieciešamie uzlabojumi kursa saturā, apmācību metodēs, savstarpējā sadarbībā starp docētājiem semestra un gada ietvaros.

ViA ir aktīva studentu pašpārvalde - Vidzemes Augstskolas Studentu apvienība. Plašāka sadarbība izvērstā ar studentu EKO padomi, kas iesaistījusi programmas studentus praktiskos projektos, kas integrēti apmācību programmas agrīnajosursos, piemēram, augstskolas teritorijas labiekārtošanas ideju konkursi un izstrāde.

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Aptauju rezultāti parāda, ka bakalaura un maģistra

programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū, strādā nozarē atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai gan privātajā, gan valsts un pašvaldību sektorā.

ViA studiju kvalitātes nodrošināšanas politika apskatāma ViA mājaslapā: [Dokumenti | Vidzemes Augstskola \(va.lv\)](#)

1.1.5. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2.¹ daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

<i>Nr. p.k.</i>	<i>Atbilstoši 5. panta 2.¹ daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti:</i>	<i>Pamatojums</i>
1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	skat. 1.3. (I daļa)
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	skat. 1.3. (I daļa)
3.	Izveidoti un publicēti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārliecināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	skat. 1.5. (II daļa)
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	skat. 1.3. (I daļa)
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem	skat. 1.3. (I daļa)
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	skat. 1.3. (I daļa)

II. STUDIJU VIRZIENA "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" RAKSTUROJUMS

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums.

Studiju virziens "Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija" (turpmāk – VRSTAO) ir viens no Vidzemes Augstskolas stūrakmeņiem, uz kuru balstījās ViA izveide 1996. gadā. Tas ir mainījies laikam līdzīgi un darbojies ciešā sasaistē ar tūrisma nozari un Vidzemes reģiona pašvaldībām, ir izveidota sadarbība ar profesionālās izglītības iestādēm, vidējās izglītības iestādēm un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs.

Studiju virzienā VRSTAO ietilpst divas studiju programmas - bakalaura programma "Tūrisma organizācija un vadība", kā arī profesionālā maģistra programma "Tūrisma konkurētspējas vadība".

Jāatzīmē, ka pirms akreditācijas 2021. gada jūnijā tika slēgtas programmas "Tūristu gids - ceļojumu un pasākumu organizators" (43812) un "Starptautiskā tūrisma pasākumu vadība" (45812), 2022. gada 30. jūnijā tika slēgta programma Tūrisma stratēģiskā vadība (47812). Šo programmu vietā SAM 8.2.1. projekta ietvaros izveidota maģistra studiju programma "Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība", kura pēc akreditācijas ieguva nosaukumu "Tūrisma konkurētspējas vadība".

2022/2023. gadā tika veikta un arī pabeigta jau iesāktā virziena un abu studiju programmu akreditācija. VRSTAO abas studiju programmas ir novērtētas ar "Labi" un akreditētas uz augstāko iespējamo termiņu - sešiem gadiem. Abu programmu saturs ir izteikti atšķirīgs no iepriekšējām, programmās ir ielikti jauni akcenti, daudz vairāk kā iepriekšējās programmās akcents ir gan uz aktuālām uzņēmējdarbības tēmām, gan arī stratēģiskās pārvaldības jomām. Visu studiju kursu saturā iekļauta studentu dažādu vispārējo un digitālo prasmju attīstība.

Iepriekšējo programmu slēgšana ir mērķtiecīgs solis, lai augstskola varētu veiksmīgi attīstīties un turpināt uzsāktu virzienu. Jaunveidotās programmas ir kā secīgs nākamais solis, lai varētu turpināt attīstību visos līmeņos, nodrošinot studentiem pieejamas studijas maģistra programmās studiju virzienos, kā arī dotot iespēju studēt doktorantūrā.

Tāpat ar VRSTAO virziena ciešu iesaisti un konsultācijām ir izveidots un apstiprināts jaunais profesijas "Tūrisma pakalpojumu vadītājs" standarts un jaunizveidotā bakalaura programma veidota, lai bakalaura programmas students studiju procesā iegūtu profesijas standartā ietvertās prasmes un būtu pēc studijām spējīgs uzreiz strādāt savā profesijā.

Patlaban VRSTAO ir viens no stratēģiskās identitātes balstiem augstskolā, kas nodrošina plašāku augstskolas atpazīstamību Latvijas mērogā potenciālajiem studentiem un ciešu integrāciju ar nozares uzņēmumiem un institūcijām reģiona ilgtspējīgā attīstībā. VRSTAO ir viens no augstākās izglītības un nozares pētniecības līderiem valstī, kā arī ir pamanāms starptautiskajā akadēmiskajā un pētnieciskajā vidē ar publikācijām, konferenču ziņojumiem, kā arī dalību pētniecības, attīstības un mobilitātes projektos sadarbībā ar starptautiskiem partneriem.

Studiju virziena attīstība iekļaujas kopējā ViA stratēģijā par studiju procesa, zinātnes un pētniecības attīstību, kā arī Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 vīzijā un visas Latvijas tūrisma nozares (Latvijas tūrisma attīstības rīcības plāns 2021-2027. gadam) politiskajiem mērķiem, prioritātēm un attīstībai.

VRSTAO studiju virziens pārstāv vienīgo profesionālās augstākās tūrisma un atpūtas izglītības programmu kopu, kas tiek realizēta valsts augstskolā.

VRSTAO studiju virziens vispirms ir pakārtots prioritātei "**Kvalitatīva un pieprasīta izglītība mūža garumā**" - nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Tāpat vairāki studiju kursi ir iekļauti augstskolas Atvērtās Universitātes piedāvājumā un ir pieejami jebkuram

interesentam, kurš vēlas apgūt kādu no tūrisma virziena jomām.

Studiju programmu īstenošana studiju virzienā nodrošina ViA misijas īstenošanu: Veicināt veicina uzņēmīgas, iekļaujošas, gudras un tehnoloģiski attīstītas nākotnes zināšanu sabiedrības nostiprināšanos reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī.

Studiju virzienam svarīgi ir īstenot arī prioritātes " **Izcilība un sadarbība pētniecībā** " mērķi - nodrošināt starptautiskiem kritērijiem atbilstošu pētniecisko vidi un pētījumu rezultātus, kas tiek izmantoti konkrētu problēmu risinājumos (inovācijās), augstvērtīgās zinātniskās publikācijās, kā arī pētījumu rezultātu pārnesē izglītības programmās un tautsaimniecībā, jo bez pētniecības atbalsta nav iespējams sasniegt izglītības mērķi. Tāpat arī būtiska ir virziena starptautiskā sadarbība - izmantojot dažādas starptautiskās programmas, iespējams attīstīt augstvērtīgu pētniecību tūrisma un uzņēmējdarbības jomās.

Prioritātes "**Inovāciju veicināšana tautsaimniecības izaugsmei**" mērķis – nodrošināt ViA un tās partnerinstitūciju zināšanu nodošanu sadarbības partneriem, ViA vērtību un ideju popularizēšana, kā arī Vidzemes reģiona intelektuālā līdera lomas uzņemšanās valsts un reģiona izaugsmes veicināšanā - sasniegšana studiju virziena ietvaros pakārtota uzņēmēju, reģiona un visas tautsaimniecības kopējo vajadzību apmierināšanai, kā arī inovatīvu projektu ietvaros veicināt dažādas idejas un to popularizēšanu attiecībā uz dažādiem piedāvājumiem tūrisma un atpūtas jomā. Gan docētāju, gan studentu iesaistīšanās dažādos uz inovatīviem risinājumiem vērstos projektos (piemēram, VIP, Nordplus, Living-Lab) veicina radošumu, konkrētus inovatīvus risinājumus, kā arī pilnībā atbilst augstskolas prioritātēm

Augstskolas prioritāte "**Organizācijas attīstība**" ir saistāma ar programmas mācībspēku un vadības personīgo un profesionālo attīstību, dažādos veidos ceļot savu kvalifikāciju, audzējot profesionalitāti. Visi augstskolas mācībspēki izglītojas - apmeklējot seminārus, konferences, piedaloties dažāda veida projektos, kā arī daudzi no viņiem darbojas pētniecībā, kur attīsta savas pētnieciskās prasmes. Tāpat vairāki docētāji ir cieši saistīti ar augstskolas kā organizācijas attīstību, ieņemot administratīvus vai sabiedriskus amatus.

Tā kā jaunā augstskolas stratēģija 2023-2028 joprojām nav pieņemta, VRSTAO studiju virziena attīstībai joprojām ir noteiktas trīs prioritātes, katrai prioritātei izvirzīts stratēģiskais mērķis un noteikti rīcības virzieni un prioritātes.

1. prioritāte: studijas un izglītība

- Stratēģiskie mērķi - starptautiski konkurētspējīgas augstākās izglītības nodrošināšana tūrisma un atpūtas jomā: valstī kļūt par uzņēmējdarbības apguves, popularizēšanas un atbalsta centru Vidzemes reģionā, biznesa vadības studiju programmu un biznesa jomas pakalpojumu eksports
- *1. prioritātes rīcības virzieni:* studiju programmu pilnveidošana un jaunu izveide, studiju virziena nišas definēšana un pozicionēšana augstākās izglītības tirgū, ārvalstu studentu piesaiste VRSTAO virziena programmās, sadarbības platformas izveide ar reģiona vispārizglītojošajām un profesionālās izglītības mācību iestādēm

2. prioritāte: pētniecība un sadarbība

- Stratēģiskie mērķi - virziens kā zinātnisko pētījumu centrs reģionālās ekonomikas ilgtspējas attīstības jomā. Platforma maģistru un doktorantūras studentu iesaistei pētniecībā
- *2. prioritātes rīcības virzieni:* pētnieciskās kapacitātes palielināšana, piesaistot docētājus ar doktora grādu un kāpinot doktora grādu ieguvušo skaitu, pētnieciskā darbība, akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus un uzņēmēju interese, studentu pētniecisko prasmju attīstīšana, sadarbojoties ar docētājiem pētniecisko projektu ietvaros

3. prioritāte: Zināšanu pārnesē, inovācijas un ideju līderība Stratēģiskie mērķi – Virziens kā biznesa ideju ģenerēšanas, uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platforma, Sadarbības tīklojuma veidošana ar augstskolām, citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem un publisko sektoru zināšanu nodošanai un komercializācijai

3. prioritātes rīcības virzieni: sadarbības padziļināšana ar nozares uzņēmējiem un publisko sektoru studiju satura izstrādē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešanā, sadarbības attīstīšana ar Valmieras Biznesa inkubatoru.

Pēc jaunās augstskolas Stratēģijas 2023-2028 pieņemšanas tiks pārskatīti arī VRSTAO virziena

prioritātes, stratēģiskie mērķi un rīcības virzieni.

Studiju virziena programmām ir augsta konkurence Latvijā, tāpēc uzsvars ir uz jaunās programmas aprobāciju, pilnveidošanu, studentu un pasniedzēju iesaisti pētniecības un reģiona tūrisma jomas attīstībā. Svarīgi domāt par vietējo dabas un kultūras resursu ilgtspējīgu iesaisti tūrismā un atpūtā, viedu galamērķu veicināšanu, īpaši akcentējot reģiona attīstības prioritāros virzienus.

Ekonomikas ministrijas 2020. gada Informatīvajā ziņojumā par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm tika apgalvots, ka, saglabājoties pašreizējai darba spēka sagatavošanas struktūrai, viesmīlības, ēdināšanas, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomas vadītāju pieprasījums pieaugs – 2021. g. ~7,6 tūkst., 2022. g. 7,9 tūkst., bet 2030. g. jau 9,2 tūkst., un 2040. g. 10 tūkst. Tiek prognozēts, ka būtiskākais jauno darba vietu pieaugums sagaidāms profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu jomās, informācijas un komunikācijas pakalpojumu jomā un būvniecībā. Tiek uzsvērts, ka, ņemot vērā kopumā tūrisma sektora paplašināšanos, nozīmīgs darbavietu pieaugums ilgtermiņā sagaidāms izmitināšanas un ēdināšanas nozarēs. Aplūkojot automatizācijas iespējamību profesiju griezumā, pie vismazāk ietekmētajām tiek nosaukti arī viesmīlības, tirdzniecības un citu pakalpojumu jomu vadītāji, jo ir nepieciešama augsta līmeņa profesionālā izglītība un spēja iesaistīties kompleksās sociālās mijiedarbībās.

Pašreizējā situācija darba tirgū Latvijā parāda, ka pieprasījums pēc uzņēmējdarbības speciālistiem ir stabils un saglabāsies nākotnē. Eiropas Komisijas darba tirgus portāls EURES uzsver, ka pieprasītāka būs profesionālā, nevis vispārējā vidējā vai akadēmiskā izglītība – 46% no visām jaunajām vakancēm plāno piesaistīt darbiniekus ar profesionālo/profesionālo vidējo izglītību, savukārt, 14% no reģistrēto vakancu kopskaita veido augstas kvalifikācijas profesijas (vecākais eksperts, klientu/pārdošanas konsultants, projekta vadītājs, vecākais referents, pārdošanas speciālists), kas atbilst tūrisma un atpūtas studiju 15 virziena profilam.

Eiropas Savienībā uz 2030. gadu visstraujāk pieaugs pieprasījums pēc komercpakalpojumiem (prognozējamais pieaugums ir 11.6%), kas nākotnē nodrošinās iespēju iekļauties ES darba tirgū. Pieaugs pieprasījums pēc darba spēka ar digitālām prasmēm un analītisko domāšanu, uz ko ir vērsts arī jaunais studiju virziena programmu saturs.

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta (HESPI) 2018. gadā veiktais pētījums „Cilvēkresursu (tajā skaitā talantu) piesaistes iespējas un priekšnosacījumi Valmieras pilsētai. Iedzīvotāju piesaistes stratēģijas izstrāde Valmieras pilsētai” norāda uz augsti kvalificētu speciālistu nepieciešamību Valmieras kā Vidzemes reģiona ekonomiskā centra izaugsmei.

Jāpiemin arī divi būtiski notikumi, kas ietekmējuši studiju virziena stratēģisko attīstību iepriekšējā periodā. Pirmkārt, Covid-19 pandēmija spēcīgi un paliekoši ietekmējusi sociālekonomisko situāciju globālā mērogā un arī Latvijā. Pandēmijas ierobežojumu ietekmē visbūtiskākais apjomu samazinājums un negatīvā ietekmi tiešā veidā izjuta ar tūrismu un atpūtu saistītās nozares – restorāni, bāri un citi sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumi, starptautiskais pasažieru transports, tai skaitā aviācija, māksla, kultūra un izklaide, viesnīcas un citas tūrista mītnes, konferenču un izstāžu organizētāji, auto nomas, iekārtu un materiālo līdzekļu iznomātāji, ceļojumu biroju un tūrisma operatoru pakalpojumu sniedzēji, sporta objekti, klubi, fitnesa centri.

Otrkārt, pārskata periodā joprojām turpinoties Krievijas iebrukumam Ukrainā, pastāv liela nenoteiktība attiecībā uz to, kā karš un ar to saistītās sankcijas un piegādes ķēžu pārrāvumi ietekmēs ekonomisko, tajā skaitā arī tūrisma jomas attīstību. Turklāt šos faktorus papildina arī vispārējā ceļotāju uztvere par Latviju kā nedrošu galamērķi militārā konflikta reģionā dēļ.

Tāpat nozīmīgs un spilgts aspekts šo divu notikumu rezultātā ir tas, ka tūrisma un atpūtas nozare kā karjeras izvēle jaunajiem speciālistiem ir palikusi nepievilcīga tās nenoteiktības dēļ, kā rezultātā nozaru organizācijas ļoti cieš no darbaspēka trūkuma, par ko tūrisma un atpūtas nozare vairākkārt publiski paudusi viedokli un bažas.

Tomēr tendences 2023. gadā ir jau optimistiskākas - Pasaules Tūrisma organizācija (PTO) paziņojusi, ka starptautisko tūristu skaits 2022. gadā sasniedzis 917 miljonus, tam divkāršojoties salīdzinājumā ar 455 miljoniem 2021. gadā. Tāpat, lai arī starptautisko tūristu skaits pagājušajā gadā joprojām veidoja vien 63% no skaita, kāds tika reģistrēts 2019. gadā pirms koronavīrusa pandēmijas izraisītās krīzes, PTO prognozē, ka tas 2023. gadā varētu sasniegt 80–95%. PTO arī norāda, ka ka tūristu skaits Eiropā pērn sasniedzis 585 miljonus jeb gandrīz 80% no pirmspandēmijas līmeņa. Savukārt, “Latvijas Universitātes Domnīcas LV Peak” izstrādātajā Ekonomikas Barometrā norādīts, ka ģeopolitiskās

situācijas dēļ Latvijas IKP 2022. gadā pieauga tikai par 2,8%. Tomēr šis pieaugums bija labāks nekā tika prognozēts, sākoties karam spēcīga privātā patēriņa un eksporta pieauguma dēļ. Sagaidāms, ka 2023. gadā IKP pieaugs par 1,4 %.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

ViA VRSTAO studiju programmu īstenošanas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze norāda uz stratēģiskajām iespējām attīstībai un iespējām pielāgoties ārējo faktoru ietekmei.

1) Stiprās puses

- Profesionālās studiju programmas, kuru saturs nodrošina sabalansētu akadēmisko un profesionālo izglītību, starpdisciplināritāti, saturā ietvertas aktuālas valsts ekonomikas, reģiona un nozaru attīstības tendences.
- Akadēmiskā un pētnieciskā darba sinerģija, starpdisciplinārās pieejas realizācija, akcentējot patstāvīgā darba formu dažādību, iesaistoties nozarei un reģionam aktuālu problēmu izpētē un risināšanā.
- Zaļajā domāšanā balstīta augstskolas attīstības vīzija un studiju kursu realizēšanas principi.
- Profesionālā bakalaura studiju programma, viens no diviem galvenajiem virzītājspēkiem tūrisma nozarē valsts līmenī – orientēšanās būt nišas līderim (izņemot studentu skaitu, kur Rīgas resursi ir lielāki).
- Vistiešākā saikne ar tūrisma nozares izaugsmes veicināšanu – docētāju iesaiste lietišķajā pētniecībā, izglītojošos semināros un konsultēšanā, studentu pētnieciskais darbs un prakses; cieša sadarbība ar nozares uzņēmumiem un organizācijām.
- Cieša saikne ar Vidzemes un Pierīgas reģiona, kā arī citu reģionu attīstību, nozares pētnieciskais darbs ir vērsts uz reģiona vajadzību izpēti, aptverot daudz lokālu tūrisma piemēru ikdienas studiju procesā (Valmieras novads, Gaujas NP u. c.). Vairāk nekā trešdaļa absolventu paliek strādāt reģionā.
- Vēlētie docētāji ir motivēti sasniegt augstus rezultātus, orientēti uz attīstību, inovācijām, sadarbību zinātnē, akadēmiskajā darbā, kā arī sadarbības veidošanā ar nozari.
- Starpdisciplināra pieeja: IT un sociālo zinātņu integrācija, reģionālo inovāciju veicināšana.
- Augsts studentu un absolventu lojalitātes līmenis. Liels absolventu īpatsvars, kuri jau ir darba devēji, augsta absolventu nodarbinātība. Absolventi iesaistās studiju procesā, piem. piedāvājot vieslekcijas, uzņemot studentu grupas savās organizācijās u. c.
- Internacionalizācija un starptautiska studiju vide: mobilitāte, projekti, semināri, konferences. Studentu prakses Latvijā un ārvalstīs. Studentu un docētāju iesaiste akadēmiskajos starptautiskajos projektos (Nordplus, Erasmus u.c.). Esošais sadarbības tīkls un tehnoloģiskais nodrošinājums rada labvēlīgus priekšnosacījumu starptautisku studiju programmu attīstībai kopā ar partneraugstskolām.
- Individuāla atgriezeniskā saikne, iespēja padziļināti strādāt ar specifiskām un aktuālām studiju metodēm (intergrēti lauka pētījumi, problēmrisinājumi u. c.).
- Studentcentrēts mācību process, klātienē pilna laika studējošajiem piemērots studiju plānojums - kursu norise, eksāmenu norise, sabalansēts lekciju grafiks.
- Modernas studiju metodes, e-mācības, IT izmantošana sociālo zinātņu vajadzībām. Moderna bibliotēka un augstskolas infrastruktūra (īpašs akcents tūrismā – ANO Pasaules tūrisma organizācijas depoziit-bibliotēka). Programmatūras un IT risinājumu nodrošinājums, IT atbalsts.
- Kvalificēts akadēmiskais personāls, docētāju starptautiskā pieredze; augsta elastība un spēja reaģēt uz tirgus prasībām studiju programmu saturā.
- Mērķtiecīgi attīstīts stratēģisks sadarbības tīkls Latvijā un ārvalstīs ar komercsektora, valsts, pašvaldības, nevalstiskajām organizācijām un akadēmisko sabiedrību. Pārstāvniecība ATLAS, ITEM, LCB, LVRA, DAP, VTA, Gaujas NP tūrisma klasterī u. c.
- Relatīvi zemākas studiju izmaksas ikdienas studentu dzīves nodrošināšanai (salīdzinot ar Rīgu) – pamatā ikdienā viss ir kājām ejamā attālumā, infrastruktūra, labiekārtojums, Valmieras kā studentu

pilsētas pozicionējums.

- Kapacitāte, sadarbojoties ar citu augstskolu (Latvijā un ārvalstīs) zinātniekiem, veikt kopīgus pētījumus, iesaistīties kopīgos starptautiskos projektos un valsts pētījuma programmās.
- Kapacitāte paplašināt studiju kursu piedāvājumu angļu un citās svešvalodās.
- Labvēlīgais iekšējais mikroklimats virziena, fakultātes ietvaros un ViA, kas balstās uz korektām un lietišķām attiecībām docētāju savstarpējā komunikācijā, kā arī komunikācijā starp docētājiem un studentiem
- Tiek nodrošināti radošam un sekmīgam studiju procesam atbilstoši apstākļi (infrastruktūra, personāla atbalsts).
- Daļas docētāju augsta zinātniski pētnieciskā darba aktivitāte, t. sk. nozares pasūtītos lietišķos pētījumos.
- Ciešā sadarbība un starptautiskās iespējas izveidotajā HESPI UNESCO katedrā "Biosfēra un cilvēks", Eiropas universitāšu aliansē projektā E³UDRES², u.c.

2) Vājās puses

- Relatīvi neliels studentu skaits
- Studentu priekšzināšanas, kas bieži ir nepietiekošas vai vājas.
- Studentu atbirums, īpaši studiju sākumposmā.
- Ierobežota docētāju laika resursu kapacitāte, lai aktīvu sadarbību ar nozari savienotu ar kvalitatīvu administratīvo darbu un zinātnisko pētniecību, un pilnvērtīgu darbu ar studentiem.
- ViA budžeta ietvaros, bez ārējā papildu finansējuma, apgrūtināta iespēja piesaistīt lielu skaitu augsta līmeņa vieslektoru no ārvalstīm.
- Grūti piesaistīt jaunus (t.sk. gados) mācībspēkus, lai nodrošinātu pēctecību un atjaunotni.
- Vajadzīgi lielāki ieguldījumi tehnoloģiju attīstībā, kas tieši saistīti ar tūrisma jomu.
- Augstais studējošo nodarbinātības līmenis (darbaspēka pieprasījums pārsniedz piedāvājumu) jau studiju laikā - studijas ne vienmēr ir prioritāte.
- Grūtības piesaistīt ārvalstu docētājus uz pastāvīgu darbu.
- Resursu optimizācijas rezultātā (kursu apvienošana utt.) ne vienmēr iespējams saglabāt augstu kvalitāti un pietiekami akcentēt nozaru specifiku konkrēto tēmu ietvaros.
- Ne visi darba pienākumi, tai skaitā, uz attīstību vērsti, tiek apmaksāti (jaunu programmu un/vai kursu izstrāde, dalība darba grupās, lēmējinstītūcijās ir brīvprātīga), tādējādi mazinot vēlmi iesaistīties augstskolas attīstības procesos.
- Samazinoties studentu grupu izmēram tūrisma studijās, samazinās docētāju darba atalgojums un kļūst demotivējošs, tādējādi veicinot pārslodzi un samazinot docētāja darba kvalitāti, kā arī veicinot docētāju aizplūšanu / kavējot jaunu mācībspēku piesaisti.
- Atbilstoši aprīkotu docētāju darba telpu trūkums, neskaidrība pa telpu plānojumu nākotnē (termiņi, darba vietu izvietojums).
- Ierobežoti resursi inovatīvu pieeju un jaunu piedāvājumu ieviešanai.

3) Iespējas

- Pieprasījuma izmaiņas jeb plašāks skatījums uz studējošiem – t.sk. mūžizglītība, atsevišķi kursi uzņēmēju apmācībai, Atvērtās universitātes iespējas u.c.
- Virziena abas programmas ir akreditētas uz 6 gadiem, ir iespējams piedāvāt programmu gan nepilna laika klātienē, gan arī angļu valodā, tādā veidā piesaistot arī ārvalstu studentus.
- Ārvalstu partneraugstskolu tīkla izmantošana ārvalstu studentu un docētāju piesaistei
- Tehnoloģiskie risinājumi augstākajā izglītībā - studiju satura un procesa pilnveide.
- Starptautiska sadarbība kopā ar citu valstu augstskolām kopēju studiju programmu izveidē (iecere kopīgām programmām ar Pērnavas un Klaipēdas augstskolām), dalība Eiropas universitāšu aliansē projektā E³UDRES²
- Absolventu plašāka iesaistīšana studiju programmu realizācijā un augstskolas konsultatīvo institūciju darbā.
- Sadarbības paplašināšana ar reģiona uzņēmējiem - studiju satura un prakšu organizācijas pilnveides nodrošināšanā, bakalauru un maģistru gala pārbaudījumu vērtēšanas komisijās, vieslekcijās, kā arī

konsultatīvās padomēs, palīdzot pilnveidot studiju programmas saturu.

- ES un nacionālā līmeņa finansējums ViA attīstītās pētniecības jomās - "biosfēra un cilvēks" - ilgtspējīgs tūrisms, aprites ekonomika, tehnoloģiskie risinājumi ceļojumu galamērķu pārvaldībā, u. c.

4) **Draudi**

- Demogrāfijas un emigrācijas tendences (samazinās jauniešu skaits studējošo vecumā), arī studentu maksātspējas kritums.
- Tūrisma studiju programmu pievilcības krituma tendence.
- Zināšanu un prasmju līmeņa negatīvas izmaiņas vidusskolēniem. Studentu kompetences, uzsākot studijas, ietekmē studiju kvalitāti – ekonomisku apsvērumu dēļ tiek uzņemti arī vidusskolēni ar vājiem mācību rezultātiem, kas ietekmē arī kopējo līmeni.
- Ekonomiskā situācija un zemā potenciālo studentu maksātspēja, t. sk. studiju pārtraukšana finansiālu apsvērumu dēļ, budžeta finansēto vietu samazinājums sociālajām zinātnēm.
- Izglītības dažādu procesu (tai skaitā licencēšanas un akreditācijas u.c. kvalitātes nodrošināšanas) pārmērīga birokratizācija, kas prasa ļoti daudz ViA resursus, kas savukārt tiek atņemti darbam ar studentiem, tadējādi ierobežojot iespējas pēc būtības koncentrēties uz izglītības kvalitāti.
- Citi ārējie faktori – izglītības politikas trūkumi, ES politika attiecībā uz projektu finansējumu augstākajai izglītībai.
- Valsts politikas izmaiņas attiecība uz tūrisma un viesmīlības nozari kopumā, kas rada nepieciešamu nozares tēlu nākotnes speciālistu skatījumā.
- Terorisma draudi pasaulē, kara turpināšanās Ukrainā un Tuvajos austrumos var veicināt starptautiskā tūrisma kritumu.
- Izmaiņas maģistratūras studiju programmu pieprasījumā (tendence izvēlēties atsevišķus kursus, ko piedāvā starptautiskās un vietējās izglītības iestādes, + valsts atbalstītās mužizglītības programmas kā konkurents). Vērojama tendence, ka maģistratūras studijas izvēlas aizvien vēlāk pēc bakalaura studiju absolvēšanas.
- Tūrisma nozares kā potenciālās karjeras jomas šobrīd ne tik pievilcīgais tēls, kas nemotivē reflektantus izvēlēties studijas šajā jomā.
- Latvijas izglītības piedāvājums kopumā starptautiski neatpazīstams un nepietiekami prestižs, kas katrai augstskolai individuāli apgrūtina starptautisku studiju programmu izveidi un/ vai starptautisko studentu piesaisti.
- Tiesiskās barjeras nespēj sekot līdzi izglītības satura, formu un metožu dinamiskas attīstības nepieciešamībai, studiju programmu harmonizācijai atbilstoši ar nozares vajadzībām, kas rodas globālo tendenču vai riska faktoru rezultātā. Akreditācijas periodā ir ierobežotas iespējas mainīt programmu, atbildīgās institūcijas formāli garantē interešu konflikta neesamību pie programmu vērtēšanas, bet procedurāli un praktiski skaitliski tik nelielā izglītības sektorā interešu konflikta iespējas nav pilnībā novērstas.
- Starptautiskās konkurences saasināšanās AI - gan klātienē studijās (bakalauri), gan attālināti (maģistriem)

Vājās puses, kas saistītas ar relatīvi nelielu studentu skaitu un to maksātspēju, ir skatāmas vispārējā Latvijas ekonomikas un sociālajā kontekstā. No nākamā gada Izglītības un zinātnes ministrija piedāvā ieviest jaunu finansējuma projektu, kas paredz 7-10 gadu laikā pāriet uz pilnībā finansētu augstāko izglītību, paredzot pārejas posmā laikā ieviest daļēja valsts finansējuma sistēmu. Var cerēt, ka šis projekts paredzēts tieši, lai veicinātu lielāku studentu skaitu un arī viņu maksātspēju. Docētāja laika resursu kapacitātes trūkums ir daļēji novēršams ar virziena stipro pušu izmantošanu - spēju koncentrēties uz pētniecību, labvēlīgu virziena iekšējo mikroklimatu un savstarpējām attiecībām un atbalstu, kā arī daudzveidīgām izaugsmes iespējām nozarē un augstskolā

Tajā pat laikā jāatzīmē, ka aizvien vairāk augstskolā tiek veidoti kontakti ar viespaspiedzējiem, arī Erasmus + un EUDRES programmu ietvaros tiek veicināta starptautiskā sadarbība ar citu valstu paspiedzējiem. Draudus mazināties vidusskolēnu kompetencei tūrisma jomā virziena docētāji mazina ar intensīvām vieslekcijām dažādās vidusskolās, sniedzot ieskatu tūrisma profesijā, tūrisma jomas aktualitātēs.

6. pielikumā pievienots VRSTAO studiju virziena attīstības plāns, kas izstrādāts, balstoties uz SVID analīzi. Attīstības plāns ticis pārskatīts un papildināts uz akreditācijas procesu, kā arī pēc akreditācijas komisijas ieteikumiem izstrādātas rekomendācijas studiju procesa un studiju plānu pilnveidošanai.

Stratēģiskās iespējas paredz virziena stipro pušu izmantošanu, lai vienlaikus mazinātu vājās puses, izmantotu iespējas un elastīgi pielāgoties ārējo apstākļu radītajiem izaicinājumiem. Efektīvas studijas ar pārdomāti individuālu pieeju un mērķtiecīgi iesaistītu nozares līdzdalību, aktualitāti, integrējot digitālās vajadzības, ilgtspēju, ekonomisko konkurētspēju ar efektīviem risinājumiem

Studiju virziena attīstības plāns pieejams ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums

VRSTAO darbojas Sabiedrības zinātņu fakultātes sastāvā, administratīvi to pārauga *fakultātes dekāns*. Fakultātes Dome pieņem lēmumus par izmaiņām programmās, ievēl docētājus, apstiprina viesdocētājus. Domē darbojās studentu pārstāvji. Tāpat VRSTAO darbojas arī VRSTAO *studiju virziena konsultatīvā padome*, kuras sastāvā ir katra kursa pārstāvis, docētājs un virziena vadītājs. Tā ir konsultatīva institūcija, kas, sniedzot padomus VRSTAO studiju virziena vadītājam, VRSTAO studiju virziena padomei, veicina VRSTAO studiju programmu attīstību, izvērtē studiju rezultātus un docētāju kursu vērtējumus.

Tiešo virzienu pārraudzību un operatīvo vadību veic *virziena direktors*. Stratēģiskās izmaiņas Studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u. c.) un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija) izskata *studiju virziena padome*, kas sanāk reizi mēnesī. Studiju virziena līmenī katra semestra beigās studiju virziena direktors apkopo aptaujas rezultātus, caurskata tos, analizē studentu sniegtās atbildes un apkopo ierosinājumus uzlabojumiem, kurus pārrunā gan ar mācītspēkiem, gan katra kursa studentiem un Konsultatīvo padomi. Pārrunu ietvaros tiek caurskatīti arī nepieciešamie uzlabojumi kursa saturā, studiju metodēs, savstarpējā sadarbībā starp docētājiem semestra un gada ietvaros.

VRSTAO tiešo virziena pārvaldību īsteno studiju virziena padome (Padome). Padome ir studiju virziena augstākā koleģiālā lēmējainstitūcija, un to veido Sabiedrības zinātņu fakultātes vēlētie akadēmiskā personāla pārstāvji, kuri strādā virzienā atbilstoši nozarei un profesionālajai darbības jomai. Padome savā darbībā ievēro ārējos normatīvos aktus, ViA Satversmi, Senāta lēmumus un citus ViA iekšējos normatīvos aktus, ViA rektora un prorektoru rīkojumus un norādījumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes kopsapulces lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes Domes lēmumus, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna rīkojumus. Studiju virziena padomi vada un sēdes sasauc studiju virziena vadītājs, kurš darbojas saskaņā ar padomes nolikumu. Padome ir lemtspējīga, ja tajā klātienē vai tiešsaistē piedalās vairāk nekā puse no padomes locekļu kopskaita. Padome lēmumu pieņem, ja par to nobalso vairāk nekā puse no sēdes dalībniekiem. Padomes sēdes ir atklātas un notiek ne retāk kā vienu reizi divos mēnešos. Pēc studiju virziena vadītāja, Sabiedrības zinātņu fakultātes dekāna vai 1/3 daļas Padomes locekļu pieprasījuma var tikt sasaukta studiju virziena ārkārtas sēde. Padome izskata stratēģiskās izmaiņas studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu (pašnovērtējuma ziņojumi, anketēšanas u. c.) un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai (licencēšana, akreditācija). Padomes reorganizācija vai slēgšana var notikt tikai gadījumos, ja studiju virzienā tiek slēgtas visas studiju programmas; slēgšanu var ierosināt Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome vai kopīgi vismaz 2/3 daļas Padomes locekļu.

Lēmumu par Padomes reorganizāciju, izmaiņām vai slēgšanu pieņem *Sabiedrības zinātņu fakultātes Dome*. Pārvaldības struktūra nodrošina, ka lēmumu pieņemšana ir efektīva, demokrātiska, tiek nodrošināta studējošo līdzdalība. Studiju virzienu direktori regulāri apmainās ar informāciju savā starpā, tiek klātienē sanāsmēs reizi mēnesī, piedalās attīstības, kā arī iknedēļas vadības sēdēs, kā arī uztur regulāru komunikāciju ar fakultātes dekānu un rektoru. Reizi mēnesī notiek VRSTAO studiju virziena padomes sēdes, kurās piedalās studiju virzienā vēlētie docētāji saskaņā ar padomes nolikumu. Sēdes tiek protokolētas, studiju virziena direktors nodrošina informācijas apmaiņu par studiju virzienā pieņemtajiem lēmumiem ar atbilstošajām struktūrvienībām. Jautājumus, kas saistīti ar stratēģiskām izmaiņām studiju programmās, kvalitātes iekšējo izvērtēšanu un sagatavošanu ārējai izvērtēšanai pēc studiju virziena padomes lēmuma studiju virziena direktors virza uz fakultātes domi un, ja nepieciešams, tad uz ViA

Senātu.

Studiju virziena direktoram atbalstu sniedz studiju speciālists. Studiju direktors cieši sadarbojas arī ar citu studiju virzienu studiju direktoriem, attīstības un akadēmisko prorektoru, regulāri piedalās vadības sēdēs, attīstības sanāksmēs un citos ar administratīviem un akadēmiskiem jautājumiem saistītos notikumos. Studiju direktors ir arī Erasmus stipendiju komisijas sastāvā, kā arī piedalās Satversmes sapulcēs, pārstāvot virzienu.

Virziena attīstībā būtiska loma ir arī VRSTAO studiju virziena Konventam - tā ir konsultatīvā padome, kurā ir gan tūrisma jomas uzņēmēji, šīs jomas politikas izstrādātāji un augstskolas docētāji. Konvents sanāk reizi gadā un tam ir konsultatīvas funkcijas. Konvents ir sniedzis arī būtisku ieguldījumu virziena akreditācijā, kā arī tā ir svarīga saikne starp tūrisma uzņēmējdarbības vidi un augstskolu.

Studiju virzienā iekļauto studiju programmu īstenošanas atbalstu ViA nodrošina vairākas struktūrvienības. Tālāk sniegts detalizēts apraksts par katru struktūrvienību un to uzdevumiem studiju programmu īstenošanā.

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts

Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūts (turpmāk – HESPI) ir ViA struktūrvienība, kas izveidota ar ViA Senāta 2013. gada 25. septembra lēmumu. HESPI ir reģistrēts Latvijas Republikas Zinātnisko institūtu reģistrā 2013. gada 28. novembrī. Institūta galvenie pētnieciskie virzieni ir:

- Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība;
- Ilgtspējīgs tūrisms, mikro nišas tūrismā;
- Dabas un kultūras aizsargājamo teritoriju attīstība;
- Kultūrtelpa un kultūras identitāte vietu attīstībā;
- Latvijas sociālās drošības sistēma;
- Sociālās investīcijas, Inovācijas pārvaldībā;
- Zinātnes komunikācija;
- Tiešsaistes komunikācija un tiešsaistes mediji;
- Reģionu attīstība (lauku un pilsētvides mijiedarbība).

HESPI institūts pētniecības darba veikšanā katru gadu iesaista studentus, slēdzot ar viņiem darba līgumus par vieszinātniskā asistenta darba veikšanu pētniecībā. HESPI atbalsta tūrisma studiju virziena procesu ar mācību ekskursiju finansiālu atbalstu, Nordplus programmas projektos īstenojamiem intensīvajiem studiju kursiem. HESPI katru gadu izlaidumā absolventiem, kuri ir iesaistījušies pētniecības darbā projektos, pasniedz diplomus un dāvanas (grāmatas vai dāvanu kartes), arī ViA studentu zinātniskās konferencēs labākajiem zinātnisko rakstu autoriem pasniedz balvas.

Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts ViA

Sociotehnisku Sistēmu Inženierijas institūts ir dibināts 2006. gada jūlijā. Pētījumu virzieni:

- Loģistikas informācijas sistēmas un RFID tehnoloģijas;
- Biznesa procesu modelēšana;
- Hibrīdas imitāciju modelēšanas sistēmas;
- Virtuālās un papildinātās realitātes izmantošana apmācībā.

Virzienam sadarbojoties ar SSII, studentiem ir iespēja plašāk izmantot dažādus modelēšanas rīkus, izmēģināt virtuālās un papildinātās realitātes pielietojumu tūrisma jomas pētniecībā un arī praktiskajā darbībā.

Virziens aktīvi ikdienā sadarbojas ar dažādiem augstskolas departamentiem un arī personālu, kuru funkcijas īsi ieskicētas

- a) *Studiju administrēšanas grupa:* plānot, organizēt un administrēt studiju procesus: studentu uzņemšana, akadēmiskā gada plānojums, budžeta vietu plānošana, studentu reģistrēšanās, rotācija, stipendijas, atskaites un ziņojumi ārējiem sadarbības partneriem; nodrošināt studiju informatīvās sistēmas uzturēšanu un attīstību; kārtot un organizēt studiju lietvedību un nodrošināt studiju lietvedības dokumentu apriti, reģistrēšanu un nodošanu arhīvā; uzturēt absolventu datu bāzi un veikt absolventu anketēšanu;

- b) *Starptautiskās sadarbības grupa*: organizēt ViA starptautiskās aktivitātes sadarbībā ar akadēmisko un zinātņu prorektori un fakultātēm; nodrošināt ViA un ārvalstu studentu un personāla starptautisko mobilitāti; veidot un uzturēt ViA starptautisko sadarbības partneru tīklu.
- c) *IT infrastruktūras darbības koordinēšanas grupa* – sistēmas, serveri, datortīkli, datori: veikt jaunas datortehnikas, tai skaitā serveru uzstādīšanu un konfigurēšanu; veikt datortehnikas remontu un tehnisko apkalpošanu; aprīkot ViA auditorijas ar studiju procesam nepieciešamo tehniku; nodrošināt ViA datortīkla patstāvīgu un kvalitatīvu darbību un veidot jaunus esošā datortīkla pieslēgumus; sekmēt ViA personāla profesionālo pilnveidi informācijas tehnoloģiju jautājumos; nodrošināt ViA informācijas sistēmu aizsardzību pret trešo personu ielaušanos.
- d) *Saimniecības grupa*: nodrošināt elektrosaimniecības, siltumsaimniecības, ūdens un kanalizācijas saimniecības, ventilācijas un kondicionēšanas sistēmas, ugunsdrošības un signalizācijas un apziņošanas sistēmas apsaimniekošanu un remontu; nodrošināt saimniecības preču, inventāra un mēbeļu iegādi un izgatavošanu ViA vajadzībām; nodrošināt inventāra un mēbeļu uzskaiti, uzstādīšanu un apkopi; nodrošināt ViA ēku, to telpu un zemes gabalu uzkopšanu un labiekārtošanu, tai skaitā studiju telpu sagatavošanu nodarbībām; nodrošināt dienesta viesnīcas darbību; nodrošināt kārtības, darba aizsardzības prasību un ViA iekšējo normatīvo aktu ievērošanu ViA ēkās;
- e) *Finanšu grupa*: izstrādāt ViA budžeta projektu un iesniegt to apstiprināšanai ViA Senātā; kontrolēt ViA finanšu līdzekļu racionālu izlietojumu; veikt ViA finanšu rādītāju analīzi; uzskaitīt ViA līdzekļu izlietojumu atbilstoši apstiprinātajām tāmēm, kā arī saistības un prasības atbilstoši LR likumiem un citiem normatīvajiem aktiem; kontrolēt materiālo resursu iegādi, izmantošanu un apsaimniekošanu; nodrošināt iepirkuma procedūru organizēšanu un dokumentēšanu.
- f) *Komunikācijas grupa*: īstenot iekšējo un ārējo komunikāciju; izstrādāt un īstenot ViA zīmola, mārketinga un sabiedrisko attiecību stratēģiju un operatīvo plānu; koordinēt ViA mārketinga aktivitātes, veicot sadarbību ar dažādām ViA struktūrvienībām, citām valsts un pašvaldības struktūrām un privātuzņēmējiem; organizēt un piedalīties ViA mārketinga pasākumos Latvijā un ārvalstīs.
- g) *ViA dokumentācijas pārvaldības un aprites organizēšana un iekšējās komunikācijas nodrošināšana*: organizēt un pārzināt dokumentu apriti ViA, nodrošinot dokumentu uzskaiti, reģistrēšanu, sagatavot rīkojumu, pilnvaru, izziņu, nosūtāmo dokumentu projektus; sniegt atbalstu ViA vadībai un darbiniekiem lietvedības jautājumos; veikt dokumentu arhivēšanu.
- h) *Attīstības prorektors*: dažādu projektu izveide, piesaiste, attīstības virzienu plānošana un īstenošana.
- i) *Akadēmiskais un zinātņu prorektors*: akadēmiskās stratēģijas veidošana, akadēmisko jautājumu plānošana un risināšana.

Bibliotēka

Bibliotēkas galvenās funkcijas un uzdevumi:

- a) veikt Bibliotēkas krājuma attīstības plānošanu;
- b) nodrošināt ViA akadēmiskā un zinātniski pētnieciskā darba procesu ar informācijas nesējiem no Bibliotēkas krājuma un ar Starpbibliotēku abonementa palīdzību no Latvijā un ārvalstīs esošajām bibliotēkām;
- c) uzkrāt un sistematizēt informāciju par ViA vēsturi, sadarbojoties ar studiju virzienu direktoriem un docētājiem; koordinēt akadēmiskā procesa nodrošinājumu ar bibliotēkas resursiem;
- d) veidot Bibliotēkas krājumu atbilstoši ViA studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju virzienu prasībām, kooperējoties un koordinējot resursus sadarbībā ar Valmieras bibliotēku;
- e) uzkrāt, sistematizēt, katalogizēt, bibliogrāfiski apstrādāt un saglabāt iespaiddarbus, elektroniskās publikācijas, rokrakstus un citus dokumentus;
- f) nodrošināt Bibliotēkas krājuma, t. sk. elektronisko datubāzu pieejamību patstāvīgo studiju un pētniecības īstenošanai;

- g) veidot un attīstīt ViA akadēmiskā personāla un studentu autordarbu datubāzi;
- h) konsultēt ViA akadēmisko personālu un studentus informatīvo resursu izmantošanā.

Rektorāts - Rektors, Akadēmiskais prorektors, Attīstības prorektors, Rektora palīgs – galvenā lietvede,, Jurists – personāla speciālists, Zinātniskā sekretāre, SSI direktors, Datu aizsardzības speciālists

Rektorāta galvenās funkcijas un uzdevumi:

- a) ViA stratēģiskā vadīšana;
- b) ViA personāla vadība;
- c) juridiskais atbalsts; zinātnes administrēšana;
- d) projektu attīstīšana, vadība un pārraudzība.

Studiju virziena pārvaldības struktūra pieejama Studiju administrēšanas daļā pēc pieprasījuma

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, citastarp norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Uzņemšanas kritērijus ViA studiju programmās apstiprina ViA Senāts, kas saskaņā ar LR Augstskolu likumu līdz 30. novembrim apstiprina uzņemšanas noteikumus ViA pamatstudiju un maģistra līmeņa studiju programmās, kā arī uzņemšanas noteikumus katrai doktorantūras studiju programmai. Piesakoties studijām pamatstudiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, vidējo izglītību apliecinošs dokuments, uzņemšanas noteikumos noteiktie centralizēto eksāmenu sertifikāti, dokumenti, kas ļauj iestāties ārpus konkursa, ja konkrēts kritērijs noteikts noteikumos.

Piesakoties studijām augstākā līmeņa studiju programmās, reflektantam vai tā pilnvarotai personai jāaizpilda pieteikums un jāuzrāda pase vai identifikācijas karte, augstāko izglītību apliecinošs dokuments, kā arī programmas prasībās noteiktie dokumenti. Ārvalstu reflektantiem papildus jāiesniedz angļu valodas zināšanu apliecinošs sertifikāts starptautiski atzītos eksāmenos TOEFL (minimums - iegūti vismaz 500 punkti klātienē kārtotajam testam un 70 punktu internetā kārtotajam testam), IELTS (minimums - 6.0 punkti) vai citi angļu valodas zināšanas apliecinājoši dokumenti. Ja iepriekšējā izglītība ir apgūta angļu valodā, angļu valodas zināšanu apliecinājums nav nepieciešams. Papildus jāiesniedz Latvijas Akadēmiskās informācijas centra izziņa par ārvalstīs iegūtās izglītības atbilstību uzņemšanas noteikumu prasībām.

Pieteikties studiju uzsākšanai 1. kursā ViA var elektroniski pamatstudijās, Vienotās uzņemšanas pamatstudiju programmu informācijas sistēmā (*VUPP IS*), izmantojot e-pakalpojumu portālā www.latvija.lv. Augstākā līmeņa studiju programmās - izmantojot ViA elektronisko anketu va.dreamapply.com.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 932, uzsākt studijas ViA ir iespēja arī vēlākajos studiju posmos, ievērojot noteikumu prasības par obligāti nepieciešamo kredītpunktu apjomu, kas pielīdzināms ViA studiju programmu saturam. Iepriekšējā izglītībā iegūto studiju rezultātu atzīšana ir regulāra procedūra ikvienam studentam, kas uzsākuši studijas vēlākajos posmos un kuri, saskaņā ar starptautiskās sadarbības līgumiem, ir studējuši studiju periodu (vienu līdz divus semestrus) ārvalstu augstskolā. Studiju rezultātu pielīdzināšanu šajā gadījumā veic studiju programmas direktors, kad students iesniedzis pamatojošos dokumentus (akadēmisko izziņu vai diplomu ar diploma pielikumu par iepriekš iegūtu augstāko izglītību). Studiju rezultātu pielīdzināšana starptautiskās apmaiņas programmas ietvaros iegūtajiem studiju rezultātiem tiek veikta, pamatojoties uz augstskolu sadarbības līgumu, trīspusējo studiju līgumu (*Erasmus learning agreement*) un sertifikātu par apgūtajiem studiju kursiem.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 505, ikvienai personai ir tiesības vērsties ViA ar iesniegumu par iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu augstskolas īstenotā studiju programmā vai tās daļā. Informācija par neformālās izglītības vai profesionālās pieredzes atzīšanas iespējām ir pieejama ViA mājaslapā. Studiju rezultāti, kas personai

sasniegti, studējot (students ir bijis imatrikulēts) studiju programmā, tiek atzīti saskaņā ar MK 2004. gada 16. novembra noteikumiem Nr. 932 "Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos".

Lēmumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču, kā arī par iepriekšējā izglītībā sasniegto studiju rezultātu atzīšanu pieņem ViA izveidota Studiju rezultātu atzīšanas komisija. Saskaņā ar nolikumu par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu, personai jāiesniedz iesniegums par zināšanu, prasmju un kompetenču atzīšanu. Studiju rezultātu atzīšanas procedūra aprakstīta iepriekš norādītajā nolikumā.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (komunikācijas grupa un Studiju administrēšanas grupa).

VRSTO bakalaura studiju programmas uzņemšanas prasības:

Obligātā prasība:

CE rezultāti VISI kārtotie OP un AL (kopvērtējumu vidējais) – 75% (īpatsvars 100 punktiem);

CE rezultāts MĀCĪBU PRIEKŠMETS - SVEŠVALODĀ (OP CE, kopvērtējums) – 15% (īpatsvars 100 punktiem);

Papildpunkti (1):

CE rezultāts MĀCĪBU PRIEKŠMETS BONUSS - SOCIĀLĀS ZINĀTNES (AL CE, kopvērtējums) – 5% (īpatsvars 100 punktiem).

Papildpunkti:

Latvijas skolēnu zinātniskās pētniecības darbu konference (pēdējo 2 gadu laikā), 1.-3. pakāpe – 5% (īpatsvars 100 punktiem).

Ārpus konkursa:

ViA E. Birnieka Jauno Ģeogrāfu skola, 2022. gads, 2022. gads kopvērtējuma 1.-3. vieta

ViA Vidzemes Jauno Ģeogrāfu skola, 2022. gads, 2023. gads kopvērtējuma 1. vieta

Precizēti uzņemšanas noteikumi akadēmiskai maģistra studiju programmai "Tūrisma konkurētspējas vadība":

Ar iepriekš iegūtu profesionālo vai akadēmisku bakalaura grādu sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināmu izglītību gala vērtējumu sastāda šādi punkti:

Pārrunas – 40%

Maģistra darba idejas pieteikums – 40 %;

Vidējā svērtā atzīme diploma pielikumā* – 20 %;

Reflektantiem, kuriem iepriekš iegūtais bakalaura grāds vai tam pielīdzināmā izglītība nav iegūta tūrisma un atpūtas organizācijā vai saistītā nozarē:

Rakstisks pārbaudījums – 50 %;

Pārrunas – 20%

Maģistra darba idejas pieteikums – 20 %;

Vidējā svērtā atzīme diploma pielikumā* – 10 %;

Papildu nosacījums ārvalstu reflektantiem – pozitīvi novērtētas pārrunas^^; vidējā atzīme diploma pielikumā vismaz 60% no maksimālā iespējamā vērtējuma.

Vienāda punktu skaita gadījumā tiek ņemts vērā valsts pārbaudījuma vērtējums.

Mūžizglītības iespējas caur Atvērto universitāti

Atvērtā universitāte (<https://ztc.va.lv/lv/atverta-universitate>) ikvienam interesentam piedāvā iespēju pieteikties kādam no Vidzemes Augstskolas (ViA) studiju kursiem. Tā ir iespēja, atbilstoši iepriekš iegūtai izglītībai, apgūt zināšanas un prasmes, ko piedāvā ViA studiju programmas. Savukārt tiem ViA

studentiem, kuri nespēj turpināt studijas akadēmisko vai finanšu parādu dēļ, šī ir iespēja saglabāt saikni ar Augstskolu un turpināt mācības atbilstoši savām iespējām.

Atvērtā universitāte ir iespēja ne tikai pilnībā apgūt kursa saturu, kārtot pārbaudījumus un saņemt novērtējumu izvēlētajā studiju kursā kā jebkuram ViA studentam, bet arī iesaistīties un izprast studentu un augstskolas vidi un pēc kursa veiksmīgas apguves saņemt ViA apliecību.

Izsniegtā ViA ZTC apliecība ietver norādi par to, ka ir iegūti studiju kursam atbilstoši kredītpunkti, kas saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem „Iepriekšējā izglītība vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu atzīšana”, interesentam ļauj vērsties jebkurā Latvijas augstskolā vai koledžā ar lūgumu atzīt iegūtās zināšanas, prasmes un lietpratību par apgūtā studiju kursa saturu.

Kursu klausītājiem ir brīva pieeja ViA bibliotēkas materiāliem, datu bāzēm, datorklasēm un citiem resursiem, kas atvieglo un sekmē mācību procesu.

ViA uzņemšanas noteikumi pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

ViA nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma vai ViA mājaslapā: www.va.lv

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

ViA ir Senāta apstiprināts Studiju nolikums, kas nosaka studiju programmu īstenošanas kārtību, studējošo tiesības un pienākumus, studiju finansēšanas kārtību un valsts pārbaudījumu organizēšanas vispārīgo kārtību. ViA Studiju nolikumā ir noteikti studējošo zināšanu vērtēšanas kritēriji, formas un termiņi, nosacījumi par akadēmiskajiem parādiem u. c. prasības studiju rezultātu sasniegšanai. Studiju kursu u. c. programmu sastāvdaļu aprakstos ir definētas prasības apguves uzsākšanai, noteikti īstenošanas mērķi un plānotie studiju rezultāti, izklāstīts studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamais saturs, kalendārs, obligātā literatūra, papildliteratūra un citi informācijas avoti, raksturota studējošo patstāvīgā darba organizācija un uzdevumi un noteikti studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji.

Studentu sasniegto rezultātu vērtēšanai tiek izmantoti studiju kursu aprakstos publicētie kritēriji, nosacījumi un metodes, kuri konsekventi arī tiek piemēroti. Savukārt, studentu gada projektu un valsts pārbaudījumu darbu izstrādāšanas un aizstāvēšanas kārtībai ir izstrādāti un apstiprināti metodiskie norādījumi gada projektu un bakaluru, maģistru darbu vai kvalifikācijas darbu izstrādāšanai, noformēšanai un aizstāvēšanai. Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvu apstiprina fakultātes dome, komisijas sastāvā iekļaujot nozares speciālistus/ekspertus, kuri darbojas saskaņā ar studiju programmu metodiskajiem norādījumiem par valsts pārbaudījuma darbu izstrādi. Studiju programmās īstenošanās prakses tiek reglamentētas ar prakšu nolikumiem, kas nosaka prakšu norisi, atskaišu sagatavošanas un aizstāvēšanas nosacījumus.

ViA studiju procesā tiek respektēta studentu vajadzību daudzveidība, izvēloties viņiem piemērotus mācīšanās veidus. ViA tiek izmantotas inovatīvas pedagoģiskās metodes un īstenoja individuāla pieeja. Studiju programmu direktori pārliecinās, ka programmas īstenošanā iesaistītie docētāji pārzina studiju rezultātu novērtēšanas metodes un saņem atbalstu savu prasmju pilnveidošanai šajā jomā; vērtēšanas kritēriji un metodes, kā arī kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publicēti; vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši studiju rezultātus; studenti saņem atgriezenisko saiti no docētājiem, kas, ja nepieciešams, sniedz padomus saistībā ar studiju un pētniecības procesu; vērtēšana ir konsekventa, taisnīgi piemērota visiem studentiem un tiek īstenoja saskaņā ar apstiprinātos studiju kursu aprakstos noteikto. Par vērtēšanas kritēriju publisku pieejamību studējošajiem atbild studiju kursu docētāji, bet virsuzraudzību veic studiju virziena vadītājs. Noteikumi attiecībā uz studenta kavējumu, slimību un citiem attaisnojošiem apstākļiem iestrādāti studiju kursu aprakstos. Šie pasākumi nodrošina, ka studējošie ir skaidri informēti par ViA izmantojamo vērtēšanas stratēģiju, pārbaudījumiem un citiem vērtēšanas paņēmieniem, kādi tiks izmantoti, kas no viņiem tiek sagaidīts un kādi kritēriji tiks izmantoti viņu rezultātu vērtēšanai. Docētāja pienākums ir studējošajiem nodrošināt atgriezenisko saiti un pamatot kursu ietvaros saņemtos vērtējumus. Neskaidrību gadījumā studenti konsultējas ar konkrēto studiju kursu docētājiem vai ar studiju virziena direktoru. Šie pasākumi nodrošina, ka vērtējumi kalpo par iespēju studējošajiem gan

novērtēt savu sasniegto progresu studijās, gan arī izvērtēt tālākās izaugsmes un prasmju vai zināšanu papildināšanas iespējas.

Pēc katra studiju kursa beigām studenti sniedz katra kursa novērtējumu, ko apkopotā veidā analizē gan studiju virziena direktors, gan arī virziena padome, kā arī ar to iepazīstas konsultatīvā padome.

Studentu sūdzību risināšanai pastāv atbilstošas procedūras – ViA to regulē Studiju nolikums un Ētikas nolikums.

Studējošie ar dokumentiem par sekmju vērtēšanas kritērijiem, nosacījumiem un saistošām procedūrām var iepazīties mācību vidē moodle.va.lv.

ViA Studiju nolikums pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

ViA Ētikas nolikums un Ētikas pārkāpumu shēma pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

ViA studiju programmu kursu apraksti, prakšu nolikumi un darbu rakstīšanas metodiskie norādījumi apskatāmi pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

Akadēmiskā godīguma principi ir noteikti ViA Ētikas nolikumā, kas apstiprināts 2017. gada 26. aprīļa ViA Senāta sēdē.

ViA Ētikas nolikums definē pamatprincipus un normas, kas ViA personālam (studentiem, akadēmiskajam un vispārējam personālam) jāievēro attieksmē pret ViA, savā darbā, attiecībās ar citiem ViA pārstāvjiem un sabiedrību.

Ētikas nolikumā iekļauta arī sadaļa par akadēmisko un pētījumu ētiku, kas nosaka, ka ViA personāls godprātīgi izturas pret studiju un pētniecības procesu un tajā iesaistītajām personām. Akadēmiskajā un zinātniski pētnieciskajā darbā personāls ievēro autortiesības, respektē intelektuālo īpašumu, ciena citu personu darba rezultātus, garantē pētījumā izmantoto datu un veiktās analīzes patiesumu.

Lai veicinātu akadēmiskās un pētījumu ētikas ievērošanu Vidzemes Augstskolā, jāievēro šādi principi: godīgums, atklātība, objektivitāte, nepārprotamība, pētījuma dalībnieku tiesību ievērošana, neatkarība no sponsoriem, jāatzīst visu iesaistīto personu ieguldījums pētījumos.

ViA Ētikas nolikumā ir uzskaitīti akadēmiskās un pētījumu ētikas pārkāpumu veidi, norādot, ka plaģiāts, viltošana, neatļautu informācijas avotu un iegūšanas veidu izmantošana pārbaudījumos (eksāmenos, testos), sava darba atkārtota iesniegšana citā studiju kursā bez iepriekšējas saskaņošanas ar docētāju, kā arī jebkura cita apzināta iesaistīšanās darbībās, kas kavē vai traucē studiju procesu un akadēmisko darbu augstskolā, tai skaitā līdzdalība akadēmiskās ētikas pārkāpumos vai to slēpšana, ir uzskatāma par akadēmiskās ētikas pārkāpumu. Savukārt par pētījumu ētikas pārkāpumu ir uzskatāmi: profesionālos kodeksos noteikto pētījumu ētikas prasību pārkāpšana; interešu konflikta pieļaušana; datu viltošana; tendencioza datu analīze un interpretācija; pētījuma dalībnieku diskriminēšana; pētījuma dalībnieku brīvprātīgas dalības neievērošana; pētījuma dalībnieku anonimitātes vai konfidencialitātes neievērošana (atbilstoši situācijai), izņemot tos gadījumus, ja šie jautājumi saskaņoti ar pētījuma dalībniekiem vai dati ievākti publiskā vidē (piemēram, novērošana, kas veikta publiskā vidē); informētas piekrišanas pārkāpšana, ja vien tā nav vienkārša novērošana sabiedriskā vietā un veiktais audio vai video ieraksts nav izmantots tādā veidā, kas ļautu identificēt personību vai tai kaitēt; pētījuma dalībnieku maldināšana vai neinformēšana par pētījuma nolūkiem vai nozīmīgiem aspektiem, izņemot gadījumus, kad nav iespējams izmantot citas efektīvas alternatīvas metodes; sabiedrības maldināšana, nesniedzot

pilnīgu informāciju; plaģiātisms un pašplaģiātisms, t. i., neatsaukšanās uz iepriekš publicētiem datiem vai atklājumiem; citu pētnieku ievāktu datu izmantošana, neatsaucoties uz citu autoru ieguldījumu.

Tāpat nolikumā ir skaidri definētas sankcijas par ētikas pārkāpumiem, kā arī pārkāpumu identifikācijas un sankciju piemērošanas procedūra.

Sankciju par pētījumu ētikas pārkāpumiem var ierosināt Akadēmiskās ētikas komisija. Sankciju par akadēmiskās ētikas normu pārkāpumiem attiecībā uz studējošajiem var piemērot docētājs vai rektors pēc Akadēmiskās ētikas komisijas lēmuma. Sankciju par akadēmiskās ētikas normu pārkāpumiem attiecībā uz akadēmisko un vispārējo personālu var piemērot rektors pēc Akadēmiskās komisijas lēmuma. Sankcijas par vispārīgo ētikas pamatprincipu pārkāpumiem attiecībā uz vispārējo personālu (arī akadēmisko personālu, ja pārkāpums nav saistīts ar akadēmisko darbu) var piemērot darbinieka tiešais vadītājs vai rektors.

Sākot ar 2017. gadu, ViA ir noslēgta vienošanās ar Latvijas Universitāti par *Vienotās datorizētas plaģiāta kontroles sistēmas izmantošanu*, kas ir viens no būtiskajiem pretplaģiātisma rīkiem ViA. Saskaņā ar ik semestra rīkojumu par valsts gala pārbaudījumu (t. sk. kvalifikācijas darbu) iesniegšanu, studentiem darbi ir jāaugšuplādē studiju informācijas sistēmā LAIS, kas ir sinhronizēta ar plaģiāta kontroles sistēmu. Situācijās, ja docētajam rodas aizdomas par studenta darbu, plaģiāta kontroles sistēma tiek izmantota arī, lai pārbaudītu kursa darbus vai gada projektus. 2018. gadā ar šīs sistēmas palīdzību tika konstatēts plaģiātisma gadījums kvalifikācijas darbu izstrādē, rezultātā studējošais atkārtoja darba izstrādi nākamajā studiju gadā.

ViA Ētikas nolikums un Ētikas pārkāpumu shēma pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošu studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

ViA un līdz ar to VRSTAO studiju virzienā īstenoto studiju programmu iekšējās kvalitātes sistēma balstīta Eiropas un nacionālajā likumdošanā, kas definē augstākās izglītības attīstības pamatprincipus. Turpmākajā tekstā sniegts pārskats par kvalitātes nodrošinājuma sistēmas dažādiem aspektiem konkrēti VRSTAO studiju virzienā.

Administratīvo un uzskaites kontroli pār studiju virzienā īstenotajām studiju programmām realizē Sabiedrības zinātņu fakultāte. Sabiedrības zinātņu fakultāte regulāri (reizi mēnesī) lemj par studiju virzienā aktuāliem jautājumiem fakultātes domes sēdēs. Fakultātes domē tiek apstiprināti studiju programmu pašnovērtējuma ziņojumi, izmaiņas studiju programmā, pieņemti lēmumi par vakanču izsludināšanu akadēmiskajam personālam, izvērtēti kandidāti. Ik gadu virziena attīstība tiek izvērtēta pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes un apspriešanas gaitā gan studiju virziena ietvaros, fakultātes līmenī, gan arī ViA Senātā.

Augstskolā apstiprināta virkne dokumentu, kas nosaka attiecības starp docēšanu un pētniecību, iestādes kvalitātes un prasību stratēģiju, kā arī kvalitātes nodrošināšanas sistēmas organizāciju. Ir izstrādāts regulējums par fakultāšu, studiju virzienu un citu struktūrvienību un personu atbildību par kvalitātes nodrošināšanu, kā arī par studentu dalību kvalitātes nodrošināšanā, un kvalitātes politikas realizācijas, pārraudzības un koriģēšanas veidiem. Šie dokumenti ir saistoši VRSTAO studiju virziena darbībā un tiek ievēroti ikdienas darbā.

Studējošie par VRSTAO studiju virzienā saistošo iekšējo normatīvo regulējumu tiek informēti gan ievadstudijās, gan arī vēlāk studiju procesā. Studenti saņem informāciju viņu tiesībām un iespējām piedalīties ViA attīstības politikas izstrādē un īstenošanā. Studējošie piedalās fakultātes domes, kā arī Senāta darbā. Ik semestri ar studējošajiem tiek studiju virziena direktore, savas aktivitātes īsteno arī

ViA studējošo pašpārvalde, kas deleģē kandidātus ViA Senāta un Satversmes sapulces vēlēšanām, pēc nepieciešamības organizē tikšanos ar ViA rektoru un/vai studiju virzienu vadītājiem. Ik gadu ViA veic studējošo viedokļa aptauju par studiju programmu kvalitāti, par informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu, par akadēmiskā personāla kvalitāti, par starptautiskās sadarbības kvalitāti, kā arī citiem jautājumiem. Aptauju rezultāti tiek analizēti un vērtēti, kā arī uz to bāzes tiek pieņemti lēmumi par dažādām izmaiņām un pilnveidojumiem. Saņemtās atbildes tiek izmantotas attīstības plānošanā un ViA darbības uzlabošanā. Studiju virziena ietvaros virziena direktors divas reizes akadēmiskā gada laikā tiek ar visu programmu studējošajiem un diskutē un pārrunā dažādas aktualitātes, uzklausa studentu viedokļus un ieteikumus. Katrā studentu grupā ik gadu tiek izvēlēts arī grupas vecākais, kurš koordinē sadarbību un komunikāciju starp studentu grupu un VRSTAO studiju virziena direktori. Šie visi ir veidi, kā iegūt padziļinātu atgriezenisko saiti no studējošajiem, plānot un veikt dažādas izmaiņas gan attiecībā uz kursu norises plānojumu pa semestriem, docētāju piesaisti konkrētu kursu docēšanā, bibliotēkas krājumu papildināšanu u. c. aspektiem, kas saistīti ar studiju organizēšanu un kvalitātes nodrošināšanu.

Studējošo aptauju datu apkopojoms VRSTAO virzienā pieejams ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma

Ik gadu ViA veic arī absolventu aptauju. Tās galvenais mērķis ir dokumentēt absolventu apmierinātību ar iegūto izglītību uzreiz pēc studiju beigām, kā arī vākt datus par absolventu nodarbinātību. Aptauja tiek veikta gadu pēc studiju pabeigšanas. Kopumā jāteic, ka saglabājas tendence, ka VRSTAO virzienā īstenoto bakalaura programmu absolventi veiksmīgi iekļaujas darba tirgū un strādā atbilstoši iegūtajai kvalifikācijai. Atgriezeniskā saite no VRSTAO absolventiem vairāku gadu garumā rāda, ka lielākā daļa no absolventiem strādā tūrisma pakalpojumu sektorā, tiek minēta arī finanšu, IT sfēra, mediju un komunikāciju joma, kā arī citi pakalpojumi. 95% no absolventiem norada, ka studijas ir veicinājušas kritiskās domāšanas un analītiskās prasmes, 87% - komandu darba prasmes, 78% angļu valodas profesionālās komunikāciju prasmes, kā arī organizēšanas un koordinēšanas prasmes (73%). Šīs ir prasmes, kas ir noderīgas dažādos tautsaimniecības sektoros un veicina absolventu labāku iekļaušanos darba tirgū un veiksmīgākas karjeras iespējas.

ViA Absolventu aptaujas dati pieejami ViA Studiju administrēšanas grupā pēc pieprasījuma

Aptaujas par absolventu nodarbinātību būtu vēlams veikt arī ar lielāku laika distanci, lai analizētu absolventu karjeras dinamiku, profesionālo attīstību izvēlētajā nozarē ilgākā laika posmā. Tas gan prasītu papildu ieguldījumus no ViA puses, tāpēc studiju virzienu līmenī iespēju robežās notiek datu apkopošana, docētājiem un studiju virzienu direktoriem uzturot kontaktus ar absolventiem sociālajos medijos, tiekoties publiskos pasākumos un citos veidos. Kā viens no faktoriem, ko varētu vērtēt kā absolventu profesionālo izaugsmi (un lielā mērā arī apmierinātību ar iegūto izglītību), ir absolventu aktīvā iesaiste studiju procesā pēc pabeigšanas, kas izpaužas dažādās formās – gan kā vieslekcijas, gan pētījumu tematu piedāvāšana, gan prakšu vietu piedāvāšana un citi iesaistes veidi. Jāatzīmē, ka absolventi ir VRSTAO virziena docētāji, piedalās VRSTAO studiju virziena konsultatīvās padomes darbā, ir aktīvi uzņēmēji un iesaistās prakšu vietu nodrošināšanā.

Skatīt I. daļas 1.3. punktu.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Vidzemes Augstskolā ir izstrādāta Studiju programmu izstrādes, apstiprināšanas un uzraudzības kārtība, kurā definēta kārtība studiju programmu, mūžizglītības kursu, u. c. mācību programmu un to sastāvdaļu izstrādei, apstiprināšanai, uzraudzībai un aktualizēšanai. Programmas un to sastāvdaļas tiek izstrādātas tā, lai atbilstu tām izvirzītajiem mērķiem, kas savukārt atbilst ViA stratēģijai. Programmas tiek veidotas, izmantojot ārējo iesaistīto pušu redzējumu un tā, lai atbilstu definētajiem sasniedzamajiem studiju rezultātiem un to apguves rezultāti atbilst Latvijas un Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūrai, un lai sekmētu augstākās izglītības mērķu sasniegšanu – veicinātu personības izaugsmi un nodarbinātību, pilsoniskas sabiedrības un paplašinātas zināšanu bāzes veidošanos.

Studiju programmas kursu aprakstu audits: aktualizēšana un pilnveidošana tiek veikta katru gadu akadēmiskā gada sākumā. Studiju programmu satura izvērtēšana un to īstenošanas kvalitātes novērtēšana balstās uz sagatavotajiem pašnovērtējuma ziņojumiem, regulārām studējošo aptaujām par studiju kursu un docētāju sniegumu, nozares uzņēmumu prakses vadītāju sniegtajām atsauksmēm, absolventu aptaujām, darba devēju aptaujām par ViA absolventiem, Padomnieku konventa ieteikumiem, kā arī nozares ekspertu atzinumiem un ieteikumiem.

Katra studiju semestra noslēgumā tiek veiktas studentu aptaujas. To mērķis ir ar dialoga starp studentiem un docētājiem starpniecību uzturēt studiju kvalitātes kontroli, konstatēt problēmas un piedāvāt to risinājumus. Aizpildot anketas, studenti sniedz vērtējumu gan par pašu kursu kopumā, gan arī par tā docētāju. Attiecībā uz kursa novērtējumu ir iekļauti jautājumi par kursa tēmām un to atbilstību attiecīgajam kursam, iegūto zināšanu un prasmju noderību, lekciju, praktisko darbu un patstāvīgā darba nozīmes novērtējumu, iespējam konsultēties ar pasniedzēju, tehniskā nodrošinājuma vērtējums, kā arī iespēja brīvā formā aprakstīt ieteikumus kursa uzlabošanai. Anketā par docētāja darbu studenti izvērtē docētāju no profesionālās kompetences viedokļa, prasmes izraisīt interesi par mācību kursu, spēju sasaistīt teoriju ar praksi, darba organizācijas prasmi, attieksmi pret studentiem u. c. Atvērtie jautājumi ļauj studentiem izteikt ierosinājumus, norādīt uz docētāja stiprajām/ vājajām pusēm, kam būtu nepieciešams pievērst papildus uzmanību.

Studiju kvalitātes nodrošināšanas politikas dokuments pieejams ViA mājaslapā: [Dokumenti | Vidzemes Augstskola \(va.lv\)](#)

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

ViA studentiem ir iespēja izteikt savu viedokli, rekomendācijas, aizrādījumus par studiju programmas saturu, kursu, kvalitāti, mācībspēkiem visos ViA vadības līmeņos. Augstskolas vērtība ir atvērtība un pieejamība visos līmeņos un sadarbība ar studentiem. Studentu valdes pārstāvji tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanas procesā un augstskolas operatīvās un stratēģiskās vadības plānošanā un īstenošanā, pārstāvot studējošo intereses ViA lēmējinstītūcijās. ViA Studentu valdei reizi mēnesī ir tikšanās ar ViA vadību, kur arī tiek izrunātas aktuālās tēmas un studējošo priekšlikumi konstatētām problēmām. Piemēram, iepriekšējā periodā, galvenokārt izskatāmie jautājumi bija saistīti ar pandēmijas radīto situāciju un studiju organizācijas procesu, aktuālas lietas par situāciju Ukrainā.

Bez studējošo aptaujām studiju virzienā notiek regulāra informācijas apmaiņa ar studējošajiem gan studiju virziena vadības, gan docētāju, gan vecākā speciālista līmenī. Studējošie priekšlikumus un sūdzības var iesniegt gan mutiski, gan e-pasta saziņas veidā, gan rakstiska iesnieguma formā. Katrā studentu grupā ik gadu tiek ievēlēts kursa vecākais, kurš ikdienas nodrošina saziņu ar studiju programmas direktori.

Studiju virziena direktore, pamatojoties uz studentu ierosinājumiem, ir aicinājusi docētājus salāgot studiju kursu noslēguma darbu iesniegšanu ar citu kursu noslēgumu darbu termiņiem. Par šīm darbībām studenti e-pasta veidā un mutiski arī informēti, tādā veidā saņemot atgriezenisko saiti. Virziena direktors tiek ar katru kursu reizi semestrī, lai pārrunātu kursu novērtējumus (ieteikumus un sūdzības par kursa norisi, studiju organizāciju, u. c.), kā arī aktuālo un sagaidāmo nākamajos semestros. Tāpat reizi gadā notiek tikšanās ar Konsultatīvo padomi, kurā tiek pārrunāti aktuālie jautājumi par studiju organizācijas procesa pozitīvo un negatīvo katrā semestrī, kā arī notiek ideju un doma apmaiņa starp dažādiem kursiem, tā veicinot ideju ģenerēšanu procesu uzlabošanai. Kā piemēru var minēt studiju kursa "Ievads studijās" izveidi, kurā tiek apkopota un pasniegta visa nepieciešamā informācija, lai 1. kursa students varētu vieglāk iejusties augstskolas vidē, ātrāk apgūtu dažādas prasmes un pieejamos resursus (piem., IT, bibliotēkas, zinātniskās datubāzes, akadēmiskā ētika, utt.). Savukārt, kursā "Ievads atpūtas un ceļojumu nozarē" studenti tiek ievadīti Tūrisma un atpūtas nozarē (uzņēmumu apmeklējums, informācijas meklēšana). Tāpat veikta arī docētāju nomaīņaursos vai veiktas pārrunās ar kursu vadītājiem, papildināti un mainīti kursa

satura aktualitātes un noslēguma darbu veidojošie kritēriji. Pārskata periodā cieša sadarbība gan ar studentiem, gan absolventiem bijusi arī, gatavojoties akreditācijas procesam, kurā studenti un absolventi gan palīdzēja gatavot akreditācijas ziņojumu, gan arī piedalījās akreditācijas komisijas organizētās tikšanās, lai pārrunātu dažādus ar studiju procesu saistītus jautājumus

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Lēmumu pieņemšanā par studiju virzienā iekļauto studiju programmu attīstību un pilnveidi tiek izmantoti dažādi studentu profila un skaita statistikas dati. Statiskas pārskati tiek apkopoti pēc nepieciešamības, izšķirot obligātās (iesniegšana noteikta saskaņā ar MK noteikumiem) un neobligātās statistikas (pēc vajadzības), savukārt apkopojamā informācija aplūkota pēc noteiktā lēmuma pieņemšanas mērķa.

Reflektantu, studējošo un absolventu aptaujas ir nozīmīgs informācijas avots studiju virziena un programmu pilnveidē. Balstoties uz reflektantu aptaujām, tiek lemts par mārketinga pasākumu pilnveidi, piemēram, uzsākot atsevišķas aktivitātes tieši maģistra līmeņa studentiem 2020. gada vasarā, jo kopējā ViA mārketinga kampaņu virzība ir vērsta pamatā uz bakalaura studentu piesaisti.

Studējošo aptaujas pēc katra studiju kursa ļauj gan konkrētajam docētājam izvērtēt kursa norisi un sasniegtos rezultātus, arī studentu apmierinātību, kā arī studiju virziena direktorei veikt kontroli pār studiju kursu norisi un nepieciešamības gadījumā veikt izmaiņas (piemēram, mainīt kursa docētāju, precizēt kursa saturu, mainīt kursa apjomu kredītpunktos, mainīt kursa norises laiku studiju programmas plānā utml).

Viens no veidiem, kā tiek noskaidrots studentu viedoklis par studiju procesu, ir tiešsaistes anketēšana, kas tiek veikta pēc katra studiju kursa (www.lais.lv). Katra studiju kursa ietvaros studenti sniedz vērtējumu 5 ballu sistēmā par šādiem kritērijiem:

- kursa mērķi (definēšana un rezultātu sasniegšana),
- mācību metožu novērtējums kursa mērķu sasniegšanai (metožu atbilstība un daudzveidība; dialoga un diskusiju iespējas kursa laikā; docētāja spēja uzklaut citu viedokli un argumentāciju),
- mācību procesa organizācija (kursa prasības, vērtēšana, studiju slodze, studiju materiālu pieejamība un izmantošana, komunikācija ar studentiem),
- docētāja darba vērtējums (iespēja saņemt docētāja atbildes uz studentu uzdotajiem jautājumiem lekcijās, semināros un konsultācijās, kā arī atgriezeniskā saikne no docētāja puses par veiktajiem darbiem; zināšanu vērtēšana atbilstoši noteiktajiem kritērijiem; pedagoģiskā meistarība),
- studenta iesaistīšanās studiju kursā (motivēšana no docētāja puses, iesaistes un patstāvīgā darba pašnovērtējums).

Studenti sniedz arī kursa kopvērtējumu un komentārus par kursa stiprajām un vājajām pusēm. Aptauju rezultāti akadēmiskā gada noslēgumā tiek analizēti VRSTAO virziena padomes sēdē, VRSTAO studiju programmas padomnieku konventā, VRSTAO virziena pašnovērtējuma izstrādes darba grupā, kā arī Konsultatīvajā padomē, tādejādi nodrošinot uzlabojumu veikšanu gan kursa saturā, gan praktiskajā organizācijā. Pārskata periodā cieša sadarbība gan ar studentiem, gan absolventiem bijusi arī, gatavojoties akreditācijas procesam, kurā studenti un absolventi gan palīdzēja gatavot akreditācijas ziņojumu, gan arī piedalījās akreditācijas komisijas organizētās tikšanās, lai pārrunātu dažādus ar studiju procesu saistītus jautājumus

Regulāri tiek veidoti statistisko datu pārskati par reflektantiem, studentu skaitu un absolventiem (*skat. 1. tabulu*).

1. tabula. ViA apkopoto statistisko datu pārskatu veidi.

Statistikas veids	Regularitāte	Profils(pēc pieprasījuma)	Nepieciešamība	Statistiku veido
-------------------	--------------	---------------------------	----------------	------------------

Reflektanti	pēc katras uzņemšanas un pēc pieprasījuma	Reflektantu skaits Dzīves vieta Izglītības iestāde Pieteikumu skaits Uzņemšanas konkurss Finansējums u.c.	Uzņemšanas analīze Uzņemšanas plānošana Mārketinga pasākumu plānošana Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Studenti	Katru mēnesi un pēc pieprasījuma	Studentu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Atbirums u.c.	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi Rotācija Stipendijas u.c.	Studiju administrēšanas grupa
Absolventi	Pēc izlaiduma un pēc pieprasījuma	Absolventu skaits Finansējums Vidējās un svērtās atzīmes Gala darbu tēmas	Studiju programmas pilnveide Budžeta vietu plānošana Pašnovērtējuma ziņojumi u.c.	Studiju administrēšanas grupa

Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu pieejami pēc pieprasījuma Studiju Administrēšanas daļā .

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

Informācija par ViA studiju virzieniem un piedāvātajām studiju programmām tiek publiskota ViA mājaslapā www.va.lv. Par informācijas publiskošanu atbild ViA Administratīvais departaments (mājaslapā - Komunikācijas grupa; pārējās vietnēs - Studiju administrēšanas grupa).

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

Šajā nodaļā iekļautā informācija var tikt izmantota, lai veiktu analīzi par resursu nodrošinājuma atbilstību katras studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai (pašnovērtējuma ziņojuma III. daļas 3. nodaļa).

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

ViA studiju virziena VRSTAO studiju programmām paredzētais finanšu nodrošinājums 2022. gadā sasniedza 150 211 EUR, kas ietver valsts budžeta finansējumu un ViA pašu ieņēmumus (skat. 2. tabulu).

2. tabula. Finanšu resursi studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanai: salīdzinājums no 2018.līdz 2022. gadam (EUR).

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2021, EUR
Valsts budžeta finansējums virzienam (bez finansējuma stipendijām)	161 240	158 676	160 965	144 343	144 342
Pašu ieņēmumi - virziena maksas studentu studiju maksas	37 043	26 520	16 244	15 286	5 869
Finansējums kopā	198 283	185 196	177 209	159 629	150 211

Finansējums pētnieciskai darbībai Vidzemes Augstskolā netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet gan novirzīts zinātniskajiem institūtiem, grantu programmām, pētniecības projektiem un pasūtījumu darbiem, kuros darbojas akadēmiskais, zinātniskais personāls un studējošie no dažādiem studiju virzieniem.

3.tabula. *Finansējums akadēmiskā personāla pētniecības (radošās) darbības nodrošināšanai no 2018.-2022.gadam (EUR).*

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2022, EUR
Zinātnes bāzes finansējums	142 725	147 790	152 575	159 639	267 165
Valsts pētījumu programmu finansējums		325 099	471 050	126 430	284 350
Valmieras pilsētas pašvaldības piešķirtais finansējums pētniecības grantiem	20 000	15 000			0
Snieguma finansējums	150 240	181 806	197 011	191 713	229 634
Pārējie ieņēmumi no valsts budžeta	25 951	132 586	301 117	615 291	0
ES struktūrfondi	534 951	295 163	288 424	319 971	282 970
LZP granti un programmas			22 953	199 326	172 797
Ieņēmumi no līgumdarbiem ar LR juridiskajām personām	101 209	86 257	87 830	87 091	78 497
Pārējie ieņēmumi zinātniskajai darbībai		696		232	0
Ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības	111 259	337 613	677 204	229 963	502 874
Finansējums kopā	1 086 335	1 522 010	2 198 164	1 929 656	1 818 287

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti (skat. 4. tabulu). Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri

4.tabula. *Finansējums studiju literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai no 2018. līdz 2022. gadam (EUR).*

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2022, EUR
Periodiskie izdevumi	2 218	1 865	1 623	1 573	1 087
Grāmatas	14 470	10 849	7 303	8 502	4 304
Elektroniskie dokumenti un datubāzes	2 789	3 068	523	5 535	6 456
Kopā	19 477	15 782	9 449	15 610	11 847

Finansējums studentu pašpārvaldei ik gadu tiek nodrošināts vismaz vienas divsimtās daļas apmērā no valsts finansējuma studiju procesam un studiju maksas ieņēmumiem un svārstās ap septiņiem tūkstošiem EUR gadā, taču 2022. gadā sasniedz gandrīz astoņus tūkstošus (skat. 5. tabulu).

5. tabula. Finansējums studējošo pašpārvaldei no 2018.-2022.gadam (EUR).

Finansējums	2018, EUR	2019, EUR	2020, EUR	2021, EUR	2022, EUR
Finansējums studentu pašpārvaldei	7 470	7 470	7 470	7 961	7 792
Valsts budžeta finansējums studiju procesam	1 236 054	1 276 531	1 324 947	1 361 475	1 411 507
Studiju maksas ieņēmumi	205 191	179 537	185 539	151 835	138 025
Kopējie studiju procesa ieņēmumi	1 441 245	1 456 068	1 510 486	1 513 310	1 549 532
Studentu pašpārvaldes finansējuma attiecība, %	0.52	0.51	0.5	0.53	0.50

Finansiālā bāze ir pietiekama studiju programmu īstenošanai, ņemot vērā, ka studiju programmu īstenošanas izmaksas tiek segtas no dažādiem finanšu avotiem: projektu finansējums, valsts budžeta līdzekļi, ViA pašas ieņēmumi. Infrastruktūras attīstībai ViA pēdējos gados piesaistījusi apjomīgu ES struktūrfondu finansējumu, lai modernizētu laboratorijas, remontētas vairākas studiju telpas. Dažādu projektu ietvaros ViA ieguvusi finansējumu arī bibliotēkas krājuma papildināšanai. ViA VRSTAO studējošajiem tiek piedāvātas gan valsts budžeta finansētas studiju vietas, gan arī tiek piesaistīti maksas studenti.

Docētāju profesionālajai pilnveidei finansējums tiek piesaistīts no Erasmus+ programmas.

Akadēmiskā personāla atalgojums Akadēmiskā personāla atalgojums atbilst pedagogu darba samaksas MK noteikumiem Nr. 836. un ietver papildinoši ViA izstrādātu un ViA Senāta apstiprinātu motivējošu atalgojuma sistēmu atbilstoši docētāju slodzei (skatīt 6. tabulu).

6. tabula. Akadēmiskā personāla atalgojuma atbilstība pedagogu darba samaksas noteikumiem (2020.-2022.g)

Amats	2021, EUR				2022, EUR			
	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība	Mēneša darba algas likme *	Minimālā stundas likme **	ViA stundas likme ***	Atbilstība
profesors	1754.00	17.54	17.54	atbilst	1 754	17.54	17.54	atbilst
asociētais profesors	1404.00	14.04	14.04	atbilst	1 404	14.04	14.04	atbilst

docents	1124.00	11.24	11.24	atbilst	1 124	11.24	11.24	atbilst
lektors	900.00	9.00	9.00	atbilst	900	9.00	9.00	atbilst
asistents	717.00	7.17	7.17	atbilst	717	7.17	7.17	atbilst

* - MK noteikumi Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi", uz 01.09.2021.

** - aprēķināta ņemot vērā MK noteikumos Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" noteikto maksimālo akadēmiskā personāla darba slodzi 1000 stundas gadā (100 stundas mēnesī)

*** - apstiprināta ViA Senāta sēdē, 2021.gada 24.februāris, lēmums Nr.2/2.1

Studiju programmu izmaksu kalkulācija

Vidzemes Augstskola studentu izmaksu kalkulācijai izmanto pašu izveidotu kalkulācijas metodiku, kurā izmaksas tiek klasificētas sekojošā veidā:

1. Tiešās izmaksas - studiju programmas realizācijas tiešās izmaksas:

- a) akadēmiskā un zinātniskā darba izmaksas – akadēmiskā un zinātniskā personāla atlīdzība studiju procesā,
- b) pārējās studiju procesa izmaksas - mācību materiālu, pasākumu izmaksas, citas tiešās ar studiju programmas realizāciju saistītās izmaksas;

2. Daļēji tiešās izmaksas - studiju virziena un fakultātes tiešās izmaksas:

- a) zinātniskās darbības atlīdzība - akadēmiskā personāla atlīdzība, kura nav tieši saistīta ar kādas studiju programmas realizāciju (piem., fakultātes docētāju atlīdzība par zinātnisko darbu),
- b) administratīvais darbs - virziena un fakultātes administratīvā darba izmaksas (dekāna, virziena vadītāja, vecākā speciālista atlīdzība),
- c) pārējās virziena un fakultātes administratīvās izmaksas - fakultātes personāla komandējumu, apmācību, konferenču apmeklējumu izdevumi, dalības maksas organizācijās, kancelejas preču, viesu uzņemšanas un citi izdevumi, attīstības izdevumi (fakultātes vai virziena attīstībai tieši iezīmētā finansējuma izlietojums),
- d) izmaksu nesējs – studentu skaits fakultātē (fakultātes tiešo izmaksu pārnesei) vai studentu skaits virzienā (virziena tiešo izmaksu pārnesei);

3. Netiešās izmaksas – pārējās augstskolas izmaksas:

- a) atlīdzība - administratīvā, vispārējā un saimnieciskā personāla atlīdzība,
- b) pārējās administratīvās izmaksas - komandējumu izdevumi, kopējie studiju procesa organizēšanas izdevumi, tehnoloģiju izdevumi, bibliotēkas izdevumi, mārketinga, sabiedrisko attiecību un pasākumu organizēšanas izdevumi, citi administratīvie izdevumi,
- c) ēku apsaimniekošanas izmaksas - infrastruktūras uzturēšanas un saimnieciskie izdevumi,
- d) aizdevuma atmaksas izdevumi,
- e) kapitālie izdevumi - grāmatas, aprīkojums,
- f) izmaksu nesējs – studentu skaits programmā (atlīdzības, administratīvo un kapitālo izmaksu pārnesei) vai studiju programmas ietvaros realizēto studiju kursu kontaktstundu skaits gadā (ēku apsaimniekošanas izmaksu pārnesei).

Informācijā par izmaksām uz vienu studējošo norādītās izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālais sadalījums starp noteiktajām pozīcijām (skat. 7.tabulu).

7. tabula. Finansējuma procentuālais sadalījums izmaksām uz vienu studējošo no 2018. līdz 2022. gadam (EUR)- TOV, bakalaura programma

Izmaksu pozīcijas	2018, %	2019, %	2020, %	2021, %	2022,%
Tiešās izmaksas					

Akadēmiskā un zinātniskā darba izmaksas (stud.process)	33.7.8	37.2	36.3	39.8	43.1
Pārējās studiju procesa izmaksas	0.8	1.8	1.1	0.9	1.3
Daļēji tiešās izmaksas (virziena, fakultātes tiešo izmaksu pārnese)					
Zinātniskās darbības atlīdzība (akad.atv.+zin.darbība)	1.5	3.7	7.8	4.7	2.3
Administratīvais darbs	9.4	7.6	7.5	8	9.3
Pārējās administratīvās izmaksas	0.9	2.3	1.1	1.4	0.9
Kopā tiešās izmaksas (tiešās + daļēji tiešās)	46.3	52.6	53.8	54.8	56.9
Netiešās izmaksas (pārējo ViA izmaksu pārnese)	53.7	47.4	46.2	45.2	43.1
Atlīdzība	33.3	28.2	27.8	26.9	22.7
Pārējās administratīvās izmaksas	10.3	9.1	8.5	8.1	7.6
Aizņēmuma atmaksa (t.sk.procentu maksājumi)	2.1	1.6	1.6	1.5	1.3
Kapitālie izdevumi	1	1	0.6	0.9	1
Ēku apsaimniekošanas izmaksas	7	7.5	7.7	7.8	10,5
Izmaksas uz 1 studentu	100	100	100	100	100

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

ViA studiju procesa, zinātnes, pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu neizdala starp studiju virzieniem, jo ViA ir neliela augstskola ar nelieliem resursiem, kurus saskaņoti plāno un izmanto visu studiju virzienu īstenošanai.

ViA studiju procesa, zinātnes un pētniecības un administratīvās darbības nodrošināšanai izmanto divas ēkas Valmierā, Cēsu ielā 4 un Tērbatas ielā 10, ar kopējo ViA rīcībā esošo telpu platību 7312 m². No tiem, 2387 m² tiek izmantoti tieši studiju un pētniecības procesā. Pašreizējā studiju bāze ir 38 auditorijas (kopējā platība 1445 m²), t.sk. 3 datoru auditorijas ar 90 darba vietām un Interneta pieslēgumu (195 m²), datu drošības laboratorija / kiberdrošības laboratorija, energoefektivitātes laboratorija, datortīklu laboratorija, multimediju laboratorija, VRAR laboratorija, elektrotehnikas laboratorija, RFID laboratorija, mehatronikas laboratorija un mobilo tehnoloģiju laboratorija, būvniecības laboratorija, telpiskās pētniecības laboratorija (kopējā platība 324 m²). VRSTAO virzienam nozīmīgākās ir Telpiskās pētniecības laboratorija, kā arī multimediju laboratorija, kas ietver VRSTAO studiju un pētniecības virzienam nepieciešamās tehnoloģijas. Jāpiezīmē, ka pārskata periodā tika īstenota administratīvo resursu pārvietošana uz Tērbatas ielu 10, Cēsu ielas ēku daļēji atstājot studiju vajadzībām, taču daļa telpu tiks iznomātas un to darbība pārorganizēta.

Visi datori ir saslēgti kopējā tīklā, kas nodrošina vienotu informācijas apriti, kā arī ir nodrošināta

pieeja interneta tīklam, datu bāzu izmantošanai. Studiju procesā tiek izmantota arī konferenču zāle (257 m²). Studiju korpusos ir arī telpas grupu darbam un telpas, kurās studenti var veikt studiju patstāvīgos darbus (350 m²). Ņemot vērā, ka maģistra studijās nodarbības notiek piektdienās un sestdienās, maģistra studentiem tiek nodrošināta iespēja rezervēt vietu ViA dienesta viesnīcās, iepriekš piesakoties elektroniskajā sistēmā.

Visas auditorijas aprīkotas ar stacionāru datoru un stacionāru projektoru, kā arī skaļruņiem un prezentācijas tālvadības pultī, taimeri un lāzera rādītājkoku vienā. No visiem datoriem augstskolā ir pieejams internets, kā arī abonētās pilnteksta datubāzes. Abonētajās pilnteksta datubāzes studenti var lietot arī kopmītnēs, kā arī autorizējoties no jebkuras vietas, kur ir pieejams internets. Visās auditorijās studentiem pieejams bezvadu internets.

Pieejamo datoru skaits: Studentiem – 160 gab., akadēmiskajam personālam – 45 gab., administratīvajam personālam – 60 gab., stacionāro datoru skaits auditorijās – 30 gab. (neskaitot datorauditorijas), portatīvie datori – 60 gab., multimediju projektori – 45 gab

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

ViA metodiskā bāze nodrošina, lai studentiem zinību apguvei pieejamie resursi būtu atbilstoši un piemēroti katrai piedāvātajai studiju programmai. Studentiem pieejama ViA e-studiju vide, kas ir interaktīva studentu atbalsta vide, kurā ievietoti studiju materiāli, notiek elektroniska dokumentu apmaiņa un saziņa ar docētāju, notiek pārbaudes darbu izpilde un vērtēšana. No 2017. gada rudens ViA ieviesta Moodle studiju vides izmantošana studiju procesā, kā arī MS Teams studiju platformas izmantošana, kas paver daudz plašākas iespējas attālinātu studiju formu īstenošanai un tā sauktās “blended learning” pieejas attīstīšanai. Moodle vidē ar studiju procesu saistītie metodiskie un citi materiāli (piem., nolikums par studiju darbu izstrādi, prakses nolikums, metodiskie norādījumi studiju darbu izstrādei u.c.) pieejami arī angļu valodā, ņemot vērā, ka studiju programmu paredzēts īstenot arī angļiski. Iegādāts aprīkojums, piemēram, nodarbību filmēšanai, docētājiem pieejams atbalsts videolekciju ierakstīšanai un apstrādei. Šis ir virziens, kas augstskolas ietvaros jāturpina attīstīt, ņemot vērā, cik strauji attīstās tehnoloģijas.

Studentiem pieejama arī telpu noslodzes un rezervācijas sistēma auditoriju un dienesta viesnīcu rezervēšanai, kas nodrošina iespēju sekot līdzi nodarbību plānojumam attālināti, operatīvi izziņot izmaiņas. Izveidota elektroniska datortehnikas un multimediju tehnikas rezervēšanas sistēma, kas nodrošina studējošajiem iespējas izmantot ViA rīcībā esošo tehniku (videokameras, fotoaparāti, diktofoni u. c.) multimediju satura radīšanai. Studējošie var rezervēt arī laiku darbam multimediju laboratorijā.

Bibliotēka resursi

Bibliotēka lasītājiem atvērta 51 h nedēļā, bet ViA studentiem un mācībspēkiem 24/7 attālināti ir pieejamas abonētās datu bāzes un elektroniskais katalogs. Bibliotēka ir pieejama arī personām ar kustību traucējumiem.

Bibliotēka nodrošina visus tradicionālos bibliotēku pakalpojumus.

Informācija par bibliotēkā pieejamajiem resursiem un pakalpojumiem ir atrodamā Vidzemes Augstskolas mājas lapā, sadaļā bibliotēka <http://va.lv/lv/studentiem-un-darbiniekiem/biblioteka/par-biblioteku>.

1. stāva lasītavā (455,10m²) studentiem pieejami 115 preses izdevumi papīra formātā latviešu, krievu, angļu un vācu valodās. No tiem ViA bibliotēka abonē 24. Pieejama arī daiļliteratūra un atsevišķu periodisko izdevumu arhīvs.

2. stāvā atrodas datorlasītava (67,80 m²) ar 18 darba vietām, un vēl 4 datora darba vietas lieltelpā. Uz tiem pieejama arī PSPP datu apstrādes programma. Vēl otrajā stāvā izvietotas 2 lasītavas (katra 14,50 m²) grupu darbam, 4 individuālās lasītavas (katra 5,20 m²), un klusā lasītava (79,20 m²). 2. stāva bibliotēkas telpa ir 776,00 m². Šeit izvietota nozaru literatūra, pieejams Valmieras pilsētas un apkārtnējo novadu novadpētniecības materiālu krājums un Eiropas Savienības ESIP, kas sniedz informāciju par Eiropas savienību, kā arī Vidzemes Augstskolas studentu labāko darbu arhīvs. Lietotāju ērtībai sarunām pa telefonu ierīkota "klusuma kabīne", kur netraucējot pārējiem bibliotēkas apmeklētājiem, iespējamas skaļākas sarunas.

ViA bibliotēkā visi bibliotekārie procesi ir automatizēti, izmantojot bibliotēku informācijas sistēmu ALISE. No 2006. gada janvāra ir pieejama i-bibliotēka, kas dod iespēju no Valmieras integrētās bibliotēkas elektroniskā kataloga veikt grāmatu pasūtīšanu, pieteikties rindā uz jau izsniegtām grāmatām, prasīt grāmatu termiņu pagarinājumu, apskatīt datus par izsniegtajām/laikā nenodotajām/rezervētajām grāmatām.

No 2015. gada pavasara ir pieejama bibliotēkas informācijas sistēmas Alise mobilā versija. Līdz ar to elektroniskais katalogs ērti pieejams arī no mobilajām ierīcēm.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu ViA izglītības un zinātnes procesam, bibliotēka piedāvā studentiem, akadēmiskajam personālam un citiem interesentiem individuālās konsultācijas, ekskursijas un grupu apmācības. Nodarbības vada gan Vidzemes Augstskolas bibliotēkas, gan Valmieras bibliotēkas speciālisti. To mērķis ir iepazīstināt jaunus studentus ar Valmieras integrēto bibliotēku, piedāvājot pakalpojumus, apmācīt, kā strādāt ar bibliotēkas elektronisko kopkatalogu un abonētajām tiešsaistes pilntekstu datubāzēm. Apmācībām pieteikties var arī elektroniskā veidā.

2022./2023. st. gadā visu studiju līmeņu studentiem notika 12(+4 attālināti) grupu ievadnodarbības par bibliotēku un tās pakalpojumiem, akadēmiskajam personālam 16 (+3 attālināti), dalībnieki iepazīnās ar elektroniskajiem katalogiem un informācijas meklēšanu Valmieras integrētajā bibliotēkā pieejamās datu bāzēs un LNB attālināti pieejamajos resursos.

Studiju vidē MOODLE papildināts izveidotais kurss "Bibliotēkas informācijas resursu izmantošana".

Bibliotēka piedāvā Starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumu, tā kā šo pakalpojumu nodrošinām sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, lasītājam SBA izmantošana ir bez maksas.

Kopējais Vidzemes Augstskolas bibliotēkas dokumentu (fizisko vienību) kopskaits 2023. gada augustā.: 27707.

Materiāla veids	Skaitis
Grāmatas	21836
Elektroniskie dokumenti	351
Audiovizuālie dokumenti	479
Kartogrāfiskie dokumenti	101
Seriālizdevumi	1900
Nepublicētie dokumenti	3040

Abonētās datubāzes.

Pilntekstu datubāzes: EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science. Vēl pieejamas Travelnews.lv Lursoft, i-finanses un i-tiesības. Sadarbībā ar Valmieras bibliotēku lasītājiem pieejamas

datubāzes: Britannica Online Library Edition, EBSCO eBook Public Library Collection, LETA Arhīvs, nozare.lv, Letonika, „Lursoft” laikrakstu arhīvs, kā arī DVD kolekcija. Pārsvārā datubāzes pieejamas no visiem Vidzemes Augstskolas datu pārraides tīklā strādājošajiem datoriem. Atsevišķām datubāzēm iespējams piekļūt tikai, strādājot bibliotēkā uz vietas un saņemot īpašu atļauju (Lursoft, i-finanses, i-tiesības)

Bibliotēka aktīvi piedalās valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmu centrs” piedāvāto elektronisko resursu vai pilntekstu datubāzu izmēģināšanā. 2022./2023. akadēmiskajā gadā tās bija 3 datubāzes.

Kopš 2020.gada marta atvērta attālinātā piekļuve arī dažām Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajām kolekcijām, kā piemēram, Periodika.lv, gramatas.Indb.lv

Pieejamā statistika par abonēto datu bāzu izmantošanu 2022./2023. ak. g.

EBSCO datu bāzē - 20506 sesijas, 69423meklējumi,

Science Direct – 5682 meklējumi, 10453 pilno tekstu skatījumi

Scopus - 2797meklējumi

LURSOFT – 1422 pieprasījumi

Papildu ziņas par datu bāzēm

LETA ir nacionālo ziņu aģentūras datubāze, LETAS arhīvs ir viens no plašākajiem uzņēmuma darbībā nepieciešamajiem informācijas avotiem. Arhīvs pieejams trijās valodās: latviešu, angļu un krievu.

Nozare ir LETA biznesa informācijas apkopojums, vienkopus pieejama jaunākā un aktuālākā informācija (statistika, notikumi, intervijas u.c.) 20 svarīgākajās Latvijas biznesa nozarēs.

SCOPUS (izdevējs Elsevier) ir daudznozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze. Pārstāvētās šādas zinātņu jomas: sociālās zinātnes, veselības zinātnes, eksaktās dabaszinātnes un dzīvības zinātnes.

Web of Science (veido Thomson Reuters) vērtēta kā precīzs un uzticams pētījumu novērtēšanas avots, visaptverošs resurss ar augstu kvalitāti. Zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze. Pārstāvētās šādas zinātņu jomas: sociālās zinātnes, dabaszinātnes, humanitārās zinātnes un māksla.

Science Direct ir viena no lielākajām zinātnisko, tehnisko un medicīnas rakstu datubāzēm, kas aptver izdevniecības Elsevier žurnālu pilntekstus.

ESBCO – daudznozaru e-grāmatu, e-žurnālu un citu e-resursu datubāzu platforma.

Krājuma papildināšanas procedūra

Bibliotēkas krājums atbilst ViA studiju programmām un virzieniem, Latvijā izdotās grāmatas, sadarbībā ar Valmieras bibliotēku, nelielā eksemplāru skaitā tiek iegādātas ik mēnesi. Bibliotēka pieņem arī privātpersonu un juridisko personu dāvinājumus bibliotēkas krājuma papildināšanai ar trūkstošiem vai nepietiekamā eksemplāru skaitā esošiem iespieddarbiem un citiem dokumentiem.

Ārpus Latvijas izdotās grāmatas komplektē pēc mācībspēku pieprasījuma atbilstoši kārtībai par grāmatu pasūtīšanu un izmantošanu Vidzemes Augstskolas bibliotēkā.

Ja resurss pieejams brīvpieejā tīmeklī vai bibliotēkas abonētajās datu bāzēs, drukātu eksemplāru bibliotēka iegādājas reti.

Finansējums ViA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti. Nozīmīgākai literatūrai katra kursa ietvaros ir cikliska atjaunošana, bet aktuālākās papildu literatūras vienības tiek papildinātas regulāri.

Gadījumos, kad nepieciešamo grāmatu bibliotēkā nav, docētājs aizpilda veidlapu Grāmatu pasūtījums ViA bibliotēkas fonda komplektēšanai un saskaņo ar studiju virziena direktoru. Bibliotēka saņemot pieprasījumu pārbauda vai grāmata nav jau pasūtīta iepriekš, veic cenu izpēti (aptaujū). Grāmatu pasūtījums jāveic pirms studiju kursa sākšanās.

Bibliotēkas darbinieki apkopo studentiem "atteiktos" informācijas pieprasījumus, analizējot tos, norāda docētājam iespējamo risinājumu (jāiegādājas jaunāka izdevuma grāmata, cita grāmata utt.)

Zinot mācībspēka pētnieciskās intereses, bibliotēka nosūta informāciju par jauniznākušajām grāmatām vai citiem resursiem.

Datubāzu abonēšanas procedūra

Pilnteksta datu bāzes, tiek abonētas sadarbībā ar valsts aģentūru Kultūras informācijas sistēmu centrs, programmas "Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām" ietvaros, kā arī ar Izglītības un Zinātnes ministriju, projektā "Akadēmiskais tīkls". Lēmums par kādas datu bāzes abonēšanu vai abonēšanas pārtraukšanu tiek pieņemts Attīstības, akadēmisko un zinātnisko jautājumu sēdē, studiju programmu un zinātnisko institūtu direktoriem vienojoties.

Krājuma digitalizācijas līmenis

Bibliotēka savus krājumus nedigitalizē, tiek apkopoti jau digitālā formā radītie studentu diplomdarbi (bakalaura, maģistra, kvalifikācijas). Piekļuve darbiem – izmantojot Bibliotēkas elektronisko kopkatalogu, sadaļā – "ViA studentu darbi", no 3040 ierakstiem piekļuve pilnam tekstam ir 787 darbiem.

Bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā "ViA docētāju publikācijas" tiek turpināta docētāju darbu datubāzes veidošana. Datu bāzē iekļauti 709 publikāciju analītiskie apraksti (monogrāfijas, rediģētas un sastādītas grāmatas, pētījumi, konferenču materiāli u.c.). Tiešsaistē pieejamajām publikācijām, aprakstos tiek ievietotas saites uz to pilnajiem tekstiem.

Informatīvā nodrošinājuma atjaunošanas un pilnveidošanas iespējas

No ViA plānotā bibliotēkas budžeta, arī dažādu projektu ietvaros, kā arī sadarbībā ar Valmieras bibliotēku. Bibliotēka pieņem arī dāvinājumus bojāto, nolietoto eksemplāru aizvietošanai.

VRSTAO studiju virziena sadarbība ar bibliotēku

Kopš 2003. gada 30. janvāra VIA bibliotēka ir Pasaules Tūrisma Organizācijas depoiztbibliotēka. Tā dod iespēju ViA studentiem un mācībspēkiem iepazīties ar nozares jaunākajiem pētījumiem un statistikas datiem.

Tūrisma virziena docētāji ļoti aktīvi iesaistās nozares literatūras komplektēšanā: informē par pašvaldībās izdotajām grāmatām, kuras būtu nepieciešams iegādāties; papildina krājumu ar konferenču materiāliem, ārzemēs izdotajiem žurnāliem.

Tūrisma virziena vajadzībām bibliotēka komplektē ne tikai jaunāko nozares literatūru, bet arī dažādus vēsturiskus materiālus (kartes, ceļvežus, ceļojumu aprakstus u.tml.).

Lai popularizētu tūrisma nozares speciālistiem ViA studentu veiktos pētījumus, bibliotēkas elektroniskā kopkataloga sadaļā „ViA studentu darbi” ir pieejami labāko darbu pilnie teksti (no 41 2012.gada.)

Sadarbībā ar tūrisma virziena docētājiem bibliotēkā tiek veidotas tematiskas izstādes, kurās interesenti var iepazīties ar pētījumiem par kādu no tūrisma nozares tēmām, kā arī ar ViA bibliotēkā pieejamajām grāmatām par šo tēmu.

Sabiedrības zinātņu fakultāte 2022/2023. ak. gada laikā iegādājusies 79 nosaukumu grāmatas, kopā 94 eksemplārus (summa 2555,36 eiro). No tiem tieši VRSTAO virziens ir bijis aktīvākais - iegādātas 39 nosaukumu grāmatas, kopā 40 eksemplāri (summa 1040,31 eiro)

Kā dāvinājums bibliotēkai ir bijušas 77 eksemplāri grāmatas, kopēji iepirktas 117 grāmatas, kopējā summa 3991,49 eiro.

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

VRSTAO studiju virziens iekļaujas kopējā ViA izmantoto informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumu rīku kopumu studiju procesa nodrošināšanā.

2021./2022. gadā notikusi pāreja uz tiešsaistes studijām MS Teams platformā, un arī pārskata periodā tajā tiek veidotas arī studentu un pasniedzēju sarunu grupas, glabāti materiāli un veikta informācijas apmaiņa.

Šobrīd ir aktualizēti un uzlaboti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumi, tiek papildināta un uzlabota vietne moodle.va.lv un tās sniegtās iespējas – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek informācijas apmaiņa, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus. Savukārt tiešsaistes lekcijas, e-pasta sistēma, kalendārs, u. c. tiek nodrošināts, izmantojot MS365, kas iekļauj tādus komunikācijas rīkus kā Teams, Outlook, OneDrive, Sharepoint u. c. sniegtās iespējas. ViA tiek izmantota arī ViApp mobilā lietotne, kā arī lekciju/auditoriju grafika sistēma. Kā vēl vienu nozīmīgu rīku var minēt youtube.com (piem., ievadlekcijas, dažādas tiešraides, konferences, u.c.) Svarīgs rīks, kas tiek izmantots īpaši VRSTAO virziena studiju procesa nodrošināšanai studentiem, ir ģeotelpiskās informācijas sistēmas lietotne ArcGis, kas studentiem tiek nodrošināta sadarbībā ar ViA HESPI. Studentus iepazīstināt ar jaunākajām viesnīcu rezervēšanas sistēmām un citām tieši tūrismā sastopamajām tehnoloģijām kursā “IT prasmju čemodāns uzņēmējiem” (no 2023. g. rudens) sāks arī vieslektore I. Vanaga

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

ViA ir izstrādāts nolikums “Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā”, kas nosaka kārtību, kādā tiek veikta vakanču izsludināšana, kandidātu izvērtēšana un lēmuma pieņemšana par apstiprināšanu akadēmiskā vai zinātniskā amatā. Vakanču izsludināšana notiek, izsludinot konkursu oficiālajā vietnē “Latvijas Vēstnesis”, kā arī publicējot informāciju ViA mājas lapā. Visā personāla piesaistes procesā tiek ievēroti atklātības un informācijas pieejamības principi. Personas akadēmiskajos amatos ievēlē atklātā konkursa rezultātā. Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta zinātnisko, pedagoģisko un organizatorisko kvalifikāciju novērtē profesoru padome Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Docenta, lektora vai asistenta štata amata vietas pretendenta zinātnisko un pedagoģisko kvalifikāciju izvērtē studiju virziena padome un virza jautājumu izskatīšanai atbilstošajā fakultātes domē.

Nolikums “Par vēlēšanām akadēmiskajos un zinātniskajos amatos Vidzemes Augstskolā pieejami pēc pieprasījuma.

ViA Darba samaksas nolikums pieejams pēc pieprasījuma.

ViA docētāju darba saturu un pienākumi pieejami pēc pieprasījuma.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

ViA ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai.

ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai ir apstiprināta **Studiju kvalitātes nodrošināšanas politika**, kas sekmē ViA iekšējo kvalitātes kultūru un tās pastāvīgu pilnveidi, kuras ietvaros visas iekšējās iesaistītās puses uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanu visos līmeņos. ViA ir noteikti pasākumi, kā pārliecināties un pārbaudīt, ka ar studentiem strādājošiem docētājiem ir nepieciešamā kvalifikācija un kompetence, proti, prasības ir noteiktas ViA **Nolikumā par vēlēšanām akadēmiskajos amatos**; ViA **Darba samaksas nolikumā** ir akadēmiskā darba sadalījums, nosacījumi par pētniecisko darbu; ViA Senāts ir apstiprinājis **docētāju darba saturu un pienākumus**, kas nosaka prasības akadēmiskajā darbā, pētnieciskās, akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas celšanā un arī administratīvajā darbā.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku izvēle studiju virzienā notiek, pamatojoties uz šādiem kritērijiem: zinātniskās darbības virziens un pētniecības intereses, akadēmiskā darba pieredze un kompetence, zināšanas ar studiju programmu saturu saistītajās jomās, zinātniskais grāds un kvalifikācija. Priekšnoteikums iesaistei studiju programmu īstenošanā ir maģistra vai doktora grāds, vai arī doktora grāda kandidāta statuss, studijas doktorantūras vēlākajos posmos, kā arī angļu valodas zināšanas vismaz B2 līmenī, jo maģistra programma tiek īstenota angļu valodā. Vieslektoriem kritēriji ir maģistra grāds, kā arī nozīmīga praktiskā darba pieredze kādā no uzņēmējdarbības jomām, svešvalodu zināšanas un pieredze zinātniskā darbā. Šajā pārskata periodā VRSTAO sadarbojās gan ar jau ilggadējiem virziena vieslektoriem - Olgu Suharževsku, Anitu Luteri, Rolandu Putniņu, Gaļinu Bukovsku, kā arī ar jaunu pasniedzēju no tūrisma nozares - Ivetu Vanagu.

2022./2023. gadā VRSTO izsludinātās vakances lektora amatam zinātnes nozarē "Ekonomika un uzņēmējdarbība", apakšnozarē "Uzņēmējdarbības vadība" atklāta konkursa rezultātā SZF Dome ievēlēja pretendenti Mg. sc. soc., Mg. oec. Inesi Ebeli.

Lai nodrošinātu ViA akadēmiskā personāla kvalifikācijas, darba kvalitātes celšanu un profesionālo pilnveidi, docētājam tiek dota iespēja papildināt un paplašināt savas zināšanas un profesionalitāti, apgūstot ārzemju pieredzi vai stažējoties ārvalstu augstskolās/organizācijās, kā arī piedaloties atbilstošos semināros un konferencēs - Erasmus+ u.c. mobilitātes programmu ietvaros.

ViA kvalifikācija tiek celta arī ikgadējos, divreiz gadā notiekošajos, personāla apmācību semināros, Šogad liela daļa virziena docētāju piedalījās pieaugušo neformālās izglītības programmā "Pakalpojumu sniegšana cilvēkiem ar invaliditāti", kā arī kopējā darbnīcā par augstskolas Stratēģijas izveidi.

Docētāju kvalifikācijas paaugstināšanas vajadzības tiek pārrunātas studiju virzienu līmenī, atbilstoši tiek meklēts finansējums fakultātes ietvaros, dažādu projektu ietvaros, tai skaitā docētājiem kvalifikācijas paaugstināšanai tiek piedāvātas iespējas piedalīties Erasmus+ mobilitātēs, kā arī izmantot citu finanšu avotu līdzekļus gan personāla pilnveides vizītēm, gan arī dalībai akadēmiskās un profesionālās konferencēs. Izmantoto iespēju pievienoto vērtību studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei iespējams novērtēt caur to, ka docētāju sastāvs VRSTAO studiju virzienā atbilst prasībām par akadēmiskās studiju programmas īstenošanu maģistra līmenī angļu valodā, kā arī aktīvi iesaistās starptautisku projektu īstenošanā un jaunu projektu sagatavošanā ar starptautiskiem partneriem, ar kuriem sadarbība veidojas Erasmus + mobilitātes un docētāju apmaiņas rezultātā.

VRSTAO studiju virzienā akadēmiskajam personālam tiek nodrošinātas izaugsmes iespējas - personāls ar doktora grādu tiek virzīts ievēlēšanai docenta, asociētā profesora un profesora amatos, tāpat

ir iespējas ieņemt dažāda veida vēlētos amatus augstskolas Satversmes sapulcē, SZF domē, kā arī darboties dažādos projektos (Piemēram, E³UDRES², SKILLS4CMT, BioBaltic, NORDPLUS). Arī Erasmus+ mobilitāte, BIP starptautiskās programmas sniedz iespējas paaugstināt savu profesionālo kvalifikāciju, t.sk starpkultūru prasmes, svešvalodu prasmes, pedagoģiskās prasmes.

Liela daļa no virziena docētājiem apmeklē arī ikgadējos, savu profesionālo biedrību veidotos pasākumus - seminārus, konferences. Vairums docētāju ir dažādu profesionālo asociāciju, biedrību un organizāciju biedri, piemēram, Gaujas Nacionālā parka tūrisma attīstības biedrība, Vidzemes tūrisma asociācija, Latvijas Kongresu birojs, Tūrisma un atpūtas izglītības un pētniecības starptautiskā asociācija (ATLAS), Latvijas Organizāciju psihologu biedrība, Latvijas Statistiķu asociācija, Vidzemes tūrisma asociācija, Latvijas Karjeras attīstības asociācija u. c.

Tiek piedāvātas iespējas piedalīties citu augstskolu kvalifikācijas celšanas pasākumos, piemēram, LU programma "Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums", kuru apmeklēja virziena vadītāja A. Šmitiņa. Latvijas Universitātē kursu Biznesa datu intelektuālā analīze (80 stundas) nokārtoja prof. S. Rozentāle. L. Ločmele klausījās LU ESF projekta "Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide" (Nr. 8.4.1.0/16/I/001) izglītības programmu "IT rīki digitālajam mārketingam (ar starptautisko sertifikāciju) (160h, hibrīdstudijas, procesā), kā arī Rīga TechGirls kursu tiešsaistē "Iepazīsti tehnoloģijas"

Lielākā daļa no virzienā iesaistītajiem docētājiem arī aktīvi iesaistās pētniecībā (skat. nodaļu 2.4.), kā arī ieņem dažādus administratīvus amatus augstskolā (piemēram, Senātā, Satversmes sapulcē, virziena vadīšanā, SZF Domē), tādā veidā stiprinot savas vadības, organizatoriskās un citas vispārējās prasmes, kā arī sniedzot neatsveramu ieguldījumu kopējā augstskolas attīstībā.

Lai ieviestu digitalizācijas iniciatīvas studiju kvalitātes uzlabošanai, piecas augstākās izglītības iestādes Latvijā, tai skaitā Vidzemes Augstskola, šobrīd izstrādā un pielāgo vairāk nekā 40 tiešsaistes mācību kursus.

Nemot vērā digitālo prasmju aktualitāti dažādu iedzīvotāju grupu vidū, lai iekļautos mūsdienu darba tirgū, iesaistītie partneri pielāgos "Coursera" un "edX" platformu digitālo mācību saturu piecās galvenajās digitālo prasmju kompetenču jomās. Tās nosaka informācijas un datu pratību, komunikācijas un sadarbības prasmes, digitālā satura radīšanu, digitālo drošību un problēmu risināšanas prasmes.

Kursi līdz 2023. gada decembrim tiks integrēti studiju procesā projektā "Augstskolu digitālās kapacitātes celšana ar tiešsaistes mācību resursu un analītiskas viedu integrāciju" (EduAim). Šis projekts ir būtisks ne tikai citiem interesentiem, bet tieši augstskolas mācībspēkiem un darbiniekiem, lai stiprinātu savas digitālās prasmes.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošu studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Studiju virzienā pārskata periodā iesaistīti 38 docētāji, no kuriem 20 ir vēlēti augstskolas personāls un pārējie piesaistīti kā viesdocētāji. No tiem 12 ar doktora grādu. Lielais docētāju skaits veidojas tāpēc, ka daļai mācībspēku ir nepilnas akadēmiskās slodzes, bet viesdocētāji docē tikai vienu studiju kursu, kā arī vairāki docētāji docē vienu kursu. Tieši viesdocētāji, kas ir nozares profesionāļi vai savas jomas izcili speciālisti, nodrošina programmu sasaisti ar praksi, kas objektīvi nepieciešams profesionālo kompetenču ieguvei. Iepriekš minēto apstākļu dēļ vairāki docētāji apvieno akadēmisko slodzi ar pētniecību Sociālo, ekonomikas un humanitāro pētījumu institūtā (HESPI). Liela daļa docētāju darbojas arī dažādos cita veida attīstības projektos- E³UDRES²- EINS, Accelerate Future, Living-Lab, Nordplus projektos SPRINTINHEL, Nordplus VAKEN, Newerla, VIPS Inovāciju projektā un citos.

Kopumā pa gadiem docētāju iesaiste pētniecībā ir mainīga, jo tas atkarīgs no piesaistītā projektu finansējuma apjoma, ņemot vērā, ka Latvijā pētnieciskais darbs norit tikai uz projektu bāzes. Notiek darbs pie docētāju noslodzes pārplānošanas un mērķtiecīgas jaunu mācībspēku piesaistes, lai izvairītos no vēlēto docētāju pārslodzes un izdegšanas, kas kopumā vērtējama kā ļoti liela problēma Latvijas augstākajā izglītībā. ViA atalgojuma sistēma ir caurspīdīga un Pasaules bankas pētījumos iepriekš novērtēta kā viena no labākajām Latvijā.

Pieaugot iesaistei projektos, lai kompensētu docētājiem laiku, kas tiek pavadīts, gatavojot jaunus projektu pieteikumus, no 2018. gada apmaksu veic no HESPI institūta bāzes finansējuma. Tādā veidā varam izvairīties no situācijas, ka docētāji bez atlīdzības nodarbojas ar projektu pieteikumu sagatavošanu

Svarīgi izcelt, ka docētāju veiktais pētnieciskais darbs tiek integrēts studiju procesā, kā arī gan bakalaura, gan maģistra programmu studenti tiek iesaistīti pētnieciskajā darbā gan praktisku lauka pētījumu veikšanai, gan projektos kopumā. Informācija par akadēmiskā personāla slodzes veidošanās metodiku pieejama ViA Darba samaksas nolikumā.

2022./2023. ak. gadā VRSTAO studiju virzienā sagatavotas un publicētas 17 zinātniskās publikācijas.

[Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem, akadēmiskā personāla biogrāfijas, Darba samaksas nolikums pieejams ViA Personāla daļā pēc pieprasījuma](#)

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

Studējošajiem studiju procesā atbalstu sniedz studiju virziena direktori, studiju metodiķi, kā arī Administratīvajā departamenta darbinieki. Attiecībā uz karjeras atbalstu, kopš 2019. gada rudens semestra ViA ir atjaunots pakalpojums – karjeras konsultācijas un karjeras plānošanas atbalsts. Šis pakalpojums tiek piedāvāts visās studiju programmās studējošajiem, neizdalot atsevišķi ārvalstu studējošos, ņemot vērā to pagaidām ļoti nelielo skaitu ViA. Studējošajiem ar īpašām vajadzībām atbalsts tiek plānots atkarībā no katra studējošā specifiskās veselības situācijas un vajadzībām.

Nepieciešamības gadījumā tiek piedāvāta iespēja studēt pēc individuālā plāna. Interesenti, kas vēlas apgūt ViA studiju kursus, bet nevar piedalīties pilna laika klātienē studijās, var izmantot Atvērtās universitātes iespējas.

Īpaši svarīgs psiholoģiskais atbalsts 1. kursa studentiem, kuriem ir grūtības iekļauties augstskolas studiju procesā, kā arī uzsākt patstāvīgu dzīvi projām no mājām un ģimenes. ViA studentiem ir pieejamas arī psiholoģiskā atbalsta konsultācijas par dažādām, ar studiju un personīgo dzīvi, saistītām problēmām un jautājumiem. Psiholoģiskās konsultācijas ir sadarbības process, kas palīdz indivīdam veiksmīgāk risināt šī brīža dzīves grūtības, gūt atbalstu dažādu jautājumu risināšanā, palīdzēt ieraudzīt dažādas alternatīvas noteiktai problēmai.

Jautājumi, par kuriem var konsultēties ar psihologu:

- Adaptēšanās studijām pirmajā studiju gadā - grūtības ar tikšanu galā ar studijām vai ieušanos kursā;
- Ar studijām saistīts stress vai uztraukumi; Laika plānošanas jautājumi;
- Motivācijas trūkums un grūtības koncentrēties darbam; Problēmas attiecībās;
- Atbalsts dažādās krīzes situācijās;
- Neskaidrība vai šaubas par studiju pareizu izvēli vai savu karjeras tālāku attīstību.

2022. gadā izveidots "Studenta ceļojums" jeb īsa un vienkārša informācijas shēma, kā atbalsts pirmā kursa studentiem, lai jaunie studenti zinātu, kā rīkoties un pie kā vērsties studiju laikā. Info pieejams: <https://moodle.va.lv/course/view.php?id=775>

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

Zinātniskā pētniecība vai, vērtējot studiju virzienu "Mākslas", arī mākslinieciskā jaunrade, vai vērtējot pro- fesionālās programmas - lietišķā pētniecība.

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena

mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

ViA ieguvusi zinātniskās institūcijas statusu 2015. gadā. Kopš tā laika zinātniskajos amatos ievēlētā personāla skaits pieaudzis no septiņiem uz 25, zinātniskajos projektos piesaistītais finansējums šajā laika periodā pieaudzis piecas reizes. ViA zinātniskā darbība tiek plānota pēc “misiju” principa, definējot sabiedrībai nozīmīgas problēmas, kuras nav iespējams atrisināt vienas zinātņu disciplīnas ietvaros. Tādā veidā zinātniskajā darbībā ViA tiek sekmēta starpdisciplināritāte. ViA stratēģiski fokusējas uz jaunu talantu piesaisti pēcdoktorantūras programmas ietvaros, arī VRSTAO studiju virzienā vēlētie docētāji tiek motivēti pieteikties šai programmai.

Kopš 2018. gada ViA arī īsteno projektu „Atbalsts Vidzemes Augstskolas efektīvai iesaistei starptautiskajā zinātnes aprītē (ViA-Int)”, kura mērķis ir sekmēt ViA pētnieciskā personāla iesaistīšanos starptautiskos pētniecības projektos, tādā veidā stiprinot pētnieku kapacitāti starptautisku projektu izstrādē, veicinot pētnieku starptautiska kontaktu loka veidošanos un tīklošanās iespējas un attīstot pētniecības iestrādes ViA pētījumu apakšvirzienos.

Pētniecības aktivitātes VRSTAO studiju virziena ietvaros pārsvarā tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu. Lielākā daļa no VRSTAO studiju programmās iesaistītajiem mācībspēkiem apvienojušies Pētniecības apakšvirzienā “Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”. Pētnieciskā darbība visvairāk atbilst mērķim prioritātē “Izglītība”: nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Zinātniskā pētniecība studiju virzienā pašreizējā akreditācijas periodā notikusi, pateicoties ļoti aktīvam mācībspēku darbam zinātniski pētniecisko grantu un dažādu citu projektu finansējumu piesaistē.

Studija virziena stratēģiskais pētniecības virziens ir ilgtspējīga tūrisma attīstība. Akadēmiskais personāls pēta šādas tēmas: tūrisma stratēģiskā attīstība, tūrisma galamērķu performance, tūrisma monitorings, tūrisms īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, tūrisma un vides mijiedarbība, piemēram, piekrastes teritorijās, Latvijas tūrisma vēsture, tumšais tūrisms, tūrisma telpiskā un reģionālā plānošana, dokumentārais mantojums, kultūras ekosistēmas, vietu mārketingu un zīmolvedība, tūrisma stratēģiskie procesi, tūrisma mobilitāte, pasākumu ietekme un mārketingu, pedagogu izglītība tūrisma jomā u.c.

Ļoti nozīmīga ir Telpiskās pētniecības laboratorija (vadītāja I. Druva-Druvaskalne līdz 2021. g., no 2022. g. vadītājs vadošais pētnieks, asoc.prof. A. Klepers), kuras mērķis ir sniegt atbalstu tautsaimniecības nozaru pētījumiem, izmantojot ģeotelpiskos datus, akcentu liekot uz tūrisma nozari. Galvenās iestrādes ir apmeklētāju plūsmas monitorings īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, tūristu mobilitātes un publisko pasākumu apmeklētāju plūsmas laika, telpas un uzvedības mērījumi, pielietojot ģeogrāfiskās informācijas sistēmas (ĢIS) un dažādas ierīces tūristu un apmeklētāju plūsmas mērījumiem.

Septiņi VRSTAO virziena docētāji ir Latvijas Zinātņu padomes eksperti: prof. A. Līviņa (ekonomika un vadībzinātne), prof. J. Kalnačs (mūzika, vizuālās mākslas un arhitektūra), asoc. prof. A. Van der Steina (ekonomika un vadībzinātne), docente L. Veliverronena (Citas sociālās zinātnes, tai skaitā starpnozaru sociālās zinātnes un militārā zinātne), prof. M. Leščevica (ekonomika un uzņēmējdarbība), prof. S. Rozentāle (ekonomika un uzņēmējdarbība).

Pārskata periodā nozīmīgākie pētniecības projekti, kuros iesaistījušies VRSTAO virzienā vēlētie docētāji, kā arī pārskata periodā virzienā iesaistītie docētāji (8.tabula)

8.tabula. *Dalība ar zinātni un pētniecību saistītos projektos*

N.p. k.	Projekta nosaukums	Projekta veids	Projekta finansētājs	Iesaistītie docētāji
1.	E3UDRES2 Ent-r-e-novators. Cooperating for Excellence and Impact in Research & Innovation (Ent-r-e-novators)	Starptautisks	Apvārsnis Eiropa	Linda Veliverronena Liene Ločmele
2.	Engaged and Entrepreneurial	Starptautisks	Erasmus+	Agita Līviņa

	European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E3UDRES2)			
3.	Jauniešu nodarbinātības uzlabošanas iespējas tūrismā, viesmīlības un restorānu nozarēs centrālās Baltijas reģionā (Tour4Youth)	Starptautisks	Interreg	Ilze Grīnfelde, Linda Veliverronena
4.	Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija (LatViANature)	Starptautisks	LIFE	Agita Līviņa, Andris Klepers
5.	Tehnoloģiskie risinājumi apmeklētāju plūsmas pārvaldībai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās	Nacionāls	Latvijas vides aizsardzības fonds	Agita Līviņa, Andris Klepers
6.	Ilgspējīga zemes resursu un ainavju pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi (LandLatPol)	Nacionāls	Valsts pētījumu programma	Agita Līviņa, Andris Klepers
7.	Pavirzīšanās ietekme uz mājsaimniecību atkritumu pārvaldīšanas paradumiem	Nacionāls	FLPP	Linda Veliverronena
8.	Izglītības vērtības transformācija sociālās kopienas kultūras un ekonomiskajā izaugsmē (IzVeTSKKEI)	Nacionāls	FLPP	Ilze Grīnfelde
9.	Skolu tīkla ietekme uz sociālekonomisko un kultūras vidi Smiltenes novadā	Reģionāls	Smiltenes novada izglītības pārvalde	Linda Veliverronena
10.	Valmieras novada Tūrisma attīstības stratēģija	Reģionāls	Valmieras novada pašvaldība	Ilze Grīnfelde, Agita Līviņa, Andris Klepes, Iveta Druva- Druvaskalne, Zane Kudure
11.	Limbažu novada tūrisma attīstības stratēģija 2023.-2030.gadam	Reģionāls	Limbažu novada pašvaldības aģentūra "LAUTA"	Agita Līviņa, Iveta Druva- Druvaskalne
12.	Ogres novada tūrisma attīstības stratēģija 2022-2027 izstrāde	Reģionāls	Ogres novada pašvaldība	Agita Līviņa, Ilze Grīnfelde, Iveta Druva- Druvaskalne
13.	Periodiskais pārskats "Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāts"	Reģionāls	Dabas aizsardzības pārvalde	Agita Līviņa, Iveta Druva- Druvaskalne, Andris Klepers
14.	Tirgus izpēte Burtnieku ezeram	Reģionāls	Valsts zivju fonds	Agita Līviņa
15.	Engaged and Entrepreneurial	Starptautisks	Erasmus+	Maira Leščevica

	European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E3UDRES2)			
16.	Ziemeļvalstu un Baltijas valstu sadarbība bio- un aprites ekonomikas veicināšanai (BioBaltic)	Starptautisks	Ziemeļvalstu Ministru padome	Maira Leščevica
17	Izglītības vērtības transformācija sociālās kopienas kultūras un ekonomiskajā izaugsmē (IzVeTSKKEI)	Nacionāls	FLPP	Maira Leščevica
18.	Skolu tīkla ietekme uz sociālekonomisko un kultūras vidi Smiltenes novadā	Reģionāls	Smiltenes novada Izglītības pārvalde	Sarmīte Rozentāle
19	Akcelerācijas pakalpojumi augstākās izglītības iestāžu institucionālās pārveides atbalstam — nākotnes augstākās izglītības iestāžu akcelerācija (Accelerate Future HEI)	Starptautisks	Apvārsnis Eiropa	Agita Šmitiņa

Nozīmīga jaunrade ir arī 2022. gadā izdotā prof. J. Kalnača grāmata “Valmiermuiža” (Valmiermuižas kultūras biedrība, izd), prof. T. V. Pumpuriņa raksts “Latvijas valsts ģerboņa izveides sarežģītais ceļš.” 55.-76.lpp. (1,5 autorloksne), prof. T. V. Pumpuriņa raksts Strādniecības vadoņa jubileja (Pauls Kalniņš). Žurnāls Nezināmā Vēsture, Nr. 60. 2022., 30.-33. lpp., kā arī prof. T. V. Pumpuriņa recenzija par grāmatu "Latvijas valsts ideja un aizsardzība: no dibināšanas līdz mūsdienām".

Ļoti lielu ieguldījumu tumšā tūrisma izpētē Latvijā veikusi asoc. prof. Aija Van der Steina - LU Akadēmiskais apgāda 2022. gadā izdotajā grāmatā “Sarežģītais mantojums: holokausta vietas Latvijā tūrisma un atmiņas kultūras mijiedarbībā” prof. A. Van der Steina ir kolektīvās monogrāfijas zinātniskā redaktore un 5 nodaļu autore, pētot tēmas par vietējo iedzīvotāju un arī ārvalstnieku pieredzi, apmeklējot holokausta piemiņas vietas, skatot šīs vietas tūrisma attīstības kontekstā, analizējot Latvijas iedzīvotāju attieksmi pret holokausta vietu iekļaušanu tūrismā un pētot citas tumšā tūrisma vietu attīstības modeļus.

2022.g. VRSTAO studiju virzienā sagatavota un publicēta 21 zinātniskā publikācija (no tām 13 publikācijas ir virzienā vēlēto docētāju, 8 ir citu virzienu docētāju, kuri pasniedz kursus arī VRSTAO studentiem). Pētniecības tēmas skar uzvedības izmaiņas tūrismā, Covid-19 ietekmi uz tūrismu Vidzemes reģionā, ceļotāju uzvedības izmaiņas piekrastes reģionos Covid-19 laikā, tūrisma uzvedības monitorēšanu u. c. Zinātnisko publikāciju apkopojums apskatāms ziņojuma pielikumā.

Zinātnisko pētījumu rezultāti tiek komunicēti arī plašākai auditorijai, gan ikgadējas Zinātnieku nakts ietvaros, gan arī RETV raidījumos. Piemēram, raidījuma “Zinātne tuvplānā” 3. sezonas 8. epizodē par Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta vērtībām, to sargāšanu un pētīšanu kopā ar citiem speciālistiem piedalījās arī HESPI vadošā pētniece Agita Līviņa, gadskārtējās Latvijas Meža dienās ar tūrismu saistītām aktivitātēm piedalījās Ilgvars Ābols. UNESCO LNK un Izglītības iniciatīvu centra organizēto semināru par medijpratību jauniešiem vadīja lekt L. Ločmele. Raidījumā “Zinātne tuvplānā” par ekoskolu nozīmību ir uzstājusies arī prof. M. Leščevica, par dabu, tūrismu un tehnoloģijām stāstījis as. prof. A. Klepers, par Eiropas garo pārgājienu maršrutu sistēmām stāstīja arī HESPI zinātniskais asistents, lekt J. Smaļiniskis.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskā darbība un publikāciju sagatavošana gan akadēmiskiem izdevumiem, gan ar populārzinātniskā formā notiek sasaistē ar studiju programmu saturu un īstenošanas mērķiem un

uzdevumiem. Tai skaitā tiek veidoti kopīgi docētāju un studējošo pētniecības projekti bakalaura un maģistra darbu ietvaros tādās jomās kā tūrisma monitorings, jauniešu motivācija, kultūrvēsture, dažādu ceļotāju segmenta izpēte, tumšais tūrisms, tūrisma infrastruktūras pieejamība dažādām ceļotāju grupām, u. c., kopš 2020. gada - arī dažādi ar COVID-19 pandēmiju saistīti pētījumi.

Dažādu 2.4.1. punktā uzskaitīto projektu rezultāti tiek integrēti studiju kursu lekciju saturā gan bakalaura, gan maģistra līmenī, docētāju projektu ietvaros radītās publikācijas tiek iekļautas studiju kursu obligātās vai papildu literatūras sarakstā. Docētāji, regulāri apmeklējot un uzstājoties gan vietējās, gan starptautiskās zinātniskās konferencēs, seko līdzi nozares jaunumiem, aktuālajiem 49 pētniecības virzieniem. Tādā veidā tiek pilnveidots studiju kursu saturs, tiek nodrošināts, ka studiju kursi balstās visjaunākajās zinātnes atziņās un pētījumu rezultātos. Akreditācijas periodā un procesā VRSTAO virzienā ir noticis kvalitatīvs un kvantitatīvs lēciens zinātniskajā pētniecībā, kas ir nodrošinājis jaunāko teorētisko atziņu un uzņēmējdarbības prakses piemēru integrāciju studiju saturā, tā aktualizējot un pilnveidojot studiju satura atbilstoši tautsaimniecības un nozares aktualitātēm.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Ierobežotais zinātnes finansējums augstākajā izglītībā liek koncentrēties uz projektos balstītu pētniecību, kas vērojams arī VRSTAO virzienā. Vairums vēlēto docētāju ir iesaistījušie nacionāla līmeņa vai starptautiskajos zinātnes projektos.

Kopš 2019. gada katru gadu kopā ar sadarbības partneriem no Somijas un Lietuvas tiek sagatavota un īstenota Nordplus Newelra intensīvo kursu programma, kur piedalās gan studenti, gan 2 pavadošie docētāji, tādās tēmās kā "Story Telling as Contributor for Development in Rural Area Tourism", "Spa & Wellness in rural areas" un citi. Pārskata gadā intensīvo kursu sagatavoja un sadarbības partnerus uzņēma Somijā, bakalaura studentus mentorēja un komandas vadīja virziena docētājas prof. A. Līviņa un lekt. I. Ebele, kā arī otrais projekts notika Kauņā, kurā studentu komandas vadīja as. prof. A. Klepers un prof. J. Kalnačs. NordPlus projekts ļauj gūt gan starptautiskus sakarus un iespējas virziena docētājiem, gan arī ļauj attīstīt sadarbības, starpkultūru un komandas darba prasmes studentiem.

Savukārt kopš 2012. gada kopā ar sadarbības partneriem no Igaunijas un Lietuvas tiek sagatavots Nordplus projekta pieteikums. Kopā ar sadarbības partneriem "Mācību prakse - ekskursija" kursa ietvaros ar partneraugstskolas studentiem dodas pašu sagatavotā ekskursijā uz vienu no sadarbības partnervalstīm, kopā ar virziena viesdocētāju G. Kampernovu - šogad prakse notika Somijā ar mērķi iegūt pieredzi un praktiskas iemaņas ekskursiju organizēšanā un plānošanā.

Starptautiskas mācību ekskursijas ir ietvertas arī maģistru programmā - maģistra studiju programmas septiņas studentes devās mācību ekskursijā un pieredzes apmaiņā uz Igauniju, lai pilnveidotu savas zināšanas, pārņemot pieredzi no Tartu un Pērnavas tūrisma nozares ekspertiem. Ekskursijas ietvaros studenti iepazīs ar inovatīvām pieejām galamērķa pārvaldībā un mārketingā, apguva jaunas mobilās pozicionēšanas sistēmas, pārņēma ilgtspējīgas attīstības labo praksi (vadītājas as.prof. A. Van der Steina, doc. L. Veliverronena).

Tiek īstenota ERASMUS+ projekta "Prasmju attīstības piekrastes tūrismā" (Skills 4CMT); 2020. – 2023. (I. Grīnfelde, L. Veliverronena).

2021. gadā uzsākta E3UDRES2 sadarbība starp parnteraugstskolām. Tās mērķis ir izveidot ietvaru, kurā mērķtiecīgi sadarbojas sešas universitātes un augstskolas, kas pārstāv visus Eiropas reģionus. Sadarbība ietver studējošos, pētniekus, kā arī dažāda līmeņa inovāciju projektu attīstību. Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) ietvaros tiek gatavoti un pieteikti dažāda tipa projekti, tai skaitā vairākas ieceres šobrīd saistītas ar tūrisma projektiem.

Kā būtisku studentiem un docētājiem var minēt E3UDRES2 I Living Labs projektu, kurā starptautisko studentu komandas strādā pie inovatīviem risinājumiem noteiktām problēmām (piemēram, cilvēku ar īpašām vajadzībām iekļaušanu, brīvā laika aktivitātāšu daudzveidību, tūrisma maršrutu izstrādi

u .c). No virzienā iesaistītajiem docētājiem I Living Lab projektā piedalās lekt. I. Grīnfelde, A. Šmitiņa, A. Andersons, M. Leščevica.

Pie E3UDRES2 Ent-r-e-novators. Cooperating for Excellence and Impact in Research & Innovation (Ent-r-e-novators) projektā strādā doc. L. Veliverronena un L. Ločmele. E3UDRES2 projektā iesaistīta prof. A. Līviņa. Savukārt virziena vadītāja A. Šmitiņa ir viena no E3UDRES2 projekta *Akcelerācijas pakalpojumi augstākās izglītības iestāžu institucionālās pārveides atbalstam* — nākotnes augstākās izglītības iestāžu akcelerācija (Accelerate Future HEI) pētniecēm.

Arī docētāji, kas pamatā ir biznesa vadības virzienā, bet docē kursus arī VRSTAO virzienā, ir iesaistīti E3UDRES2 aktivitātēs - prof. M. Leščevica un lekt. A. Andersons ir projektā Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E3UDRES2)

E3UDRES2 daudzveidīgie projekti sniedz neatsveramu ieguldījumu augstskolas, un arī virziena attīstībā, piedāvājot iespējas attīstīties gan profesionāli, gan arī sniegt ieguldījumu augstskolas attīstībā, kā arī virziena studiju kvalitātes. Mērķis augstskolām, kas iesaistījušās E³UDRES² aliansē, ir kopīgi radīt inovācijas un koncepcijas nākotnes universitātēm, integrēt uz izaicinājumiem balstītu izglītību, uz misiju orientētu pētniecību, uz cilvēku vērstu inovāciju, kā arī nostiprinātu zināšanu apmaiņu un izveidot apvienotu universitāšu bāzi Eiropā.

Ļoti būtisks sasniegums, kurā nozīmīga loma ir arī prof.A. Līviņai - ViA iegūtās otrās UNSECO katedras tiesības, kas nozīmēs to, ka būs iespējams efektīvi veicināt UNESCO prioritāšu sasniegšanu un pētīt ietekmi mediju un informācijas pratības un zinātņu pratības apvienošanā. UNESCO katedra "Biosfēra un cilvēks" šajā akadēmiskajā gadā ir devusi būtisku ieguldījumu Dabas aizsardzības pārvaldei, sagatavojot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta 10 gadu darbības izvērtēšanas pārskatu angļu valodā, t. sk. iesaistot arī tūrisma bakalaura studenti analīzē par tūrisma mītnēm biosfēras rezervātā. Sagatavotais pārskats ir iesniegts UNESCO programmai Cilvēks un biosfēra izvērtēšanai.

Šajā akadēmiskajā gadā katedra turpināja ik mēnesi sagatavot digitālu UNESCO ziņu lapu, atspoguļojot darbības gan augstskolā, gan Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā citu iesaistīto pušu organizētas darbības. Ar ziņu lapu var iepazīties šeit: <https://www.hespi.lv/lv/unesco-zinas>

2022. gadā no 19. līdz 22. septembrim Jūrmalā Vidzemes Augstskolas pētnieki bija galvenie organizatori nozares profesionāļu globālajai konferencei "MMV11. STARPTAUTISKĀ KONFERENCE PAR APMEKLĒTĀJU VADĪBU UN MONITORINGU REKREĀCIJAS UN AIZSARGĀJAMĀS TERITORIJĀS". Lai apmainītos zināšanām un iepazīstinātu ar jaunākajiem pētījumiem savā jomā, konference klātienē pulcēja ap 100 dalībnieku no 26 pasaules valstīm: gan Eiropas, gan Amerikas Savienotajām valstīm, Austrālijas, Jaunzēlandes un Japānas. Galvenā konferences tēma: "Apmeklētāju uzvedības izmaiņas un ainavas rekreācijas patēriņš atpūšoties brīvā dabā globālā zaļā kursa kontekstā". Konferences rīkotājs – Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Latvijas Kongresu biroju un Dabas aizsardzības pārvaldi.

2019. gada nogalē tika uzsākta ViA Zinātniskās darbības stratēģijas izstrāde turpmākajiem 10 gadiem, un tajā kā viens no prioritāri sasniedzamajiem mērķiem ir iezīmēta tieši starptautiskās sadarbības zinātnē attīstība. To iespējams veikt, precīzāk iezīmējot un komunicējot iespējamiem partneriem ViA "nišas" zinātnes jomā, kā arī aktivizējot partneru tīklu, mērķtiecīgi strādājot līdzekļu piesaistē, mainot fokusu no konkurēšanas par nacionālā mērogā pieejamu finansējumu uz Eiropas Komisijas u. c. finanšu avotiem. Ņemot to vērā, tiek veidotas arī vairākas nozīmīgas starptautiskas sadarbības. Kā piemēru var minēt to, ka VRSTAO trīs gadus ir līdzorganizators "Joint International Conference on Tourism, Hospitality and Sustainable Development Goal" Indijā. Šogad konferencē ViA Indijā, Haidebāras Universitātē pārstāvēja arī VRSTAO virziena docētāji prof. A. Līviņa un A. Šmitiņa. Konferences plenārsēdē Agita Līviņa stāstīja par zinātnes lomu ilgtspējīgā attīstībā, to ilustrējot ar ainavas kvalitāti un ilgtspējīgu tūrisma attīstību, savukārt Agita Šmitiņa konferences noslēgumā uzrunāja visus konferences dalībniekus, izceļot esošo sadarbību, ilgtspējas nozīmi un rīcību tās sasniegšanai.

Uzsāktā sadarbība ar Indijas augstskolām tika turpināta, noslēdzot starptautisku sadarbības Memorandu starp ViA un Pondičas augstskolām. Memorands paredz sadarbību studentu un pasniedzēju mobilitātes jomā, pētniecībā un kopīgās publikācijās. Pārskata periodā kopīga zinātniska publikācija par tūrisma Āfrikā kopīgi ar Indijas kolēģiem ir sagatavojusi un publicējusi prof. A. Līviņa.

Docētāji izmanto arī ERasmus + daudzveidīgās iespējas sadarboties ar citu valstu augstskolām. Pārskata periodā ERasmus docēšanas vizītē Škodras Luidži Kurakuči Universitātē Albānijā devās lekt. I. Ābols. Viņš piedalījās arī Erasmus pieredzes apmaiņas vizītē starptautiskajā nedēļā "Partnerships for Future Cooperation" - Veliko Tarnovo, Bulgārijā un pieredzes apmaiņas vizītē Moldovas Tehniskā universitātē.

As. prof. A. Van der Steina stiprināja sadarbību ar Monašas Universitāti Austrālijā, kopīgi īstenojot studiju tūri uz Fidži un arī Berlīni. Doc. A. Šmitiņa piedalījās Blended Learned Programmā (BIP) Slovākijā, Prešovā, pēc šīs vizītes tiek gatavota līdzīga nedēļa Vidzemes Augstskolā, kuras organizēšanā iesaistās arī A. Šmitiņa. Līdz ar to var secināt, ka dalība šādos projektos ir ļoti lietderīga un veicina zināšanu pārneš un starptautisko sadarbību. 2023. gada maijā ViA organizēja plaši augstskolu pārstāvētu starptautisko nedēļu "Nākotnes universitāte. Savienojot reģionus", kuras ietvaros arī mūsu virziena docētāji tikās ar interesējošo valstu un partneraugstskolu mācībspēkiem, administrācijas darbiniekiem, organizēja vieslekcijas un cita veida sadarbību. Galvenās tēmas konferencē tika izvirzītas - nākotnes universitāte, noturība, ilgtspēja, digitalizācija, eksperimentējošs domāšanas veids, kā arī atbalsts Ukrainai. A. Šmitiņa ViA pārstāvēja arī starptautiskajā izglītības konsultantu asociācijas Euroguidance praktiskajā konferencē "Working as a counsellor in a changing world", kurā vadīja darbnīcu. Bija ieradušies vairāk nekā 60 lektoru, pētnieku un sadarbības partneru no 15 valstīm, kuri visas nedēļas laikā piedalīsies starptautiskās nedēļas aktivitātēs - vieslekcijās, paneldiskusijās un tīklošanās pasākumos par darbu ar starptautiskajiem studentiem.

Augstskolai sadarbība ir uzsākta arī ar sadarbības partneri Eiropas universitāšu aliansē E³UDRES² no Fulda University of Applied Sciences Hochschule Fulda (Vācija). Starptautiskajā vizītē par kopīgiem projektiem diskutēja arī prof. A. Līviņa, doc. A. Šmitiņa, lekt. I. Ebele.

Stipra sadarbība izveidota arī ar Poltenas Lietišķo zinātņu universitāti, Austrijā. Arī ViA pārstāve no VRSTAO virziena L. Veliverronena, kā arī L. Ločmele 2023. g. martā devās uz šo augstskolu, lai piedalītos projekta Ent-r-enovators General Assembly (Vispārējā Asamblejā) sapulcē un atskatītos uz pirmajos sešos mēnešos paveikto, ievēlētu External Expert Advisory Board (Ārējo ekspertu valdi), pārskatītu projekta uzdevumus un sasniegtos rezultātus. Projektā tiek strādāts pie tā, lai veicinātu pētniecības un inovāciju attīstību E³UDRES² institūcijām un veicinātu pētniecības ietekmi.

Ir uzsākta arī sadarbība ar Čīles augstskolām- Erasmus+ vizītes uz Čīli plāno A. Līviņa un J. Smaļininskis.

Tāpat katru gadu tiek sagatavotas zinātniskās publikācijas un/vai grāmatu nodaļas sadarbībā ar starptautiskajiem partneriem. Piemēram, Prof. Līviņa ir sagatavojus kopīgu publikāciju ar prof. Gavinollu un prof. Swain par skolotāju izglītību un ilgtspēju. Doc. Veliverronona un lekt. Grīnfelde, sadarbībā ar kolēģiem no Satakuntas augstskolas un Tartu universitātes Pērnavas koledžas, ir publicējušas rakstu par tūrisma uzņēmējdarbības piekrastē izmaiņām Covid-19 kontekstā.

VRSTAO ir biedrs arī dažādās starptautiskās tīklojumos, piemēram, ITEM - starptautiskais tūrisma maģistrantūru tīkls (International Tourism Master Network) - dod iespēju tūrisma maģistrantūrām sadarboties, tai skaitā veicinot studējošo publicēšanās iespējas, konferenču apmeklējumus u. c., kā arī Tūrisma un atpūtas izglītības un pētniecības asociācija (ATLAS - The Association for Tourism and Leisure Education and Research) ar mērķi attīstīt starptautiskas izglītības un pētniecības iniciatīvas tūrisma un atpūtas jomā. ATLAS ir forums, kas veicina personāla un studentu apmaiņu, starptautiskus pētījumus un sekmē mācību programmu un profesionālo attīstību. Patlaban ATLAS ir biedri aptuveni 50 valstīs.

Kopumā starptautiskā sadarbība tieši pētniecībā ir viens no virzieniem, kas jāturpina attīstīt, jo patlaban ir sasniegts labs līmenis studiju, akadēmiskā darba jomā (VRSTAO docētāji regulāri dodas arī ārvalstu docēšanas vizītēs, ik gadu tiek piesaistīti vieslektori no ārvalstu augstskolām).

2019. gada nogalē tika uzsākta ViA Zinātniskās darbības stratēģijas izstrāde turpmākajiem 10 gadiem, un tajā kā viens no prioritāri sasniežamajiem mērķiem ir iezīmēta tieši starptautiskās sadarbības zinātnē attīstība. To iespējams veikt, precīzāk iezīmējot un komunicējot iespējamiem partneriem ViA "nišas" zinātnes jomā, kā arī aktivizējot partneru tīklu, mērķtiecīgi strādājot līdzekļu piesaistē, mainot fokusu no konkurēšanas par nacionālā mērogā pieejamu finansējumu uz Eiropas Komisijas u.c. finanšu avotiem.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Virziena docētāju iesaiste zinātniskajā un lietišķajā pētniecībā, kā arī mākslinieciskajā jaunradē ir aprakstīta punktos 2.4.3. un 2.4.1.

Īsumā:

Pētniecības aktivitātes VRSTAO studiju virziena ietvaros galvenokārt tiek organizētas caur ViA HESPI institūtu (t. sk. ViA HESPI UNESCO katedra "Cilvēks un biosfēra"), kurā ievēlēti vairāki mācībspēki: prof. J. Kalnačs, asoc.prof. A. Klepers, prof.A. Līviņa, docente L. Veliverronena, lekt. A. Andersons, lekt. I. Grīnfelde, lekt. J. Smaļinskis, kā arī virzienā iesaistītie prof. S. Rozentāle, prof. M. Lešceviča, lekt. L. Ločmele, as. prof. V. Silkāne. Virzienā iesaistītie docētāji iekļaujas HESPI pētnieciskajā virzienā „Ilgtspējīga tautsaimniecība un zināšanu sabiedrība”, iesaistoties pētniecībā kādā no četriem apakšvirzieniem. Docētāju zinātniskā tematika aptver nacionālās un reģiona ekonomikas, vides un pārvaldības aspektus.

Dalība konferencēs studiju virzienā notiek, izmantojot zinātnisko projektu budžetu un tad dalība ir saistīta ar projektā plānoto nodevumu izpildi. Kopš ViA tiek īstenots projekts „Atbalsts Vidzemes Augstskolas efektīvai iesaistei starptautiskajā zinātnes apritē (ViA-Int)” (2018-2022), konferenču apmeklējuma izmaksas iespējams segt arī no šī projekta līdzekļiem. Bet jāuzsver, ka ViA centrālā prioritāte ir augsta līmeņa publikāciju sagatavošana akadēmiskiem žurnāliem, tāpēc specifiski mērķi ārpus zinātniskajiem projektiem attiecībā uz konferenču apmeklējumu ViA docētājiem netiek noteikti.

Plānoto promocijas darbu temati un informācija par aizstāvēšanas gadu apkopota zemāk pievienotajā tabulā (skat. 9. tabulu) pievienota arī informācija par studiju virzienā esošo programmu īstenošanā iesaistīto lektoru amatā vēlēto doktorantu promocijas darbu tematiem.

9. tabula. VRSTAO virzienā iesaistīto docētāju plānotie promocijas darbi

Mācībspēka vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds un akadēmiskais amats	Promocijas darbs temats	Aizstāvēšanas gads
Liene Ločmele	Doktora grāda kandidāte, lektore	Construction of Latvian Identity in the Economic Emigration Discourse	Plānots
Aigars Andersons	Doktorantūras programma „Sociotehnisku sistēmu modelēšana”, lektors	Integrētais servisa orientētais biznesa Modelis digitāli transformējamās ekosistēmās	Plānots
Gaļina Bukovska	Doktorantūras programma „Ekonomika un uzņēmējdarbība”, vieslektore	Darījumu un pasākumu tūrisma nozare Latvijā, Lietuvā, Igaunijā: tendences un attīstības iespējas	Plānots 2023
Santa Lemša	Doktorantūras programma „Ekonomika un uzņēmējdarbība”, vieslektore	Kompleksās analītikas adaptācijas izaicinājumi Latvijas organizācijās	Plānots 2023

Jāuzsver, ka docētāji arī iesaistās dažādās aktivitātēs (kursu, semināru vadīšana, konsultācijas, stratēģiskās plānošanas dokumentu izstrāde gan privātajam, gan publiskajam sektoram u. c. praktiskā iesaiste un atbalsts tūrisma un atpūtas nozarei), kas nav zinātniskā darbība, bet tās ļoti būtisks atbalsts privātajam un publiskajam sektoram, sabiedrības zināšanu un izpratnes līmeņa celšanai.

Bez indeksētām publikācijām nepieciešams izcelt vēl kādu zinātniskās darbības aspektu: notikušas pētniecības aktivitātes, kas rezultējušās daudzveidīgā saturā – gan zinātniskos rakstos, gan arī populārzinātniskās publikācijās dažādos masu medijos, radio un TV intervijās, mediju kritikas un komentāru/ viedokļu rakstos par tūrisma un atpūtas nozares aktualitātēm.

VRSTAO virziena docētāji visu iepriekšējo akreditācijas periodu aktīvi līdzdarbojušies Vidzemes reģiona skolēnu zinātniski pētniecisko darbību (SZPD) konsultēšanā izstrādes procesā, konferences

organizēšanā, darbu recenzēšanā un vērtēšanā.

Arī ViA iekšienē VRSTAO docētāji sekmē informācijas apriti un zinātniskās darbības kvalitātes nodrošināšanu, piemēram, informējot kolēģus un arī sabiedrību par pieredzi, kas gūta konferencēs, semināros vai pieredzes apmaiņas braucienos par tūrisma un atpūtas nozares aktualitātēm (skat. 2.4.1)

Veicot zinātniskās pētniecības situācijas analīzi VRSTAO studiju virzienā, var secināt, ka pētījumu tematikai ir plašs spektrs, taču pamatā pētījumi ir saistīti ar tūrisma uzņēmējdarbības nozari, tūrisma reģionālās attīstības tematiku, tūrisma monitoringu.

Kā jau minēts 2.4.1., šajā periodā VRSTAO vēlētiem docētājiem ir 13 publikācijas zinātniskos žurnālos (vēl 8 publikācijas ir citiem docētājiem, kas vada kursus virzienā), piedalījušies daudzās starptautiskās zinātniskās konferencēs. Vairākas publikācijas ir sagatavotas kopā ar studentiem. Ar zinātnisko publikāciju sarakstu var iepazīties ziņojuma 15. pielikumā

Virzienā izdotās grāmatas un monogrāfijas aprakstītas 2.4.3. punktā

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Nozīmīga loma ViA pētnieciskā darba organizēšanā tie piešķirta studējošo iesaistei zinātniskajā pētniecībā. Būtiska loma studentu pētniecības prasmju veidošanā un attīstīšanā ir ViA studentu pētniecisko darbu konferencei, kura tiek organizēta kopš 2007. gada. Konferences mērķis ir veicināt studentu iesaistīšanos zinātnē un pētniecībā, sekmēt radošo spēju attīstību un studējošo profesionālo izaugsmi, papildinot savas zināšanas, kā arī noteikt labākos un veiksmīgākos pētījumu autorus dažādās zinātņu nozarēs.

Studējošie tiek iesaistīti arī zinātnisku publikāciju sagatavošanā, piemēram, Valsts pētījumu programmas (VPP) projekta "Dokumentārā mantojuma izpētes nozīme, veidojot sinerģijas starp pētniecību un sabiedrību" ietvaros publicēta zinātniskais raksts sadarbojoties profesorei, maģistrantūras studentēm un vairākiem ārzemju pasniedzējiem: Mežgaile, A., Līviņa, A., Gavinolla, M.R., Druva-Druvaskalne, I. (2022). Impact of Cultural Ecosystem Services on Livelihoods in the North Vidzeme Biosphere Reserve, Latvia. In: Gowreesunkar, V.G.B., Maingi, S.W., & Ming'ate, F.L.M. (Eds.). (2022). Management of Tourism Ecosystem Services in a Post Pandemic Context: Global Perspectives (1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/b23145>

Ierasta prakse VRSTAO studijuursos, mācību praksēs ekskursijās un integrētā apvidu praksē ir pētniecības vai radošo projektu integrēšana studiju procesā

Studējošo iesaiste pētniecībā tiek motivēta, arī aicinot pieteikties Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra izsludina "Studentu zinātniski pētniecisko darbu konkursam". 2022. gadā LIAA studentu zinātniski pētniecisko darbu konkursā laurus plūca A. Līviņas vadītā maģistra darba "NACIONĀLĀS NOZĪMES AINAVU PIEEJAMĪBA UN IESAISTE TŪRISMĀ" autore Ance Uzāriņa.

Ekoskolu programmas apbalvošanas ceremonijā Vidzemes Augstskolas saņēma 2022./2023. akadēmiskajam gadam augstskolai piešķirto Starptautisko Zaļo Karogu. ViA ir vienīgā augstskolā Latvijā, kurai šogad piešķirts Zaļais Karogs. Ekopadomes darbībā aktīvi iesaistās arī VRSTAO studenti, kā arī lektore I. Druva-Druvaskalne un L. Ločmele.

Atsākās intensīva Erasmus+ programmu apguve. Studijās pārskata periodā uz studijām Francijā un Portugālē devās 2 studenti no VRSTAO virziena, savukārt praksi ārzemēs izvēlējās 5 virziena studenti (Spānija, Portugāle, Kipra, Itālija)

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

VRSTAO studiju virzienā pārskatā periodā galvenais fokuss bijis uz produkta – konkurētspējīga studiju piedāvājuma - inovāciju radīšanu. Īstenoti vairāki gan nacionāli, gan starptautiski ar tūrisma nozari saistīti projekti un iniciatīvas (vairāk PZ 2.4.1.), kā rezultātā veicināta aktuāla un inovatīva studiju kursa satura pasniegšana, piesaistot arī starptautiskus profesionāļus.

Sadarbībā ar Valmieras biznesa inkubatoru, jau 2021. gadā radīta pirmsinkubācijas platforma kā atbalsts arī jaunajiem tūrisma uzņēmējiem. Ir iespēja sagatavoties un uzsākt uzņēmējdarbību jau studiju laikā, platforma ietver darbošanās iespējas trijās laboratorijās, kuras gan šogad nebija aktīvas. Biznesa izmēģinājumu laboratorija (B-LAB) radīta ViA studentu biznesa ideju atbalstam un izvērtējumam pirms uzņēmējdarbības uzsākšanas, nodrošinot tam nepieciešamo konsultatīvo un infrastruktūras atbalstu. Inovāciju laboratorija (I-LAB) ir vieta studentu - uzņēmēju – organizāciju sadarbības izaicinājumu risināšanai, pielietojot radošu un inovatīvu pieeju, te ir iespēja strādāt pie reāliem un inovatīviem produktiem/pakalpojumiem konkrēta uzņēmuma vajadzībām. Studentu prakses laboratorija (S-LAB) piedāvā iespēju studentiem iziet studiju praksi vai iegūt praktisku pieredzi, darbojoties kādā no ViA laboratorijām un izstrādājot produktus un pakalpojumus dažādām iestādēm un organizācijām, iespēja praktiski izstrādāt projektu akadēmiskā gada ietvaros vai īsākā laika periodā, studentiem tiek nodrošināti mentori (docētāji, uzņēmēji) un nepieciešamās apmācības. Savukārt projekta E3UDRES2 ietvaros šī akadēmiskajā gadā bakalara programmas studenti iesaistījās jau divās Inovāciju Radošajās laboratorijās (I-Living LAB), veidojot inovatīvus risinājumus dažādām aktuālām sociālām situācijās.

Šobrīd noslēdzies ir arī Projekts “Vidzemes inovāciju programma studentiem – VIPS” Nr. 1.1.1.3/21/A/009, kura programmas ietvaros 3 projekta kārtās spējīgāko un ambiciozāko jauniešu komandas risināja Vidzemes un Latvijas uzņēmumu un institūciju izaicinājumus. Tika atbalstītas drosmīgas jauniešu biznesa idejas. Jaunieši, darbojoties programmā, varēja saņemt stipendijas, grantus idejas attīstībai un labākās komandas vai individuālie dalībnieki saņēma arī naudas balvas. Šī programma bija atvērta jebkuram studentam, vidusskolu pēdējo klašu vai tehnikuma audzēknim, jo darbs pārsvarā notiek starpdisciplinārās komandās. Projektā piedalījās arī virziena studenti, kā mentori darbojās virziena docētāji A. Šmitiņa, Z. Kudure, I. Grīnfelde.

VRSTAO studiju virzienā nozīmīga loma ir uz problēm-risinājumu (problem-based learning) vērstai studiju pieejai. Piemēram, katru gadu notiek intensīvais kurss "Problēmrisinājumu projekts", kur tiek strādāts un meklēts risinājums tūrisma nozares uzņēmēju reālām problēmsituācijām vai procesu uzlabošanai. 2022./2023. mācību gada ietvaros plānots šo kursu integrēt kopā ar Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) - veicinot starptautiskumu un starpdisciplināritāti.

Divreiz gadā notiek arī starptautiskais projekts NordPlus Newerla, kurā studentiem ir iespēja doties uz partneraugstskolu valsti un starptautiskajās studentu komandās izstrādāt inovatīvus risinājumus izvirzītajām problēmām. Visbiežāk projektu tēma ir saistīta ar tūrisma un uzņēmējdarbības jomām. Kā mentori šogad studentiem bija A. Klepers, J. Kalnačs, A. Līviņa, I. Ebele.

Šāda veida inovācijas nodrošina studiju satura pilnveidošanu, apmācības kvalitātes uzlabošanu, kā arī rosina pārmaiņas studējošo domāšanā un nākotnes mērķu izvirzīšanā tūrisma un atpūtas organizācijā un vadībā.

Nozīmīga loma bijusi arī procesa inovācijām. Veikta procesu un informācijas aprites uzlabošana, ieviesti jauni IKT risinājumi gan iekšējai informācijas aprītei un mobilizēšanai, gan darbam ar studentiem (Moodle, MS365). Ļoti būtisks inovāciju bloks ir tehnoloģiskās inovācijas, ieguldījumi IKT iespēju paplašināšanā. Kopš 2020. gada rudens docētājiem arī pieejama moderni aprīkota multimediju studija, kurā iespējams gan ierakstīt lekcijas, gan arī vadīt tiešsaistes studijas, izmantojot gaismas tāfeli. Ir aprīkota arī viena nodarbību auditorija, kurā iespējams organizēt mazo grupu darbu, projektu-bāzētu studiju procesu. Šie uzlabojumi veikti projektā "Eiropas nākamās paaudzes mazās pilsētas (Next Generation Micro Cities of Europe) sadarbībā ar Valmieras pašvaldību, Ventspils augstskolu un citiem partneriem, un ir būtiski uzlabojuši studiju, kā arī projektu darbu arī 2022./2022. ak. gadā. Inovāciju ietekme uz studiju procesu vērtējama kā augsta - docētāji ir modernizējuši savas studiju metodes, ir notikusi pedagoģiskā pilnveide, kuras rezultātā docētāji paplašinājuši savu pedagoģisko metožu klāstu, arī saites, kas izveidotas ar nozares uzņēmumiem stažēšanās programmas ietvaros, paplašinājušas iespējas piesaistīt

vieslektorus. Vairāki docētāji arī ierakstījuši online lekcijas, izmantojot Multimediju laboratorijas TV studiju un tajā pieejamo aprīkojumu.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

VRSTAO virzienā īstenotā sadarbība ir pakārtota virziena stratēģisko mērķu un rezultātu sasniegšanai.

Galvenie kritēriji sadarbības uzsākšanai: iespējas studiju programmu satura un organizācijas pilnveidei konkurētspējas nodrošināšanai; studiju virziena pozicionēšana augstākās izglītības tirgū; ārvalstu studentu piesaistes iespējas; sadarbības partneru tīklojuma paplašināšana nacionālā un starptautiskā līmenī; starptautiskās pieredzes apgūšana; iespējas attīstīt virziena zinātnisko pētniecību un palielināt tās kapacitāti, studentu iesaistes iespējas pētniecībā; sadarbības padziļināšana ar reģiona uzņēmējiem un publisko sektoru studiju satura pilnveidē, studentu profesionālo kompetenču novērtēšanā un nozares inovatīvu risinājumu ieviešanā.

Fokuss uz sadarbību ar dažādiem tūrisma nozares partneriem ir lielākā konkurētspējas priekšrocība attiecībā pret citām studiju programmām. Tieša līdzdarbība un nozarē notiekošo procesu ietekmēšana rada aktuālu saturu studijuursos un vienlaikus palīdz rast praktisko saikni starp studējošajiem un darba devējiem. ViA VRSTAO studiju virziena pārstāvniecību profesionālajā tīklojumā raksturo iesaiste tādu organizāciju darbā kā: Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociācija, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Vidzemes tūrisma asociācija, Latvijas kongresu birojs, Gaujas Nacionālā parka tūrisma attīstības biedrība.

Tāpat notiek regulāra un daudzpusīga sadarbība ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Tūrisma departamentu, Dabas aizsardzības pārvaldi, Gaujas Nacionālā parka tūrisma biedrību, lauku tūrisma asociāciju "Lauku ceļotājs", gidu asociācijām, Valmieras un apkārtnes tūrisma konsultatīvo padomi.

Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030 rekreācija un tūrisms ir definēti kā viedā specializācija ar augstu attīstības potenciālu, un ViA ir pozicionēta kā stūrakmens reģiona "Zināšanu trijstūrī" (augstskola, uzņēmēji un pašvaldības). Virziena docētājiem izveidojusies laba sadarbība ar Vidzemes plānošanas reģiona administrāciju, kur studenti izstrādājuši pētījumus par pašvaldībām nozīmīgiem jautājumiem, strādājuši praksē. Notiek regulāra informācijas apmaiņa un iesaiste pētījumu veikšanā, kā arī prakses nodrošināšanā.

ViA VRSTAO studiju virziens aktīvi piedalās vietu attīstībā un galamērķu pārvaldes tīklojuma veidošanā. Īpaši izceļama Gaujas Nacionālā parka tūrisma klastera iniciatīvas aizsākšana un vadošā loma stratēģijas izveidē, stratēģiskajā konsultēšanā, tirgus pētījumu veikšanā. Kā otra ir sadarbība starp ViA HESPI UNESCO katedras "Biosfēra un cilvēks" un Dabas aizsardzības pārvaldi Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta stratēģiskās attīstības un pētniecības jautājumos. Tāpat studiju virziens ir iesaistīts Vidzemes un apkārtnējo novadu pašvaldību kopīgā sadarbības modeļa izveidē, stratēģiskajā konsultēšanā, kā arī metodikas izstrādē Latvijas apjomīgākā tūrisma eksporta tirgus pētījuma veikšanai u.c.

VRSTAO docētāji aktīvi iesaistās ne vien studentu, bet arī absolventu un citu nozares profesionāļu konsultēšanā, tālāk izglītošanā un informēšanā par jaunākajiem pētījumiem viesmīlības, atpūtas un tūrisma nozarē. Sadarbībā ar pašvaldībām vairāki docētāji no VRSTAO aktīvi iesaistīti tūristu gidu apmācību veidošanā un nodarbību vadīšanā, daloties ar ViA uzkrāto zinātību un vienlaikus veidojot atgriezenisko saikni, un tālāku sadarbību studiju procesā.

VRSTAO virzienā izveidots studiju virziena konvents bakalaura un maģistra studiju programmām. Konventā darbojas 12 tūrisma un atpūtas nozares profesionāļi. Arī pašnovērtējuma

darba izstrādes grupā darbojas četri tūrisma un atpūtas nozares profesionāļi, tai skaitā trīs absolventi. Pārskata gadā konvents ir sanācis vienu reizi novembrī, apspriežot būtiskus jautājumus par tūrisma un atpūtas jomas popularizēšanu, jauniešu piesaisti šai jomai, darba iespēju novērtēšanu, kā arī virziena studiju programmas izvērtēšanu un gatavošanos virziena akreditācijas procesam. Konventa dalībnieki arī iesaistījās virziena akreditācijas procesā, sniedzot atsauksmes un rekomendācijas akreditācijas komisijai.

VRSTAO virziens ir sadarbojies arī ar VISC un ALTA organizācijām, palīdzot izstrādāt un pieņemt profesijas "Tūrisma pakalpojumu vadītājs" standartu.

Viens no veidiem sadarbības veidošanai ar nozari, ir absolventu iesaiste virziena studiju procesā un ārpusstudiju aktivitātēs caur ViA ALUMNI kustību, kas nākotnē būtu jāaktivizē.

Iepriekš jau aprakstīta veiksmīga sadarbība ar Latvijas Reģionu televīziju RE: TV, kuru raidījumos regulāri tiek uzaicināti virziena docētāji

2022./2023. gadā ir izstrādāts sadarbības modelis un veidi ar SiA Valmiermuiža, un konkrēti arī ar tās vadītāju Aigaru Ruņģi. Sadarbība izpaudīsies prakses iespēju piedāvāšanā, savstarpēji publiskās komunikācijas nodrošināšanā, ekskursiju iekļaušanā studijuursos.

Galvenie kritēriji sadarbības veidošanai ar darba devējiem: nepieciešamība sadarboties ar nozari tās aktualitāšu apzināšanā studiju kvalitātes uzlabošanas nolūkā, iesaistīt augsta līmeņa profesionāļus docēšanā un studiju procesa pilnveidē, iesaistīt studentus lietīškos pētījumos uzņēmumos, izveidot stabilu prakšu vietu tīklu, sekmēt studentu nodarbinātību pēc studiju beigām. Izvēloties sadarbības partnerus, nozīmīgs faktors ir arī pašu darba devēju ieinteresētība un atvērtība sadarbībai

Darba devēju piesaiste notiek gan caur ViA Padomnieku konventu, gan studiju virzienā izveidotajām konsultatīvajām padomēm, gan caur profesionāļu piesaisti vieslekcijās, Valsts pārbaudījuma komisijās, docētājiem iesaistoties nozares profesionālajās organizācijās, sadarbojoties ar pašvaldībām un uzņēmēju apvienībām, docētājiem stažējoties uzņēmumos, izmantojot absolventu darbību ViA Alumni kustībā. VRSTAO studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbībā ar dažādām Latvijas un ārvalstu institūcijām pilnībā ir pakārtotas un virzītas uz virziena stratēģisko mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu izglītībā, pētniecībā, zināšanu pārnesē un ideju līderībā, nodrošinot starptautiski konkurētspējīgu augstāko profesionālo izglītību tūrisma un atpūtas jomā valstī, attīstot virzienu kā zinātnisko pētījumu centru reģionālās tūrisma un atpūtas ilgtspējas attīstības jomā un ģenerēšanas, tūrisma uzņēmējdarbības uzsākšanas un inovatīvu risinājumu aprobācijas platformu, sekmējot zināšanu komercializāciju.

Aktīvi notiek sadarbība ar pašvaldībām, uzņēmumiem gan atsevišķu kursu apguvē, gan gada projektu, bakalaura un maģistru darbu izstrādē. Uzņēmumu un organizāciju apmeklējums tiek organizēts gan atsevišķu kursu ietvaros, gan mācību prakšu ekskursijās, kur studenti bez ekskursiju praktiskas vadīšanas iepazīstas gan ar tūrisma nozares pakalpojumiem, gan uzņēmējdarbības aizkulisēm. VRSTAO virziena studenti aktīvi izmanto Erasmus+ prakses iespējas, un vairāku gadu garumā izveidojusies laba sadarbība ar uzņēmumiem visā Eiropa. Šajā akadēmiskajā gadā to joprojām daļēji ietekmēja COVID 19 epidēmija.

[Noslēgtie sadarbības līgumi pieejami ViA Starptautiskajā daļā pēc pieprasījuma](#)

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

ViA kopumā tiek nodrošinātas dažādas sadarbības iespējas ārvalstīs: studentu un personāla mobilitāte Erasmus+ programmas ietvaros, starpaugstskolu sadarbība noslēgto sadarbības līgumu ietvaros (ārpus Erasmus+ programmas), sadarbība starptautisko organizāciju/partneru tīklu ietvaros, sadarbība ar ārvalstu uzņēmumiem, pašvaldībām, valsts un nevalstiskajām organizācijām.

Studiju virziena internacionalizācijas stratēģija ietver divus darbības virzienus: Eiropas Savienības (ES) ietvaros un ārpus ES. ViA ir noslēgti apmēram 80 starptautiskie augstskolu sadarbības līgumi. Tas ļauj īstenot veiksmīgas sadarbības aktivitātes ar dažādiem ViA partneriem, piemēram, studentu un docētāju apmaiņa, pieredzes apmaiņa, kopīgi projekti, kursi, semināri, vieslekcijas, atgriezeniskās saiknes saņemšana studiju kvalitātes izvērtēšanai.

Internationalizācija un sadarbība ar nozari ir neatņemama VRSTAO virziena sastāvdaļa, bez kā nav iespējama virziena pastāvēšana un tālāka attīstība. Tieši tāpēc gan internacionalizācija, gan sadarbība studijuursos un praksēs tiek uztverta kā pašsaprotama norma. Viens no nedefinētiem standartiem ViA VRSTAO studijās ir vismaz viena studiju semestra vai studiju prakses mērķtiecīga pavadīšana ārvalstīs. Ārvalstu sadarbības partneri tiek stratēģiski atlasīti ViA VRSTAO tematiskajiem virzieniem atbilstoši kontekstā ar studējošo profesionālās karjeras izaugsmes iespējām vai starptautiskās pētniecības veicināšanas iespējām. Cieši internacionalizācijas kontakti ir saistīti ar Baltijas jūras reģiona valstīm, kā arī ar valstīm, kas ir prioritārie Latvijas tūrisma eksporta tirgi

Līdz šim absolventu īpatsvars, kas bijuši studijās vai praksēs ārvalstīs, pārsniedza 50 %, šobrīd, pateicoties aktivitātēm Nordplus un EUDRES projektos – tas jau tuvojas 100 %.

ViA VRSTAO studiju virziena galvenie akcenti starptautiskajā vidē saistīti ar:

- ViA VRSTAO ir starptautiskās tūrisma un atpūtas akadēmiskās izglītības asociācijas ATLAS organizācijas biedrs – vienīgais Baltijā <http://www.atlas-euro.org/members/tabid/58/language/en-US/Default.aspx#Latvia>;
- ViA ir biedrs Pasaules Kultūras Tūrisma asociācijā (World Cultural Tourism Association);
- 2021. gadā Tūrisma un atpūtas virziens kļuva par Tūrisma maģistra programmu starptautiskā tīkla dalībnieku (International Tourism Master Network (ITMN));
- Starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismiem, kas darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju; docētāju privātās 58 iniciatīvas saistībā ar pārstāvniecību profesionālajā nozares sfērā;
- Sadarbības stiprināšanu ar vairākām Indijas augstskolām - šogad tika noslēgts sadarbības Memorands ar Pondičeras Universitāti, apmeklētas vairākas citas augstskolas, kā arī virziens bija kā līdzorganizators “Joint International Conference on Tourism, Hospitality and Sustainable Development Goal” Haidebāras Universitātē..
- Obligātās izvēles daļas kursiem angļu valodā kopā ar apmaiņas studentiem;
- Ilgstošu sadarbību ar Ķīnas Tautas republikas vēstniecību, kā rezultātā tiek nodrošināta ķīniešu valodas apmācība (katru gadu docētājs no Ķīnas, mācību materiāli);
- ViA bibliotēka ir ANO Pasaules Tūrisma Organizācijas depoizītbibliotēka – vienīgā Baltijas valstīs <http://publications.unwto.org/depositary-libraries?page=1>;
- Izveidotā UNESCO katedra “Biosfēra un cilvēks” norāda uz starptautiski atzītu uzticēšanos ilgtspējas darbā;
- ViA docētāji iekļaujas starptautiskos fundamentālos un lietišķos projektos sadarbībā ar akadēmiskām un profesionālām organizācijām.
- 2019. g. ViA kļuva par biedru Pasaules Kultūras Tūrisma asociācijā (World Cultural Tourism Association);
- 2020. gadā Tūrisma un atpūtas virziens kļuva par Tūrisma maģistra programmu starptautiskā tīkla dalībnieku (International Tourism Master Network (ITMN));

VRSTAO virziens stratēģiski izvēlas pārbaudītus sadarbības partnerus, un veido ļoti ciešu sadarbību dažādos aspektos. Kā vienu no tādiem var minēt Erasmus+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekts (E³UDRES²), kas ir stratēģisks sadarbības tīkls ilgtermiņā, kā arī ciešo sadarbību ar Tartu Universitātes Pērnavas koledžu, īstenojot gan dažādus projektus, gan Nordplus programmas iniciatīvas.

Vairāk par starptautisko sadarbību - punktā 2.4.3.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/

koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Internacionalizācija un sadarbība ar nozari ir neatņemama VRSTAO virziena sastāvdaļa, bez kā nav iespējama virziena pastāvēšana un tālāka attīstība. Tieši tāpēc gan internacionalizācija, gan sadarbība studijuursos un praksēs tiek uzverta kā pašsaprotama norma. Viens no nedefinētiem standartiem ViA VRSTAO studijās ir vismaz viena studiju semestra vai studiju prakses mērķtiecīga pavadīšana ārvalstīs. Ārvalstu sadarbības partneri tiek stratēģiski atlasīti ViA VRSTAO tematiskajiem virzieniem atbilstoši kontekstā ar studējošo profesionālās karjeras izaugsmes iespējām vai starptautiskās pētniecības veicināšanas iespējām. Cieši internacionalizācijas kontakti ir saistīti ar Baltijas jūras reģiona valstīm, kā arī ar valstīm, kas ir prioritārie Latvijas tūrisma eksporta tirgi.

Starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismi darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību. Tie ir: apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs, vieslektoru lekcijas, mācību prakses braucieni un vēl citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju. Starptautisko mobilitāti studentiem raksturo ERASMUS+, NORDPLUS, HESP, Erasmus Mundus programmas un ar to saistītās aktivitātes.

ViA ir iesaistījusies Latvijas izglītības eksporta asociācijā kā biedrs un kopš 2019. gada piedalās kopīgajās asociācijas aktivitātēs ārvalstu studentu piesaistei. 2020. gada nogalē tika izveidota palīdzības iniciatīva ar LR Ārlietu ministriju, kuras ietvaros izveidotas stipendijas Baltkrievu studentiem studijām Latvijā.

Virziens pievērš uzmanību starptautisko studiju iniciatīvu atbalsta mehānismiem, kas darbojas kontekstā ar VRSTAO docētāju starptautiskajām aktivitātēm sadarbības tīklojuma veicināšanai un mērķtiecīgu ViA starptautisko darbību:

- apmaiņas studijas, prakses ārvalstīs,
- vieslektoru lekcijas,
- mācību prakses braucieni un citas aktivitātes, kas veicina internacionalizāciju;
- docētāju privātās iniciatīvas saistībā ar pārstāvniecību profesionālajā nozares sfērā;
- B daļas kursiem angļu valodā kopā ar apmaiņas studentiem;
- studējošo ienākošās un izejošās mobilitātes iespējās:

Ārvalstu studentu piesaistes mehānismi:

- Informācija "study portals"- FindAMansters, topuniversities.com;
- Digitālais mārketinga Facebook; Izstādes mērķa valstīs, lai popularizētu augstākās izglītības iespējas ViA; Brošūras elektroniski un papīra veidā.

Ārvalstu mācībspēku piesaistes mehānismi:

- ViA akadēmiskā personāla personīgais kontakts;
- Dalība konferencēs, projektos, citās sadarbības formās;
- Sludinājumi;
- Jau esošas iestrādes (piemēram, ir viespasniedzēji, kas brauc katru gadu docēt noteiktas lekcijas Erasmus prakses ietvaros)

Ārvalstu studentiem ir visa informācija pieeja elektroniski, ir izveidota rokasgrāmata ārvalstu studējošo atbalstam. Visiem ārvalstu studentiem tiek nodrošināta vieta studentu kopmītnēs. Tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā, ja nepieciešams. Visiem ārvalstu studentiem ir tādas pašas tiesības, kā vietējiem studentiem.

Mācībspēkiem tiek nodrošināta pieeja infrastruktūrai tādā pašā apmērā kā vietējam personālam. Pēc nepieciešamības tiek sniegts atbalsts vīzas nokārtošanā.

Nozīmīgākais finanšu avots docētāju mobilitātes atbalstam ilgtermiņā ir Erasmus+ programma. Tās ietvaros kopš 2013. gada ViA akadēmiskais personāls īstenojis vairāk nekā 160 mobilitātes 45 valstīs, liela daļa bijusi docēšanas mobilitātes. Kopš 2017. gada ViA aktīvi sadarbojas un piesaista finansējumu mobilitāšu organizēšanai ārpus Eiropas Savienības. Mobilitātes Erasmus+ ietvaros regulē iekšējais normatīvais akts "Kārtība, kādā tiek organizētas docēšanas vizītes Vidzemes Augstskolā". ViA

mācībspēkiem kopumā nav būtisku šķēršļu iesaistē Erasmus+ mobilitātē, finansējums ir pietiekams, docētāju valodu zināšanas ir atbilstošas, ViA starptautiskās sadarbības speciālisti nepieciešamības gadījumā sniedz atbalstu vizīšu plānošanā un organizēšanā. Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus.

Līdz šim VRSTAO studiju virzienā iesaistītie docētāji aktīvi ir izmantojuši iespēju doties vizītēs uz partneraugstskolām.

Virzienā vēlētie docētāji ir devušies 6 starptautiskajās Erasmus+ vizītēs uz Bulgāriju, Slovākiju, Indiju, Moldovu, Albāniju. Augstskola nodrošina pietiekamu Erasmu + finansējumu.

Docētāju mobilitāte notiek arī, izmantojot citus finanšu avotus – Nordplus programmu, dažādu starptautisku projektu līdzekļus. Nordplus vizītēs bijuši A. Līviņa, I. Ebele, J. Kalnačs, A. Klepers, kā arī G. Kampernovs.

Tāpat citi pasniedzēji ir braukuši arī citās starpvalstu vizītēs - uz Austrāliju, Vāciju.

Ārvalstu mācībspēki ierodas docēšanas un personāla apmācības vizītēs, kā arī lai veiktu pētniecisko darbu. Ienākošā mobilitāte pēdējos gados pieaugusi, vērojama interese no mācībspēku puses, kas strādā augstskolās valstīs, kas atrodas ārpus ES (Moldova, Albānija, Ukraina). Pārskata periodā ERasmus+ ietvaros virziena studiju programmā lekcijas lasījuši Rolands Pētersons (Grieķija), Maija Krasnā (Zviedrija), Ilze Moller (Norvēģija).

Ienākošo studējošo plūsma bakalaura līmenī galvenokārt veidojas no Erasmus+ programmas apmaiņas studentiem. Statistika pa fakultātēm/ virzieniem netiek veikta, jo studenti apgūst kursus no vienotā piedāvājuma "International Study Module" (izņemot studentus no ESME Sudria, kas apgūst specializētu programmu no IF fakultātes). Modulī iekļautie studiju kursi redzami šeit: <https://va.lv/en/study-here/exchange-opportunities/courses-exchange-students>.

Katru gadu modulī tiek iekļauti studiju kursi no VRSTAO studiju virziena programmām, līdz ar to ārvalstu studenti apgūst savu individuālo programmu kopā ar VRSTAO studentiem.

[Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem, kā arī ieejošo un ienākošo docētāju un studējošo statistiku, pieejami Vidzemes Augstskolas Starptautiskajā daļā.](#)
[Informācija par studiju virziena studentu un akadēmiskā personāla mobilitāti pieejami ViA Starptautiskajā daļā pēc pieprasījuma](#)

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

2023. gadā VRSTAO virzienā esošās bakalaura studiju programma un maģistra studiju programma starptautiska akreditācijas komisija akreditēja uz sešiem gadiem, kas ir maksimāli ilgākais iespējamais akreditācijas periods. [Akreditācijas ieteikumi un plāns pieejami Studiju Administrēšanas daļā pēc pieprasījuma](#)

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde (ja attiecināms).

[Akreditācijas laikā izstrādātās rekomendācijas pieejamas Studiju Administrēšanas daļā pēc pieprasījuma](#)

2.6.3. Analīze par pašnovērtējuma ziņojuma periodā studiju virziena galvenajām aktivitātēm.

Ar akreditācijas termiņu no 07.06.2023. līdz 08.06.2029 ir akreditētas VRSTAO virziena bakalaura un maģistra studiju programmas, tādā veidā pozitīvi noslēdzot visu studiju virziena izvērtēšanas un akreditācijas procesu. Bakalaura profesionālajai programmai ir piešķirts nosaukums "Tūrisma organizācija un vadība", kvalifikācija - Tūrisma pakalpojumu vadītājs". Programmas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgus tūrisma un viesmīlības organizācijas vadītājus darbam nozarē Latvijā un ārvalstīs, īpašu uzmanību veltot gan studenta personības izaugsmei, gan arī

fiziskās izturības stiprināšanai, kā arī karjeras izveidei, balstoties uz mūsdienīgu un profesionālu izglītību radošajā nozares sfērā – atpūtas, ceļojumu un pasākumu vadīšanā. Iegūstamais grāds - Profesionālā bakalaura grāds tūrisma vadībā.

Akadēmiskā maģistra studiju programmai piešķirts nosaukums "Tūrisma konkurētspējas vadība" ("Tourism Competitiveness Management"). Iegūstamais grāds: Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā. Studiju programma veidota ņemot vērā aktuālās pārmaiņas tūrisma, viesmīlības un atpūtas nozarēs,

Tūrisma jomā ir izstrādāts un pieņemts profesijas "Tūrisma pakalpojumu vadītājs" standarts, kura izstrādē iesaistījušies arī virziena docētāji

2022./2023. gadā turpināts jau uzsāktais darbs E3UDRES2 sadarbības tīklā, arī VRSTO virziena studenti un docētāji iesaistoties dažādās piedāvātās projektu aktivitātēs, tai skaitā VIPs programmā, E.I.N.S, I Living Lab, Accelerate Future HEI u.c.

2022. gadā no 19. līdz 22.septembrim Jūrmalā, Vidzemes Augstskolas VRSTO virziena pētnieki bija galvenie organizatori nozares profesionāļu globālajai konferencei "MMV11. STARPTAUTISKĀ KONFERENCE PAR APMEKLĒTĀJU VADĪBU UN MONITORINGU REKREĀCIJAS UN AIZSARGĀJAMĀS TERITORIJĀS". Lai apmainītos zināšanām un iepazīstinātu ar jaunākajiem pētījumiem savā jomā konference klātienē pulcēja ap 100 dalībnieku no 26 pasaules valstīm. gan Eiropas, gan Amerikas Savienotajām valstīm, Austrālijas, Jaunzēlandes un Japānas. Galvenā konferences tēma: "Apmeklētāju uzvedības izmaiņas un ainavas rekreācijas patēriņš atpūšoties brīvā dabā globālā zaļā kursa kontekstā"

2022. gadā izdota grāmata "Valmiermuiža". Grāmatas autors - prof. Jānis Kalnačs. Lielu ieguldījumu tumšā tūrisma izpētē Latvijā veikusi asoc. prof. Aija Van der Steina - LU Akadēmiskais apgāda 2022. gadā izdotajā grāmatā "Sarežģītais mantojums: holokausta vietas Latvijā tūrisma un atmiņas kultūras mijiedarbībā" prof. Van der Steina ir kolektīvās monogrāfijas zinātniskā redaktore un 5 nodaļu autore

2022. g. VRSTAO studiju virzienā sagatavotas un publicētas 21 zinātniskās publikācijas (no tām 13 publikācijas ir virzienā vēlēto docētāju, 8 ir citu virzienu docētāju, kuri pasniedz kursus arī VRSTAO studentiem). Pētniecības tēmas skar uzvedības izmaiņas tūrismā, Covid-19 ietekmi uz tūrismu Vidzemes reģionā, ceļotāju uzvedības izmaiņas piekrastes reģionos Covid-19 laikā, tūrisma uzvedības monitorēšanu u.c. Zinātnisko publikāciju apkopojums apskatāms ziņojuma pielikumā

Sadarbība ar nozari turpinājās gan kursu ietvaros, gan darbojoties asociācijās, gan sanākot kopā nozares profesionāļiem VRSTAO virziena konventā. Tika veikti nozarei būtiski pētījumi, kas sīkāk aprakstīti sadaļā zinātnes pētniecības īstenošanā.

UNESCO katedra "Biosfēra un cilvēks" šajā akadēmiskajā gadā ir devusi būtisku ieguldījumu Dabas aizsardzības pārvaldei, sagatavojot Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta 10 gadu darbības izvērtēšanas pārskatu angļu valodā, t.sk. iesaistot arī tūrisma bakalaura studenti analizē par tūrisma mītnēm biosfēras rezervātā. Sagatavotais pārskats ir iesniegts UNESCO programmai Cilvēks un biosfēra izvērtēšanai.

Nozīmīga bijusi ERasmus + vizīte vairākās Indijas augstskolās, gan piedaloties kā partnerim uzstājoties konferencē "Joint International Conference on Tourism, Hospitality and Sustainable Development Goal, gan noslēdzot starptautisku sadarbības Memorandu starp ViA un Pondičeras augstskolām. Memorands paredz sadarbību studentu un pasniedzēju mobilitātes jomā, pētniecībā un kopīgās publikācijās

Notiek intensīva Erasmus+ programmas apguve, iesaistoties gan docētājiem, gan studentiem

Turpinās docētāju iesaiste nozīmīgos Valsts pētījumu programmu, Nacionālās nozīmes un pašvaldību atbalstītajos pētījumu projektos, kā rezultātus sniedzot arī daudzas starptautiski nozīmīgas

publikācijas.

VRSTAO studiju virziena pārstāvniecību profesionālajā tīklojumā raksturo iesaiste tādu organizāciju darbā kā: Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociācija, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociācija, Vidzemes tūrisma asociācija, Latvijas kongresu birojs u. c.

2022./2023. gadā VRSTAO izsludinātās vakances lektora amatam zinātnes nozarē "Ekonomika un uzņēmējdarbība", apakšnozarē "Uzņēmējdarbības vadība" atklāta konkursa rezultātā SZF Dome ievēlēja pretendenti Mg. sc. soc., Mg. oec. Inesi Ebeli.

2022. gadā LIAA studentu zinātniski pētniecisko darbu konkursā laurus plūca A .Līviņas vadītā maģistra darba "NACIONĀLĀS NOZĪMES AINAVU PIEEJAMĪBA UN IESAISTE TŪRISMĀ" autore Ance Uzāriņa

III STUDIJU PROGRAMMAS "Tūrisma organizācija un vadība" RAKSTUROJUMS

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

2023. gadā VRSTAO virziena bakalaura un maģistra programmas, pamatojoties uz ekspertu doto novērtējumu, ar IZM studiju akreditācijas komisijas lēmumu saņēmušas akreditāciju (uz maksimālo periodu – 6 gadiem, līdz 2029. gadam).

Saskaņā ar iepriekšējās novērtēšanas laikā saņemtajām rekomendācijām, nozares aktualitātēm, absolventu aptaujām un studentu ieteikumiem, programma ir pilnībā pārstrādāta un pieejama Studiju Administrēšanas daļā. Programma pārstrādāta un izmaiņas saskaņotas arī ar VRSTAO konventu un Konsultatīvo padomi.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Jaunais programmas saturs ir fokusēts un seko līdz nākotnes profesionāļu nepieciešamajām prasmēm, kā galvenie virzieni tūrisma jomas izglītības attīstībā ir noteikti studenta personības attīstība (piem., pašattīstība, lēmumu pieņemšanas spējas, labbūtības prasmes u. c.), inovāciju prasmes (piem., digitālās prasmes, dizaina domāšanas prasmes, inovāciju kompetence, pievienotās vērtības radīšana u. c.) un ar mērķi un sadarbību saistītas prasmes (piem., komunikācijas un sadarbības prasmes, mērķa noteikšanas prasmes u. c.), tām pielāgots arī jaunais studiju kursu saturs, kurš ir iekļauts 5 blokos: galamērķis, uzņēmējdarbība, pieredzējuma dizains, digitālās prasmes un vispārējā inteliģence. Iekļauti vairāki kursi ar lielu kredītpunktu skaitu, tā veidojot moduļu sistēmu un sniedzot studentiem plašāku pieredzējumu, jo kursa īstenošanā sadarbosies vairāki pasniedzēji, turklāt šo kursu ietvaros kuru būs jābrauc arī starptautiskos projektos.. Studiju programmas satura un plānojuma izmaiņas veiktas ar mērķi integrēt studijās nozares jaunākās teorētiskās atziņas, informācijas tehnoloģiju rīkus, praktiskās apmācības radošuma un inovācijas spējas attīstīšanai, digitālās prasmes. Kursos tiek akcentēti reģionālās tūrisma un atpūtas un uzņēmējdarbības aspekti, saturā un plānojumā ņemti vērā tūrisma un atpūtas profesionāļu ieteikumi

Minētās prasmes tiek izceltas un uzsvērtas arī ERASMUS+ programmas iniciatīvas "Eiropas Universitātes" projekta Engaged and Entrepreneurial European University as Driver for European Smart and Sustainable Regions (E³UDRES²) tīklā.

Īpaša loma programmā ir atvēlēta praksēm - paredzētas divas vispārējās prakses (katra 8KP), prakse - mācību ekskursija, viesmīlības prakse un integrētā prakse.

Programmas mērķu un uzdevumu apraksti izmantoti studiju kursu kartēšanā. Atbilstība un saskaņotība starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem tiek vērtēta ik gadu. Informācija par studiju programmas realizācijas gaitu un noteikto uzdevumu sasniegšanu tiek vērtēta katru akadēmisko gadu arī, tiekoties ar studējošajiem, arī studiju virziena padomes sanāksmēs. Tādā veidā tiek sasniegta saskaņa starp studiju programmas rezultātiem un konkrētu studiju kursu rezultātiem. Studiju programmas uzņemšanas noteikumi formulēti tā, lai piesaistītu studējošos, kuri būs spējīgi un kuriem ir interese mācīties Tūrisma jomā vidē (centralizēto eksāmenu vērtējumi latviešu un angļu valodā), orientēties Latvijas un pasaules ģeogrāfijā, strādāt ar digitālajām tehnoloģijām, plānot un vadīt savu darbu. Ņemot vērā, ka studiju programmā nozīmīga komponente ir arī studējošo pētnieciskais darbs, priekšrocības uzņemšanas gaitā ir tiem, kas parādījuši labus rezultātus skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursos, kā arī pierādījuši zināšanas Jauno Ģeogrāfu skolā

[Studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs, kā arī Studiju līguma paraugs pieejams Studiju Administrēšanas daļā.](#)

Jaunais bakalaura studiju programmas apraksts skatāms 10. tabulā, savukārt, studiju programmas varianti apskatāmi 11. tabulā

10. tabula. "Tūrisma organizācija un vadība" (42812): bakalaura programmas apraksts

Studiju virziens	Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija
Studiju programmas nosaukums	"Tūrisma organizācija un vadība"
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	42812
Studiju programmas veids	Profesionālā bakalaura studiju programma
Studiju programmas direktora vārds	Agita
Studiju programmas direktora uzvārds	Šmitiņa
Studiju programmas direktora e-pasts	studijas@va.lv
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	Dr.sc.admin.
Studiju programmas direktora telefona numurs	26642232
Studiju programmas mērķis	Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus tūrisma un atpūtas nozarei, lai veicinātu ilgtspējīgu nozares un teritoriju attīstību.
Studiju programmas uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> • Sniegt studējošiem pamata zināšanas un padziļinātu izpratni par tūrisma un atpūtu kā tautsaimniecības nozari un saistību ar ilgtspējīgu valsts attīstību, uzsvāru liekot uz tūrisma komersantu un tūristu pakalpojuma vadītāja darbību kopējā tūrisma sistēmā un saskarsmi ar cilvēkiem, kā arī tam nepieciešamajām zināšanām sociālajās un dabas zinātnēs. Attīstīt sadarbību ar tūrisma nozares attīstībā un tūrisma izglītībā iesaistītajām pusēm Latvijā un starptautiskā mērogā studiju procesa kvalitātes kāpināšanai. • Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes,

	<p>akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, pastiprināt dažādu svešvalodu pielietošanas spēju, sadarbību komandā, prasmi lietot ikdienai nepieciešamās informācijas un komunikācijas tehnoloģiskos risinājumus un digitālos rīkus, spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, liels akcents ir uz saskarsmes prasmju pilnveidi, publiskās uzstāšanās iemaņu attīstīšanu un spēju argumentēt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītbai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, erudītu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām veidot savu uzņēmumu. • Veicināt VRSTAO akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu, personāla papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem, mācībspēku piesaisti no citām ViA struktūrvienībām un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs; uzturēt ViA materiāli tehnisko bāzi un veicināt tās papildināšanu un uzlabošanu kvalitatīvu studiju iespēju nodrošināšanai, ieviest praksē ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, īpaši šajā programmā izceļot individuālu pieeju un biežo diskusiju un komunikāciju veicinošo vidi studējošajiem.
Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zināšanas par tūrisma un atpūtas resursiem, ilgtspēju tūrisma pakalpojumos, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem, patērētāju segmentēšanu, starpkultūru atšķirībām; 2. Zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem; 3. Zināšanas par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un digitālo rīku lomu un pielietojumu tūrisma un atpūtas pakalpojumu vadīšanas procesā; 4. Zināšanas un izpratne par nozares saistošajiem normatīvajiem aktiem un profesionālās vides standartiem un darbības principiem; 5. Izpratne par profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prot praksē novērtēt tūrisma un atpūtas resursus un tendences, analizēt un novērtēt nozares vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma darbības ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus un projektu sagataves atbilstoši noteiktajiem mērķiem un tirgus situācijai; 2. Pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civilās un vides aizsardzības prasības un organizē darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām; 3. Prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā; 4. Pašmotivācijas prasme pašizglītbai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgu un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas; 5. Veic patstāvīgi pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus. <p>Kompetences:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spēj kritiski analizēt tūrisma un atpūtas nozares situāciju un uzņēmējdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt darbību un procesus, izvērtēt pieejamos tūrisma un atpūtas resursus un attīstības virzienus; 2. Spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespeciālistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā; 3. Spēj patstāvīgi tālāk izglīties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām; 4. Izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs
---	-----------------

11.tabula. Tūrisma organizācija un vadība (42812): programmas varianti

Pilna laika klātiene - 3 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma un atpūtas organizācijas vadītājs

Pilna laika klātiene - 3 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība; angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2 līmenī
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma un atpūtas organizācijas vadītājs

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma un atpūtas organizācijas vadītājs

Nepilna laika neklātiene - 4 gadi, 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Nepilna laika neklātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	4
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	160
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība; angļu valodas zināšanu līmenis vismaz B2 līmenī
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Profesionālais bakalaura grāds tūrisma vadībā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	Tūrisma un atpūtas organizācijas vadītājs

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Studiju programmas ekonomisko pamatojumu apstiprina ik gadus veiktā absolventu aptauja, kura parāda, ka visi programmas absolventi ir nodarbināti. Turklāt lielākā daļa no tiem savas darba gaitas uzsākuši jau studiju laikā, nereti prakses vietas top par studentu pirmo darba vietu. Tas pierāda, ka nozarē ir nepieciešami jauni speciālisti un ViA studenti tiek izglītoti tik augstā kvalitātē, ka ir gatavi arī profesionālam darbam jau studiju noslēgumā. Lielākā daļa absolventi pēc bakalaura studiju beigām strādā iegūtajam grādam un kvalifikācijai atbilstošā profesijā. Absolventi piedalās gan bakalaura darbu aizstāvēšanas komisijās, gan konsultatīvajās padomēs.

Vērtējot studiju programmas ekonomisko un sociālo pamatojumu, noteikti jānorāda uz sarežģīto situāciju, kurā šobrīd atrodas tūrisma un atpūtas organizācijas. No vienas puses nav šaubu, ka pašreizējos mainīgajos apstākļos kvalitatīvas tūrisma izglītības nozīme ir palielinājusies, jo sarežģītāka un neprognozējamāka kļuvusi vide – lai saglabātu darbību, atjaunotos vai attīstītos, ar tūrisma saistītajās organizācijās aizvien nozīmīgākas kļūst inovācijas, radošums un tehnoloģijas visos tūrisma vērtību ķēdes posmos - ceļotāju informēšana, mārketinga, pārdošana, produktu veidošana, klientu vadība, finanšu pārvaldība. Tai pat laikā jāuzsver, ka krīzes situācijas ir arī tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu un galamērķu transformācijas iespēja – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties krīzei vai strauju pārmaiņu apstākļos, ieviešot inovācijas, digitālos risinājumus, stiprinot ilgtspēju un sadarbību.

Lai īstenotu tūrisma organizāciju un galamērķu pārvaldību šajos jaunajos apstākļos, nepieciešams stiprināt vairākas kompetenču grupas – inovāciju un digitālo risinājumu ieviešanas spēju, ilgtspējības vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tai skaitā izmantojot mūsdienīgus rīkus un datus prognozēšanai un iespējamo attīstības scenāriju izstrādei. Ņemot vērā augstāk minēto, būtisko tiešo un netiešo tūrisma ietekmi tautsaimniecībā, būtiska ir augstākā izglītība tūrismā, kas dod prasmes tūrisma organizāciju un galamērķu vadībai īpaši augstas konkurences un nenoteiktības apstākļos un veicina ilgtspējīgāku un elastīgāku pieeju tūrisma un atpūtas organizāciju un vietu pārvaldībā.

Augstākās izglītības nozīmi arī uzsver paradigmas maiņa tūrismā - pandēmijas ietekmē ticis pārvērtēts, kā tiek izprasta tūrisma attīstība – ja līdz šim dominējošais izaugsmes kritērijs bijis tūristu skaita pieaugums, jo tas rada lielāku peļņu, tad šobrīd attīstības mērķi vairāk tiek saistīti ar augstākiem ilgtspējas rādītājiem gan attiecībā uz galamērķu vadību, gan tādu organizāciju vadību, kuras spēj ātrāk atjaunoties pēc krīzēm tieši tāpēc, ka nav orientētas tikai uz peļņas gūšanu.

No otras puses, nodarbinātība tūrisma nozarē jau pirms Covid-19 pandēmijas nereti netika uzskatīta par pievilcīgu jomu, kurā veidot karjeru - visticamāk tas saistīts ar apstākli, ka nodarbinātība tūrismā vairāk asociējas ar apkalpojošo darbu viesmīlības sektorā, nevis mazāk redzamajām plašajām karjeras iespējām dažāda līmeņa vadošos amatos kādā no daudzām ar tūrisma un atpūtu saistītajās nozarēs. Covid-19 pandēmija un nozares uzņēmumu dīkstāves, slēgšanas, darbības sašaurināšanas izraisīja plašu darbinieku aizplūšanu no nozares, kas, nozarei atjaunojoties, rada būtiskas problēmas piesaistīt cilvēkresursus. Šobrīd izveidojusies problemātiska situācija, ka nozares atjaunošanai nepieciešami cilvēkresursi, bet potenciālie darba ņēmēji nav ieinteresēti strādāt nozarē.

Vēl jo lielāku nenoteiktību ir radījusi karadarbība Ukrainā, kas daļai starptautisko tūristu liek uzskatīt Baltijas valstis par apdraudētu galamērķi. Līdz ar to, no vienas puses, tūrisms ir joma ar augstu multiplikatīvo efektu un tādējādi nozīmīga Latvijas ekonomikā, no otras puses, nozares ekonomisko potenciālu izmantot līdz kvalificēta darbaspēka trūkums, kas ierobežo attīstību, apdraud pakalpojuma kvalitāti. Augstākā izglītība tūrismā - tā šobrīd ir nepieciešama, bet nešķiet pievilcīga un droša karjeras joma. Nozares organizācijām šobrīd kritiski nepieciešams cilvēkresursu papildinājums un viens veids, kā to nodrošināt, ir caur pievilcīgām, aktualizētām izglītības programmām. Tūrisms un rekreācija iekļauti starp Vidzemes plānošanas reģiona viedās specializācijas jomām ilgtermiņā, pamatojot vajadzību pēc kvalificētiem un izglītotiem speciālistiem šajā jomā. Tūrisms kā stratēģiska attīstības prioritāte minēts visu reģiona pašvaldību ilgtermiņa stratēģiju dokumentos.

Par absolventu nodarbinātību skatīt II.daļas, 2.2.4.punktu.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Statistikas dati par studējošajiem (skat. 2. pielikumu) atspoguļo gan ekonomikas attīstības procesu ietekmi, gan kopējo Latvijas demogrāfisko situāciju - pārskata periodā kopējais studējošo skaits ir samazinājies. 2022. g. vērojams uzņemto studentu skaita ievērojams sarukums, kas skaidrojams ar Covid-19 pandēmijas radīto negatīvo iespaidu par tūrisma un atpūtas nozares izvēli kā karjeru.

2022. gadā uzņemti 14 studenti, kopējais bakalaura programmā studējošo skaits - 63 studenti. Absolvējuši 16, kā arī atskaitīti 18 studenti kā studijas nepabeiguši, taču tajā skaitā arī studenti, kuri gala pārbaudījumus aizstāv vēlāk. Atbirums no kopēja studentu skaita 2,8%. Atskaitīto studentu skaitu varēja ietekmēt arī neskaidrības akreditācijas procesā, kurš ievilkās, izmaiņas ar gala pārbaudījumu kārtošānu, kas studiju procesa organizāciju pēdējo kursu studentiem padarīja haotisku un neparedzamu.

Pirms studiju pārtraukšanas vai atskaitīšanas ar katru studējošo tiek veiktas pārrunas, mēģinot noskaidrot galvenos iemeslus aiziešanai no augstskolas vai nespējai izpildīt studiju plānu. Galvenie iemesli pamatā ir finansiāla rakstura - studentu ģimeņu finansiālais nodrošinājums un atbalsts ir nepietiekams, tāpēc studenti uzsāk darba gaitas, taču apvienot darbu ar studijām nav vienkārši, un studenta izvēle ir par labu darba vietai. Jāuzsver, ka arī darba dēvēji bieži nav pretimnākoši un neatbalsta studijas.

Prakšu laikā uzņēmumi bieži piedāvā turpināt sadarbību, oficiāli uzsākot strādāt uzņēmumā, kas arī ir liels vilinājums studentiem. Vidzemes reģions ir ekonomiski aktīvs, arvien vairāk izpaužas darbaspēka trūkums, tāpēc studentiem ir viegli atrast darbavietu. Paradoksāli, ka uzņēmēji vēlas kvalificētus speciālistus, bet tajā pašā laikā, lai saglabātu darbiniekus, atbalsta studiju pārtraukšanu. Pēdējos gados pamatā atbirums parādās studiju pirmajos semestros, kas saistās ar nespēju apgūt studiju programmu pietiekamā līmenī (studiju programmā ir augsta iekšējā konkurence), kam par iemeslu ir nepietiekamais vidējās izglītības posmā iegūto zināšanu un mācīšanās prasmju līmenis.

Studiju programmā individuāli tiek strādāts ar katru studējošo, kas tiek eksmatrikulēts akadēmisko parādu dēļ vai atskaitīts kā teorētisko programmu apguvis, neaizstāvot bakalaura vai maģistra darbu. Ar šiem studējošajiem notiek saziņa par atjaunošanās iespējām studiju pabeigšanai, ko daudzi izmanto vairākus gadus pēc studiju teorētiskā kursa apguves, sekmīgi nokārtojot valsts pārbaudījumu un iegūstot bakalaura grādu

[Studējošo skaita dinamika novērtēšanas periodā apskatāma pēc pieprasījuma Studiju Administrēšanas daļā](#)

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

”Tūrisma organizācija un vadība” – profesionālais grāds tūrisma vadībā, iegūstamā kvalifikācija Tūrisma pakalpojuma vadītājs. Profesionālās bakalaura programmas “Tūrisma organizācija un vadība” galvenais īstenošanas mērķis ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus tūrisma un viesmīlības nozarei, lai veicinātu ilgtspējīgu nozares un teritoriju attīstību. TOV studiju programma ir precīzi strukturēta, studiju kursi ir savstarpēji saistīti un papildinoši, integrējot visaptverošu tūrisma izglītību ar pieprasījumu un aktuālo tirgus situāciju. Programmas īstenošana norisinās tematiskā secībā, un iegūtās prasmes un zināšanas tiek secīgi pilnveidotas visa studiju periodā (skatīt 10. tabulu), ik gadu teorētiskās zināšanas nostiprinot gan praksē, gan jau esošo kursu ietvaros integrētajos problēmu risinājumu uzdevumos.

Studiju programma saturs veidots, lai sagatavotu tūrisma nozares profesionāļus darbam strauji mainīgā vidē un krīžu situācijās, kurās pastiprinājusies tūrisma organizāciju un galamērķu savstarpējā konkurence. Ik gadu notiek studiju programmas pilnveidošana, balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju ieteikumiem. Studentu kritika un ieteikumi ir redzami aptaujās katra studiju kursa noslēgumā, būtiski uzlabojumiem programmā palīdz absolventu aptaujās sniegta informācija, jo

profesionālajā darbībā var objektīvi novērtēt programmas sniegumu un rezultātus. Uzņēmēju skatījumā nepieciešami vispusīgi sagatavoti absolventi, kuri varētu elastīgi adaptēties organizācijās un pielāgotos tūrisma un atpūtas nozares mainīgajām vajadzībām un situācijām. Nozares profesionāli akcentēja digitālo prasmju, svešvalodu, zināšanu nepieciešamību, uzsvēra mārketinga speciālistu pieprasījumu, kā priekšrocību darba tirgū uzsvēra finanšu izpratnes un vadības prasmes, kritisko domāšanu, kā arī inovatīvu problēmu risināšanas spēju

Studiju programmas “Tūrisma organizācija un vadība” uzdevumi ir:

- Sniegt studējošiem pamata zināšanas un padziļinātu izpratni par tūrismu un atpūtu kā tautsaimniecības nozari un saistību ar ilgtspējīgu valsts attīstību, uzsvēru liekot uz tūrisma komersantu un tūristu pakalpojuma vadītāja darbību kopējā tūrisma sistēmā un saskarsmi ar cilvēkiem, kā arī tam nepieciešamajām zināšanām sociālajās un dabas zinātnēs. Attīstīt sadarbību ar tūrisma nozares attīstībā un tūrisma izglītībā iesaistītajām pusēm Latvijā un starptautiskā mērogā studiju procesa kvalitātes kāpināšanai.
- Veidot studējošiem prasmes un iemaņas atbilstoši izvirzītajiem mērķiem un profesijas standartam, izvēloties adekvātas izglītības metodes, akcentējot lietišķo zināšanu ieguvu un pētniecības iemaņu attīstīšanu, pastiprināt dažādu svešvalodu pielietošanas spēju, sadarbību komandā, prasmi lietot ikdienai nepieciešamās informācijas un komunikācijas tehnoloģiskos risinājumus un digitālos rīkus, spēju kritiski domāt, analizēt problēmas, uzņemties atbildību, liels akcents ir uz saskarsmes prasmju pilnveidi, publiskās uzstāšanās iemaņu attīstīšanu un spēju argumentēt.
- Sekmēt studējošo motivāciju tālākizglītbai un personiskajai pilnveidei; veicināt studējošā pilnveidošanos par patstāvīgu, sociāli atbildīgu, erudītu, dabas un kultūras vērtības respektējošu, radošu personību ar spējām veidot savu uzņēmumu.
- Veicināt VRSTAO akadēmiskā personāla kvalifikācijas celšanu, personāla papildināšanu ar pieredzējušiem savas nozares praktiķiem, mācībspēku piesaisti no citām ViA struktūrvienībām un citām augstskolām Latvijā un ārvalstīs; uzturēt ViA materiāli tehnisko bāzi un veicināt tās papildināšanu un uzlabošanu kvalitatīvu studiju iespēju nodrošināšanai, ieviest praksē ViA stratēģijā uzsvērtās vērtības, īpaši šajā programmā izceļot individuālu pieeju un biežo diskusiju un komunikāciju veicinošo vidi studējošajiem.

Studiju programmā sasniedzamie **rezultāti**:

Zināšanas:

1. Zināšanas par tūrisma un atpūtas resursiem, ilgtspēju tūrisma pakalpojumos, uzņēmuma veidošanas, darbības plānošanas, organizācijas vadības juridiskajiem, finanšu, kvalitātes un psiholoģiskajiem aspektiem, patērētāju segmentēšanu, starpkultūru atšķirībām;
2. Zināšanas par informācijas ieguves, atlases un apstrādes, projektu izstrādes un īstenošanas, jaunrades un pētniecības jautājumiem;
3. Zināšanas par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju un digitālo rīku lomu un pielietojumu tūrisma un atpūtas pakalpojumu vadīšanas procesā;
4. Zināšanas un izpratne par nozares saistošajiem normatīvajiem aktiem un profesionālās vides standartiem un darbības principiem;
5. Izpratne par profesionālo ētiku, korporatīvo sociālo atbildību un nozares projektu īstenošanas ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Prasmes:

1. Prot praksē novērtēt tūrisma un atpūtas resursus un tendences, analizēt un novērtēt nozares vidi, plānot, organizēt un novērtēt uzņēmuma darbības ekonomiskās attīstības rādītājus, izstrādāt attīstības plānus un projektu sagataves atbilstoši noteiktajiem mērķiem un tirgus situācijai;

2. Pielieto saistošo normatīvo aktu un standartu, civilās un vides aizsardzības prasības un organizē darbu atbilstoši normatīvu aktu izmaiņām;
3. Prot argumentēti skaidrot nozares profesionālos jautājumus specialistiem un sabiedrībai, spēj diskutēt ar sabiedrību, pārzina terminoloģiju un komunicē svešvalodā;
4. Pašmotivācijas prasme pašizglītībai, profesionālajā darbībā plāno un īsteno patstāvīgo un grupu darbu, ievēro saskarsmes kultūras un profesionālās ētikas normas;
5. Veic patstāvīgi pētījumus nozarē, izmantojot daudzveidīgas pētniecības metodes, izmanto IT tehnoloģijas un digitālos rīkus.

Kompetences:

1. Spēj kritiski analizēt tūrisma un atpūtas nozares situāciju un uzņēmējdarbības vidi, spēj uzsākt uzņēmējdarbību, plānot un vadīt darbību un procesus, izvērtēt pieejamos tūrisma un atpūtas resursus un attīstības virzienus;
2. Spēj īstenot pētījumus un koncepciju izstrādi nozarē, spēj tos publiski prezentēt profesionālajā vidē un nespeciālistiem, veidot sociālo dialogu ar sabiedrību un piedalīties uzņēmuma reputācijas veidošanā;
3. Spēj patstāvīgi tālāk izglītoties, radoši risināt profesionālās problēmas, spēj efektīvi reaģēt uz novitātēm nozarē un mainīgās profesionālās vides prasībām;
4. Izprot profesionālās un akadēmiskās ētikas pamatjautājumus un spēj izvērtēt savu atbildību par profesionālās vai akadēmiskās darbības ietekmi uz sabiedrību un vidi.

Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet veidotu arī noteiktas prasmes un/vai kompetenci, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai veidā, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – gadījumu analīzes, studiju darbiem sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei tūrisma izglītībā – piedāvāt integrētu un problēmu risinājumos balstītu jauno profesionālu sagatavošanu. Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam profesijā tūrisma nozarēs dažādos sektoros.

Programmas saturs atbild uz izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo tūrisma nozari - nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos tūrisma organizāciju darbības aspektos – no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem. Tāpat jo īpaši programmā uzsvērtas zināšanas un kompetence, kas saistīta ar krīžu un risku vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tūrisma un atpūtas nozares uzņēmumu un galamērķu pārstrukturēšanās iespēju – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties nākotnēs krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos. Programma stiprina vairākas kompetenču grupas, kas saistītas ar ilgtspējības vadību, kas ir viena no stabilajām tendencēm, kas iezīmē tūrisma attīstību. Programmas kursu izstrādē ņemti vērā studentu ieteikumi, starptautiskie tūrisma izglītības piemēri un jaunākie nozares pētījumi par tūrisma izglītību..

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Nav piemērojams

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju programma "Tūrisma organizācija un vadība" tiek realizēta pilna laika studiju formā. Programmas studiju plānā norādīto kursu apguve studentiem notiek lekcijās, semināros, diskusijās, grupu darbos, lietišķajās spēlēs, uz problēmām bāzētās praktiskajās nodarbībās. Liels uzsvars studiju procesā tiek likts uz studentu patstāvīgo un pētniecisko darbu: literatūras studijām, referātu, kursa darbu, gada projektu izstrādi. Grupu nodarbībās studenti attīsta sadarbības prasmes, spēju diskutēt – uzklaut un izprast citu viedokli un argumentēti aizstāvēt savu viedokli, māku prezentēt ziņojumu, pilnveidot runas kultūru. Apmācībā daudz tiek izmantota uz problēmām bāzēta apmācība.

Studiju programmas realizācija notiek ar dažādu studiju formu palīdzību, kas ietver lekcijas, seminārus, diskusijas, praktiskās nodarbības, on-line resursu izmantošanu, sociālās simulācijas, lomu spēles, literatūras studijas, lietišķās spēles, individuālās un grupu konsultācijas, studiju vizītes, pārgājienus, āra dzīves prakses, integrētā apvidus praksi, mācību ekskursijas, gadījumu analīzi, studentu patstāvīgo praktisko darbu (individuāli un grupās), prezentācijas un konferences MS Teams platformā. Studiju procesā plaši tiek izmantotas mūsdienu informācijas tehnoloģijas. Nodarbību laikā docētājiem un studentiem ir iespēja izmantot datorklases, Telpiskās pētniecības laboratoriju, mobilo tehnoloģiju laboratoriju, multimediju laboratoriju un studentu darbnīcu (pieejami dažādi darbarīki, CNC frēze, modelēšanas un 3D drukas iekārtas).

Studiju procesā aktīvi tiek izmantotas iekšējās sistēmas sniegtās iespējas: moodle.va.lv – studiju elektroniskā vide, kurā katra studiju kursa ietvaros tiek glabāti studijām nepieciešamie materiāli, lekciju prezentācijas, notiek komunikācija ar studentiem, studenti ievieto savas prezentācijas un mājas darbus; e-pasts, sociālie mediji. Studenti, kas studē vai iziet praksi ārvalstīs, gada projektus un prakses var aizstāvēt attālināti MS Teams platformā.

Lekciju un semināru vai grupu nodarbību attiecība pilna laika studentiem lielākajā daļā kursu ir 50/50%. Studiju procesa nodrošināšanai un nodarbībās regulāri un aktīvi tiek izmantoti mūsdienīgi informācijas tehnoloģiju risinājumi – interaktīvais nodarbību saraksts, e-pasts, Google dokumenti, augstskolas e vide – Moodle.lv, Microsoft Teams. Lekcijās docētāji izmanto uzskates materiālus prezentāciju veidā, audio un video failus. Grupu darbu tapšanas gaitā diskusijas notiek ne vien klātienē, bet arī e–vidē, izmantojot Moodle, Webex un MS Teams.

Docētāji sniedz konsultācijas gan klātienē, saskaņā ar konsultāciju grafiku ik nedēļu, gan izmantojot Webex vai MS Teams, kas ļauj uzturēt aktīvu komunikāciju arī ar studentiem, kuri atrodas apmaiņas studijās ārzemēs. Studentiem, kuri studē ārzemēs un nevar ierasties uz gada projekta aizstāvēšanu klātienē, ir iespēja to aizstāvēt, izmantojot MS Teams platformu.

Vairāku kursu ietvaros tiek izstrādāts kursa projekts (grupas izstrādāts uz reālu problēmu bāzēts pētījums) un rīkotas ārpus auditoriju nodarbības – pieredzes apmaiņa atpūtas, tūrisma un viesmīlības nozares organizācijās, praktisko piemēru izpēte dabā u.c. Studiju nodarbību grafiku izstrādā virziena studiju speciāliste, sadarbojoties ar kursu docētājiem, virziena direktoru, bet auditoriju plānojums tiek saskaņots ar ViA Administratīvo departamentu.

Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" vērtēšanas sistēma balstīta uz LR Augstskolu likumu, kā arī ViA Studiju nolikumu, pamatojoties uz studiju mērķiem un studiju beigās plānotajiem sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju programmas studiju darba rezultāti tiek kontrolēti un vērtēti semestra laikā, pārbaudījumos pēc studiju kursa pilnīgas apguves. Ikvienu pārbaudījuma mērķis ir konstatēt, kādā līmenī students ir apguvis teorētiskās zināšanas un ieguvis prasmes un iemaņas pielietot teorētiskās zināšanas profesionālajā darbībā nepieciešamo uzdevumu veikšanai. Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir viena no būtiskām kursa apraksta daļām.

Lai nodrošinātu vērtēšanas objektivitāti, katrā kursā ir izstrādāti skaidri vērtēšanas kritēriji, kas paredz dažādu formu un veidu pārbaudījumus. Visosursos tiek lietota kumulatīvā vērtēšanas sistēma.

Problēmu risinājumu projekts tiek publiski aizstāvēts komisijā, kuras sastāvā ir projektu uzraugošie docētāji, kā arī tajā iesaistītie pārstāvji – tūrisma uzņēmēji un pašvaldības pārstāvji. Gada projekts tiek publiski aizstāvēts Gada projektu komisijā, un gada projektu vērtē darba vadītājs, recenzents un komisija. Bakalaura darbu aizstāvēšana notiek Valsts pārbaudījumu komisijā, un darbu vērtēšanā piedalās nozares profesionāļi, kas sastāda lielāko daļu no komisijas

Kopumā docētāju izmantotās metodes ir daudzveidīgas, bet dominē interaktīvās mācību

metodes, kuras veicina studentu aktīvu un apzinātu līdzdalību studiju procesā. Jāakcentē, ka docētāji plaši pielieto gadījumu analīzi, kas balstītas praksē. Docētāju praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbībā vai savā nozarē nodrošina teorētisko zināšanu un praktiskās pieredzes sinerģiju, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu. Neatņemama studijās pielietoto metožu sastāvdaļa ir bieži lauka pētījumi un aktīva eksperimentēšana reālā darba vidē. Šādu pieeju lietošana ir efektīva, tām ir ietekme ilgtermiņā, tomēr jāatzīmē, ka arī no docētājiem šādu metožu īstenošana pieprasa lielāku kapacitāti, zināšanas un prasmes. Studiju virzienā tiek īstenota studentcentrēta pieeja studiju procesam, tas ir, students kā aktīvs dalībnieks tiek iesaistīts studiju procesā un objektīvā pašvērtējumā. Tas tiek nodrošināts ar aktīvu mācību metožu, atbilstošu komunikācijas paņēmienu izmantošanu, atvērtību sadarbībā ar studentiem.

Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; gada projekti, to recenzēšana un publiska aizstāvēšana; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu. Darbs ar studentiem balstās uz studentcentrētu pieeju gan studiju procesā, gan 79 ikdienas saskarsmē. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, ar elektroniskās saziņas (epasts) un MS Teams starpniecību.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu (ja attiecināms).

Svarīga ir teorijas sasaiste ar praksi, ko studenti veic gan ārā dzīves praksē mācību ekskursiju laikā, gan integrētās apvidus prakses laikā, kad studenti 10 dienas pavada kādā no Vidzemes pašvaldībām un tajā esošajos tūrisma uzņēmumos, kā arī nostiprinot zināšanas praksē uzņēmumā.

Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" prakses atbilstoši nozares specifikai tiek plānotas aktīvās tūrisma sezonas laikā vasarā. Tiek īstenotas šādas prakses: Prakse viesmīlības servisā 1 kp, Integrētā apvidus prakse 3 kp, Mācību prakse ekskursija 1 kp, kas tiek iekļautas pavasara semestros, saskaņā ar lekciju grafiku, un Prakse uzņēmumā I 8 kp un Prakse uzņēmumā II 8 kp apjomā, kas tiek paredzētas 3. un 4. gada gan pavasara, gan rudens semestros, taču var tikt veiktas arī specifiski tūrisma un atpūtas nozarei – vasaras periodā.

Lai studenti sekmīgi varētu iekļauties praksē uzņēmumos, prakse Viesmīlības servisā tiek plānota pavasarī, pirms students dodas praksē uzņēmumā. Prakse Viesmīlības servisā parasti tiek realizēta, sadarbojoties ar Valmieras tehnikumu, izmantojot tehnikuma aprīkojumu. Ārā dzīves prakse, integrētā apvidus prakse, mācību prakse ekskursija tiek vērtētas ar vērtējumu ballēs. Prakse uzņēmumā I un II un Prakse viesmīlības servisā tiek vērtēta kā ieskaitīta vai neieskaitīta. Prakses vērtējumā tiek ņemts vērā prakses vadītāja vērtējums, vērtējums par prakses laikā veiktajiem darbiem un publiska uzstāšanās par prakses laikā gūtajiem novērojumiem un veiktajiem uzdevumiem.

Studiju prakses ir pakārtotas un saskaņotas ar studentu apgūstamajiem studiju kursiem attiecīgajā laikā periodā. Prakse notiek uzņēmumos, valsts un pašvaldību iestādēs un uzņēmumos pieredzējušu speciālistu vadībā. Prakses mērķis ir nodrošināt iespēju rast darba pieredzi un attīstīt praktiskā darba iemaņas ar tūrisma saistītos organizācijās. Pēc iespējas plašāk iepazīties ar tūrisma organizāciju darbībās virzieniem un to veicamajiem uzdevumiem. Rast saikni starp teorētiskajām zināšanām un reālo darbību, tādējādi nostiprinot iegūtās teorētiskās zināšanas ar to praktisku pielietojumu. Prakses nodrošina, ka tiek sasniegti studiju programmā paredzētie rezultāti, kas saistīti ar praktisku iemaņu iegūšanu un teorētisko zināšanu aprobēšanu praktiskā darbībā. Ar prakšu palīdzību tiek sekmēta arī studējošo saikne ar darba tirgu jau studiju gaitā.

Līdzšinējā pieredze liecina, ka studenti pamatā prakses vietas meklē paši, jo var izvēlēties

savai profesionālajai interesei atbilstošas jomas uzņēmumu, atrašanās vietu, kas bieži svarīgi finansiālu apsvērumu dēļ (zemas transporta izmaksas, tuvu dzīvesvietai un ģimenei). Nereti prakse tiek izieta darba vietā, tā nodrošinot padziļinātu organizācijas izpēti un dodot atgriezenisko saiti uzņēmumiem, kuri to novērtē un izmanto praktiskajā darbībā. Ja nepieciešams, tad programmas vadība sniedz atbalstu prakses vietas nodrošināšanā.

Studējošie ik gadu piesaka prakses vietas, aizpildot pieteikuma formu, augstskola norīko studējošos praksē, veic uzraudzību prakses laikā un iesaistās komunikācijā ar prakses vietu, ja nepieciešams. Pirms prakses studējošais un prakses vadītājs vienojas par konkrētiem prakses laikā veicamiem uzdevumiem saskaņā ar prakses nolikumu. Prakses ietvaros studējošie sagatavo Prakses atskaiti, kā arī veic izvērtējumu par iegūto pieredzi un zināšanām. Savu vērtējumu rakstiski sniedz arī prakses vadītājs (no organizācijas).

Prakses noslēgumā notiek prakses aizstāvēšana klātienē, kura laikā studējošie gan prezentē paveikto, gan diskutē par prakses gaitu, novērojumiem, reflektē par savu sniegumu, kā arī sniedz atgriezenisko saiti par to, kā studiju laikā iegūtās zināšanas ir palīdzējušas prakses uzdevumu izpildē. Prakšu aizstāvēšanas ietvaros vairākkārt noformētas idejas gan par to, kā izmainīt studiju kursu norisi studiju programmas ietvaros (piemēram, nepieciešamību pārcelt atsevišķus kursus uz ātrākiem studiju posmiem), gan arī ar kādiem tematiem papildināt studiju programmas saturu.

Prakses nolikumu pēc pieprasījuma var dabūt Studiju Administrēšanas daļā

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums (ja attiecināms).

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Studiju programmā paredzēta gada trīs gada projektu un bakalaura darba izstrāde, kas studentiem palīdz pielietot un integrēt iegūtās teorētiskās un praktiskās zināšanas un veido prasmes un iemaņas pētnieciskā darba veikšanai. VRSTAO virziena studentiem ir izstrādāti un publicēti "Metodiskie noteikumi gada projektu un bakalaura darbu izstrādāšanā un aizstāvēšanā ViA Sabiedrības zinātņu fakultātes VRSTAO virzienā", kur bakalaura studentiem ir dotas norādes par gada projektu un bakalaura darba satura veidošanu, pētījumu metodēm, noformējumu, vērtēšanas kritērijiem un kārtību. Bakalaura darbi ir aizstāvēti gan ziemas, gan vasaras pārbaudījumu komisijās.

Bakalaura aptver plašu un daudzveidīgu tūrisma un atpūtas nozares un uzņēmējdarbības tematisko loku. Bakalaura darbu tematika iekļaujas augstskolas pētniecības virzienā Ilgtspējīga tautsaimniecības attīstība un zināšanu sabiedrība. Aizstāvētās tēmas ir par tūrisma sezonāliti, dažādu maršrutu izveidi, aplikāciju satura izstrādi, aviokompāniju izvērtējumu, tūrisma spēļu izstrādi, ietekmētāju lomas analizēšanu, Baltijas valstu ceļojumu pakešu izstrādēm u. c. interesantām tēmām

2023. gadā kopā aizstāvēti 23 bakalaura darbi, kas ir par 7 darbiem vairāk kā iepriekšējā periodā

Zemāk apkopota virkne piemēru par tematiem, par kuriem studenti izstrādājuši bakalaura darbus 2022./2023. akadēmiskajā gadā

12. tabula. Studiju programmas "Tūrisma organizācija un vadība" aizstāvēto bakalaura darbu saraksts 2022./2023. gadā

Nr.	Students	Bakalaura darba nosaukums
1	KURME Alīne	AVIOKOMPĀNIJAS AIRBALTIC LOMA LATVIJAS KĀ GALAMĒRĶA VEICINĀŠANĀ
2	ĀDAMSONE Paula	Tūrisma sezonāliti tūrisma uzņēmumos Siguldas novadā
3	KALVE Anna	Mobilās lietotnes "Actionbound" spēles "Izsoļo Jēkabpils kreiso krastu" satura izstrāde
4	KRŪMIŅA Ieva	Smiltenes pilsētas svētku sociālās, ekonomiskās un tūrisma ietekmes analīze

5	AUSEKLE Beāte	Kāzu dienas ceļojuma maršrutu izveide Siguldas novadā
6	VINTERE Laura	SIA "Ungurmuiža" attīstības stratēģija 2023. - 2027. gadam
7	OZOLIŅA Ģertrūde	Mazcenas izsoles māju piedāvājums un attīstības iespējas tūrismā. Itālijas piemērs.
8	DAMBERGA Lelde Ieva	Lauku tūrisma produkta- lauku sēta "Pietrēni" izveide
9	FREIMANE Alise	Ietekmētāji tūristu mītnu tirgvedībā: Pierīgas piemērs.
10	STRAZDIŅŠ Linards	Spēles "Āraišu Leģendas" izveide
11	KADAKOVSKIS Zandis	Potenciālais darbinieks tūrisma galamērķu pārvaldības organizācijās Vidzemes reģionā - zināšanas, prasmes un kompetences
12	KALĒJS Aigars	Nopietnas brīvā laika aktivitātes (serious leisure): Latvijas Republikas pilsoņu interese brīvajā laikā iesaistīties valsts aizsardzības sistēmā - Zemessardzē
	STRAUTS Dāvis	Kā nākotnē mainīsies tūrisma galamērķu pārvaldība? Pašvaldības aģentūras modelis galamērķa pārvaldībā
13	ABATNIECE Krista	Tūrisma informācijas sniedzēju darbība Latvijā un to aktuālās problēmas pēc teritoriālās reformas
14	GRĀMATNIECE Annija Elza	Garās distances pārgājiena "Svētā Jēkaba ceļš" maršruta raksturojums un iespējamās popularizēšanas aktivitātes Latvijā
15	BĒRZIŅA Karīna	Valmieras iedzīvotāju brīvā laika pavadīšanas paradumi. Segmenta – ģimenes ar bērniem izpēte.
16	KALINČUKA Jevgeņija	Tūrisma produkta izstrāde ceļotājiem ratiņkrēslā Valmieras novada teritorijā
17	ROGOVSKA Uva	Iniciatīvas "Valmiera- Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027" aizsākto kultūras projektu izmantošana Valmieras kultūrtelpā Gustava Kluča mākslas centra piemērs
18	LĀCE Laura	VALMIERAS RESTORĀNU NEDĒĻAS PLUSI UN MĪNUSI NO PAKALPOJUMA SNIEDZĒJU PUSES VIESNĪCĀS "HOTEL WOLMAR" RESTORĀNA PIEMĒRS
19	ZVIRBULE Patrīcija	Baltijas valstu ceļojuma pakete, iepazīstot autentiskas vietas Eiropas kultūras galvaspilsētās
20	BALAŅUKA Mārīte	PROBLĒMU UN PROJEKTU RISINĀJUMU KURSI KĀ STUDIJU METODE. E ³ UDRES ² "DZĪVO LABORATORIJU" PIEMĒRA ANALĪZE
21	FREIMANE Alise	Publiskā pasākuma sociālekonomiskā ietekme: Ādažu krāmu tirgus piemērs.
22	PABRIKA Annija	Drošības izpratne dabas tūrismā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā salīdzinājumā ar Eiropas Savienības ārējo robežu teritorijām Latvijā
23	GARANČA Aivita	Latvijas solo ceļotāju motivācijas izpēte un ceļošanas paradumi

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

ViA netiek nodalīta infrastruktūra pa studiju programmām, bet resursi novērtēti visai augstskolai kopumā. Bakalaura studiju programmas īstenošanai pieejamā bāze (auditorijas, datorauditorijas, laboratorija, bibliotēkas resursi) ir pilnībā pietiekama. Moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem. Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu, bibliotēkas nodrošinājums pieejama ziņojuma II. daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. punktos,

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām) (ja attiecināms).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais

studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programma konceptuāli veidota, pamatojoties uz aktuālajām darba tirgus vajadzībām un nozares tendencēm, nevis balstoties uz jau virzienā pieejamajiem mācībspēku resursiem. Tas ir arī viens no iemesliem, kādēļ programmai piesaistīti vairāki viesdocētāji - lai nodrošinātu docētāja kompetences atbilstību, mācībspēki tika meklēti ārpus studiju virziena un ViA.

Studiju programmas realizācijā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un kvalifikācija, kā arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā. Lai piedalītos starptautiskajos pētniecības projektos, mobilitātes aktivitātēs, docētājiem ir nepieciešams pietiekams svešvalodas zināšanu līmenis (B2 līmenis). Priekšroka ir docētājiem ar angļu valodas prasmēm, kuras iespējams pilnveidot augstskolā. 2019.-2021. gadā daļa ViA vēlēto mācībspēku papildināja savas svešvalodas zināšanas, piedaloties Eiropas Sociālā fonda projekta "Vidzemes Augstskolas akadēmiskā personāla pilnveide un cilvēkresursu attīstība" (SAM 8.2.2.) ietvaros notiekošajās angļu valodas apmācībās. Studiju programmas starpdisciplinārais raksturs nosaka plašo zinātņu jomu loku (ģeogrāfija, bioloģija, komunikācija, tiesību zinātne, psiholoģija, uzņēmējdarbība, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, svešvalodas), ko pārstāv piesaistītie mācībspēki. Tāpat šī projekta ietvaros docētāji būtiski uzlaboja savu digitālo prasmju meistarību, kā arī akadēmiskās līderības prasmes.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītie docētāji ir atzīti zinātnieki, nozares eksperti. Seši docētāji ir LZA eksperti (A. Līviņa, L. Veliverronena, S. Rozentāle, M. Leščevica, J. Kalnačs, V. Silkāne). Viesdocētāju izvēli pamatā nosaka atpazīstamība profesionālajā vidē, praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbības vidē Latvijā un ārvalstīs, līdz ar to tas būtiski palīdz nodrošināt sasaisti ar nozares aktualitātēm. Daļa vieslektoru ir noteiktas jomas speciālisti, piem., kādā noteiktā tūrisma veidā, jurisprudencē, mārketingā, civilajā aizsardzībā, kas nodrošina studentiem nepieciešamās zināšanas un prasme.

Programmā iesaistītā vēlētā personāla kvalifikācija atbilst Augstskolu likuma 39. p. Profesionālo studiju programmu akadēmiskais personāls prasībām. Programmā strādā vēlēti 38 docētāji, no tiem 20 ir virzienā vēlēti akadēmiskā personāla pārstāvji, 12 ar doktora grādu; pārējiem lektoriem ir profesionālie maģistra grādi: sociālajās zinātnēs (ekonomika un uzņēmējdarbība), politikas zinātnē (sabiedrības vadība, pārvalde un administrācija), humanitārajās un mākslas zinātnēs, bioloģijā, ģeogrāfijā. Akadēmiskā personāla kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā pētniecībā starptautiskās sadarbības un darba pieredze, apvienojumā ar piesaistītajiem viesdocētājiem - atzītiem savas nozares profesionāļiem gan ar lokālu un nacionālu, gan starptautisku pieredzi un globālu skatījumu uz tūrisma un atpūtas nozares teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, nodrošina programmas studiju rezultātu mērķu sasniegšanu.

Kopumā docētāju kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā darbā, svešvalodu zināšanas, pedagoģiskā pieredze atbilst profesionālās bakalaura studiju programmas realizācijas prasībām.

Programmas izvēles kursu piedāvājumam ir iespēja piesaistīt docētājus no ViA sadarbības tīkliem, konkrētāk no Eiropas Universitāšu Alianses E³UDRES² projekta, kur starptautiskām studentu grupām kursi tiek pasniegti sadarbojoties vairāku partneraugstskolu mācībspēkiem. Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļas 2.3., 2.4., 2.5., 2.6. punktā

3.4.2. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš) (ja attiecināms).

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

3.4.4. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību - problēmsituāciju simulāciju, modelēšanu, stratēģisko spēļu veidā, kurās piedalās vairāku studiju programmu studenti, un uzdevuma saturu kopīgi izstrādā vairāku studiju kursu docētāji. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Pieredze, kas iegūta nozares problēmsituāciju modelēšanas un simulāciju laikā, tiek analizēta no dažādām perspektīvām vairāku studiju kursu ietvaros. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju jauno profesionāļu sagatavošanā, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis.

Studiju virzienā docētāju komunikācija ir regulāra virziena sanāksmēs (kur regulāri tiek izskatīti aktuālie studiju jautājumi, notiek diskusijas un kopīga lēmumu pieņemšana par studiju satura un procesa pilnveides aspektiem), kā arī programmas docētāju sanāksmēs un sarunās ar programmas direktoru. Docētāji izmanto elektronisko saziņu, MS Teams platformu komunikācijas un sadarbības nodrošināšanai. Papildus komunikācijas rīks starp programmas docētājiem ir iekšējās lietošanas docētāju rokasgrāmata, kurā uzsvērti koncepti, kas integrējami studijuursos, sasaistes ar nozari nozīme un dažādas formas, kā tas īstenojams, tāpat arī uzsvars uz student-centrētu pieeju. Lai paaugstinātu docētāju darba kvalitāti un studentu ieguvumu no kursiem, vairāki no studiju kursiem tiek docēti, diviem un pat trīs docētājiem sadarbojoties, kur viens no docētājiem uzņemas koordinators lomu par kursa plānošanu un organizāciju, tai skaitā nozares vieslektoru koordinēšanu. Šādi kursi sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk.

Gatavojoties akreditācijai, VRSTO ticis pamatīgi īstenots studiju kursu audits, kuram ir ļoti daudzpusīgs iedarbības mehānisms docētāju kopdarbības veicināšanā un studiju kvalitātes uzlabošanā: notiek pieredzes apmaiņa mācību satura izveidē un metožu pielietošanā; tiek apzinātas nozares aktualitātes; tiek novērsta kursu satura pārklāšanās; notiek virziena docētāju tuvināšanās un saliedēšanās, tiek uzlabots virziena iekšējais mikroklimats.

Kopumā studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt un/ vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – piem., gadījumu analīzes, reālu uzņēmumu problēmsituāciju risināšana - sākot no lauka darbiem un datu ievākšanai līdz risinājumu

prezentēšanai. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Konkrētu gadījumu analīze var tikt analizēta no vairāku kursu perspektīvas (piemēram, mārketinga, stratēģiskās vadības, finanšu vadības). Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesa vadības, gan operatīvo darbību līmenis.

2022. gada 1. oktobrī bija 63 studējošie un studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 38 docētāji (1,66 studenti uz vienu docētāju).

IV STUDIJU PROGRAMMAS “Tūrisma konkurētspējas vadība” profesionālās maģistra studiju programmas vispārējs RAKSTUROJUMS

4.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

4.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Studiju programma Tūrisma stratēģiskā vadība (47812) tika slēgta 2022. gada 30. jūnijā. Šo programmu vietā SAM 8.2.1. projekta 13 ietvaros izveidota maģistra studiju programma “Tūrisma konkurētspējas vadība”, tāpēc tiks sniegts tikai vispārīgs raksturojums par programmu. Saskaņā ar iepriekšējās novērtēšanas laikā saņemtajām rekomendācijām, nozares aktualitātēm, absolventu aptaujām un studentu ieteikumiem, iepriekšējā maģistra programma ir pilnībā pārstrādāta un izmaiņas saskaņotas arī ar VRSTAO konventu un Konsultatīvo padomi. Studiju programma ir labo prakšu, pieredzes pārmantotāja no maģistra studiju programmām “Tūrisma stratēģiskā vadība” un “Starptautiskā tūrisma pasākumu vadība” (kopīga studiju programma ar Klaipēdas Universitāti, Lietuva) - tās abas slēgtas programmu konsolidācijas plāna ietvaros (saskaņā ar Specifiskā atbalsta mērķi 8.2.1., Eiropas Sociālā fonda darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība"). Līdz ar konsolidāciju, Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība virzienā paliek vienīgā programma, kurā saglabātas iespējas tūrisma bakalaura studiju programmas absolventiem turpināt izglītību maģistra līmenī tūrisma jomā. Programma arī ir starpposms pilnas izglītības ciklam, ko sociālajās zinātnēs īsteno Vidzemes Augstskola sadarbībā ar Ventpils Augstskolu un Rēzeknes Tehnoloģiju Augstskolu, piedāvājot kopīgu doktorantūras programmu “Ekonomika un Uzņēmējdarbība”.

4.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Programma ir būtiska sasaistei ar studiju virzienā īstēnotajiem pētniecības projektiem, kas tiek realizēti saskaņā ar ViA stratēģijā 2016. – 2020. gadam noteikto pētniecības apakšvirzienu: daba un kultūras mantojuma izpēte. Vidzemes Augstskolas Telpiskās pētniecības laboratorijā jau vairākus gadus tiek uzkrāti tūrisma monitoringa dati un veidota ģeotelpisko datu platforma tūrisma attīstības plānošanai. Tā ir kvalitatīvs papildinājums lielo datu un biznesa inteliģences risinājumu analītisko rezultātu interpretēšanai, palīdz prognozēt tūrisma attīstību dažāda mēroga galamērķos.

Tūrisma konkurētspējas vadība konkurētspējai studiju programmas īstenošanas mērķis ir atbilstošs stratēģiskajiem mērķiem, kas definēti ViA „Stratēģijā 2016 – 2020”, un specifiski visvairāk mērķim prioritātē “Izglītība”: nodrošināt mūsdienīgu un kvalitatīvu, pētniecības rezultātos balstītu izglītības piedāvājumu, kas atbilst darba tirgus pieprasījumam un prognozēm, kā arī labai starptautiskajai praksei. Tiešā veidā studija programma palīdz attīstīties visos stratēģiskajos rīcības virzienos – gan cilvēkresursu, gan infrastruktūras, gan jo īpaši starptautiskās sadarbības jomā, jo programma Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība tapusi sadarbības līguma ar Satakuntas Augstskolu (Somija, Pori) ietvaros. Maģistra studiju programma Tūrisma konkurētspējas vadība konkurētspējai atbalsta ViA misijas īstenošanu - veicināt zināšanu sabiedrības ilgtspējīgu attīstību reģionālā un nacionālā līmenī, nodrošinot privāto un

publisko sektoru ar augsta līmeņa tūrisma nozares profesionāļiem, kā arī veicot pētniecību sabiedriski aktuālu saistītu problēmu risināšanai.

Studiju programmas Tūrisma konkurētspējas vadība konkurētspējai mērķis ir sniegt starptautiski konkurētspējīgu tūrisma izglītību, lai sagatavotu augsti izglītotus profesionāļus darbam valsts, nevalstiskajā un privātajā sektorā.

Atbilstoši valsts akadēmiskās izglītības standartam, studiju programmas saturs nodrošina zināšanu, prasmju un kompetenču kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 7. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei. Studiju programmas saturs piedāvā padziļinātu teorētisko zināšanu, pētniecības iemaņu iegūšanu un prasmju attīstīšanu studējošajiem, kas, savukārt, sniedz iespējas veidot sekmīgu profesionālo karjeru, īstenot uzņēmējdarbību, kā arī turpināt studijas doktorantūrā.

Studiju programmas īstenošanai noteiktie uzdevumi

1. Vadībzinātnes teoriju padziļināta apguve kontekstā ar citu sociālo zinātņu aktuālajām teorijām - ilgtspējas zinātnes un ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas, tā sekmējot starpdisciplināra augstākās izglītības satura piedāvājuma attīstību;
2. Specializētu zināšanu apguve par stratēģiskas attīstības plānošanas, vadīšanas un novērtēšanas procesiem, tai skaitā stratēģisko mārketingu, finanšu vadību, krīžu un risku vadību gan organizāciju, gan galamērķu līmenī;
3. Visaptverošas izpratnes veidošana par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām, sabiedrības attīstības tendencēm, cilvēku paradumu izmaiņām un citām plašākām ārējās vides izmaiņām, un to ietekmi uz tūrisma nozari;
4. Prasmju veidošana nozarē nepieciešamo teorētisko zināšanu sintēzei, un inovāciju radīšanai un pielietošanai mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos;
5. Prasmju nostiprināšana mūsdienu informācijas tehnoloģiju izmantošanai produktu, organizāciju un galamērķu vadībai un attīstībai, kā arī citu profesionālo darbību veikšanai, tai skaitā savu un klientu datu aizsargāšanai viedo tehnoloģiju vidē;
6. Uzņēmēja domāšanas veicināšana, personības un līderības un vadītāja spēju attīstība;
7. Informācijas analīzes, kritiskās domāšanas un argumentācijas spēju attīstība, kā arī pašrefleksijas prasmju nostiprināšana;
8. Studējošo iesaiste tūrisma nozares, galamērķu un organizāciju darbības izpētē un attīstības veicināšanā;
9. Zinātniski pētniecisko un analītisko prasmju attīstīšana individuāla pētniecības darba veikšanai, mūsdienīgu, tai skaitā tehnoloģijās balstītu, datu ievākšanas prasmju veicināšana, un studentu iesaiste pētniecības projektos, tādējādi sagatavojot studentus patstāvīgam pētnieciskajam darbam profesionālām vajadzībām atbilstošās darbības jomās, kā arī tālākām studijām doktora līmenī;
10. Mūsdienīgu studiju metožu adaptācija studiju programmā – gadījumu studijas, studiju ekskursijas (arī virtuālās), u.c., integrējot teorētiskās zināšanas ar praktisku šo zināšanu pielietojumu dažādu ar tūrisma jomu saistītu problēmu risināšanai mainīgu un neprognozējamu apstākļu vidē, tādējādi nodrošinot dziļāku nozares problēmjautājumu izpratni, ciešāku studiju sasaisti ar aktuālām norisēm nozares sektoros, efektīvu sadarbības prasmju attīstību un augstāku gatavību darbam tūrismā.

Studiju programmā sasniedzamie rezultāti un to sasaiste ar programmas mērķi un uzdevumiem.

Studiju programmas apguves rezultātā tiks sagatavoti augsti kvalificēti profesionāļi tūrisma, atpūtas un citu brīvā laika pavadīšanas pakalpojumu jomu sektoros, kuri spēs sekmīgi konkurēt gan vietējā, gan starptautiskajā darba tirgū, pateicoties augsta līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei, kas nepieciešama stratēģiskai, ilgtspējīgai organizāciju un galamērķu pārvaldībai nenoteiktības un strauji mainīgas ekonomiskās un sociālās vides apstākļos. Absolventi arī spēs uzsākt un īstenot uzņēmējdarbību tūrismā un ar to saistītajās nozarēs.

Studiju programmu absolvējot, iegūstams Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā. Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju ir 45812. Ņemot vērā

tūrisma specifiku, programma iekļauta izglītības tematiskajā grupā "Pakalpojumi", izglītības programmu grupā "Tūrisma organizācija un vadība".

TKV studiju programma veidota atbilstoši maģistru kvalifikācijas līmenim, veidojot tūrisma un viesmīlības jomas saturu, strukturējot to pēc visaptverošu kopsakarību principa ar stratēģiskās vadības zināšanām un prasmēm. Studiju kursi ir savstarpēji saistīti, aktualizēti pēc nozares aktuālās tirgus situācijas un tendencēm. Programmas īstenošana ietvēra pārdomātu tematisko secību, lai iegūtās prasmes un zināšanas tiek secīgi pilnveidotas visa studiju periodā. Konkurētspējas stiprināšana, viedu ceļojumu galamērķu un organizāciju stratēģiskā vadība tiek aplūkota caur Ziemeļvalstu un Baltijas valstu labāko praksi pieredzes stāstiem, izceļot mūsdienīgu tehnoloģiju radītās iespējas no biznesa datu analīzes līdz pat prognozēšanai un produkta dizainam, pārmaiņu vadīšanai un spējai pielāgoties mainīgiem apstākļiem, kā arī citiem aspektiem, paturot prātā daudznozaru perspektīvu.

Programmas apjoma variācijas ir 60 kredītpunktu (3 semestri) vai 80 kredītpunktu (4 semestri). Lai iestātos 60 KP studiju programmā, reflektantam nepieciešams profesionālā bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība. Lai iestātos 80 KP studiju programmā, reflektantam nepieciešams akadēmiskā bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība. Iepriekš akadēmisko izglītību ieguvušajiem, studiju programmā papildus ietverta prakse, kuras mērķis ir padziļināt izpratni par tūrisma nozari praktiski, kā arī studiju laikā gūto zināšanu aprobēšanu, tādējādi labāk sagatavojoties maģistra darba izstrādei.

Visiem reflektantiem, iestājoties studiju programmā, tiek vērtētas gan angļu valodas prasmes, gan izpratne par tūrisma nozari.

Pamatojoties uz iepriekš veikto pētījumu rezultātiem un rekomendācijām augstākajai izglītībai tūrismā, docētāju pieredzi, kā arī balstoties uz iepriekš īstenotajiem studiju kursiem ViA tūrisma maģistrantūras studiju programmās un studējošo atsauksmēm, identificēti gan studiju kursu temati, gan arī caurviju tēmas, kas integrējamas studiju programmā. Studiju programma kopumā sniedz zināšanas, prasmes un kompetenci, kas nepieciešami, lai pārvarētu tūrisma attīstības globālos izaicinājumus un atbilstu Latvijas, Baltijas un Ziemeļvalstu kā tūrisma galamērķu attīstības vajadzībām. Tātad sniedz ieguldījumu arī Latvijas kā tūrisma galamērķa konkurētspējas kāpināšanā. Programmas satura izstrādē ņemtas vērā arī Apvienoto Nāciju ziņojumā Covid-19 un Tūrisma transformācija rekomendācijas, Eiropas Tūrisma manifesti, kā arī citu starptautisku ziņojumu rekomendācijas par tūrisma turpmāko attīstību un zinātniskās publikācijas par tūrisma izglītībā nepieciešamajām izmaiņām Covid-19 kontekstā

Jaunās maģistru studiju programmas apraksts skatāms 13. tabulā, savukārt, studiju programmas varianti apskatāmi 14. tabulā

[Studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs, kā arī Studiju līguma paraugs pieejams Studiju Administrēšanas daļā.](#)

13.tabula. Maģistra programma "Tūrisma konkurētspējas vadība" (45812): programmas apraksts

Studiju virziens	Viesnīcu un restorānu serviss, tūrisma un atpūtas organizācija
Studiju programmas nosaukums	Tūrisma konkurētspējas vadība
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45812
Studiju programmas veids	Akadēmiskā maģistra studiju programma
Studiju programmas direktora vārds	Linda
Studiju programmas direktora uzvārds	Veliverronena
Studiju programmas direktora e-pasts	linda.veliverronena@va.lv

Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	PhD, docente
Studiju programmas direktora telefona numurs	26182255
Studiju programmas mērķis	Sniegt starptautiski konkurētspējīgu tūrisma izglītību, lai sagatavotu augsti izglītotus profesionāļus darbam valsts, nevalstiskajā un privātajā sektorā.
Studiju programmas uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vadībzinātnes teoriju padziļināta apguve kontekstā ar citu sociālo zinātņu aktuālajām teorijām - ilgtspējas zinātnes un ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas, tā sekmējot starpdisciplināra augstākās izglītības satura piedāvājuma attīstību;</i> • <i>Specializētu zināšanu apguve par stratēģiskas attīstības plānošanas, vadīšanas un novērtēšanas procesiem, tai skaitā stratēģisko mārketingu, finanšu vadību, krīžu un risku vadību gan organizāciju, gan galamērķu līmenī;</i> • <i>Visaptverošas izpratnes veidošana par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām, sabiedrības attīstības tendencēm, cilvēku paradumu izmaiņām un citām plašākām ārējās vides izmaiņām, un to ietekmi uz tūrisma nozari;</i> • <i>Prasmju veidošana nozarē nepieciešamo teorētisko zināšanu sintēzei, un inovāciju radīšanai un pielietošanai mainīgos sociālekonomiskajos apstākļos;</i> • <i>Prasmju nostiprināšana mūsdienu informācijas tehnoloģiju izmantošanai produktu, organizāciju un galamērķu vadībai un attīstībai, kā arī citu profesionālo darbību veikšanai, tai skaitā savu un klientu datu aizsargāšanai viedo tehnoloģiju vidē;</i> • <i>Uzņēmēja domāšanas veicināšana, personības un līderības un vadītāja spēju attīstība;</i> • <i>Informācijas analīzes, kritiskās domāšanas, un argumentācijas spēju attīstība, kā arī pašrefleksijas prasmju nostiprināšana;</i> • <i>Studējošo iesaiste tūrisma nozares, galamērķu un organizāciju darbības izpētē un attīstības veicināšanā;</i> • <i>Zinātniski pētniecisko un analītisko prasmju attīstīšana individuāla pētniecības darba veikšanai, mūsdienīgu, tai skaitā tehnoloģijās balstītu, datu ievākšanas prasmju veicināšana, un studentu iesaiste pētniecības projektos, tādējādi sagatavojot studentus patstāvīgam pētnieciskajam darbam profesionālām vajadzībām atbilstošās darbības jomās, kā arī tālākām studijām doktora līmenī;</i> • <i>Mūsdienīgu studiju metožu adaptācija studiju programmā – gadījumu studijas, studiju ekskursijas (arī virtuālās), u.c., integrējot teorētiskās zināšanas ar praktisku šo zināšanu pielietojumu dažādu ar tūrisma jomu saistītu problēmu risināšanai mainīgu un neprognozējamu apstākļu vidē, tādējādi nodrošinot dziļāku nozares problēmjautājumu izpratni, ciešāku studiju sasaisti ar aktuālām norisēm nozares sektoros, efektīvu sadarbības prasmju attīstību un augstāku gatavību darbam tūrismā.</i>
Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zināšanas par aktuālajām teorijām ekonomikas un uzņēmējdarbības, psiholoģijas (patērētāju uzvedības), un citās ar tūrisma saistītajās zinātņu jomās. • Zināšanas par organizāciju un galamērķu stratēģiskās plānošanas, vadības, novērtēšanas un īstenošanas procesiem (tai skaitā mārketingu, finanšu vadību u.c.) un šajos procesos izmantojamiem rīkiem, metodēm un tehnoloģijām

	<ul style="list-style-type: none"> Zināšanas par starptautiskās ekonomikas likumsakarībām un starptautiska un nacionāla līmeņa ietekmējošiem faktoriem (tai skaitā krīzēm un riskiem) uz tūrisma nozari, un iespējām prognozēt šo izmaiņu ietekmi uz galamērķi vai uzņēmējdarbību. <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> Prasmes plānot un īstenot profesionālo darbību gan individuāli, gan komandā atbilstoši tūrisma nozares attīstības tendencēm un nozares attīstību ietekmējošajiem faktoriem. Prasmes izmantot mūsdienu tehnoloģiskās iespējas uzņēmējdarbības uzsākšanai un/ vai attīstībai, tostarp nepieciešamo datu apkopošanā un analīzē, vadības procesos, produktu risinājumiem un/ vai galamērķa attīstības veicināšanai, kā arī nodrošināt datu aizsardzības procesu. Prasmes argumentēti skaidrot savu viedokli un aizstāvēt idejas dažādās mērķa auditorijās un veidot dialogu ar nozares profesionāļiem. <p>Kompetences:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kompetence pielietot studiju programmā iegūtās teorētiskās zināšanas galamērķu un organizāciju pārvaldībā un attīstības veicināšanā augstas nenoteiktības apstākļos, kā arī problēmjasautājumu risināšanai integrētā, inovatīvā veidā, tādējādi nodrošinot organizāciju/ galamērķu konkurētspējas stiprināšanu un līdzsvarotu attīstību. Spēja prognozēt tirgus un pieprasījuma izmaiņas, īstenot konkurētspējīgu produktu politiku, kā arī efektīvu organizācijas mārketinga un ieņēmumu pārvaldību atbilstoši organizācijas stratēģiskajiem mērķiem Spēja patstāvīgi veicināt savu personisko attīstību un zināšanu pilnveidi, uzņēmēja domāšanas veidu un pilnībā izprast savas profesionālās darbības ietekmes sekas, kā arī spēju sadarboties ar dažādām iesaistītajām pusēm, izrādīt iniciatīvu un līderību savas organizācijas vadībā un nozari vienojošās organizācijās Spēja patstāvīgi īstenot pētniecību ievācot un kritiski analizējot datus, pielietojot studiju laikā iegūtās zināšanas par pētījumu metodēm gan uzņēmējdarbības uzsākšanas iespēju izpētei, gan organizāciju un galamērķu attīstības mērķiem.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

14.tabula. Maģistra programma “Konkurētspējīga tūrisma stratēģiskā vadība” (45812): programmas varianti

Pilna laika klātiene - 1 gads, 6 mēneši - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Akadēmiskais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība

legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Pilna laika klātiene - 1 gads 6 mēneši - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	1
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	6
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	60
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Akadēmiskais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Pilna laika klātiene - 2 gadi, - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Akadēmiskais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Pilna laika klātiene - 2 gadi, - angļu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	
Īstenošanas valoda	angļu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Akadēmiskais bakalaura grāds sociālajās un cilvēkrīcību zinātnēs, komerczinībās un administrēšanā vai tūrisma un atpūtas organizācijā, kultūras vadībā vai tam pielīdzināma izglītība
legūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds tūrisma un atpūtas organizācijā
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Kā redzams 14. tabulā, studiju programmā ietverti kursi, kas:

- 1) vērsti uz personības attīstību;
- 2) skaidro makro līmeni un sniedz zināšanas par plašāku kontekstu, kurā strādā nozare organizācijas;
- 3) skaidro organizācijas/galamērķa vadības (mikro) līmeni.

Šajos dažādajos līmeņos izdalāmi vairāki tematiski kursu bloki, kas nodrošina padziļinātas zināšanas. Obligātā studiju programmas daļa vērsta uz stratēģiskās vadības, tūrisma produkta dizaina veidošanas un pārdošanas, kā arī pētniecības kompetenču pilnveidi. Studiju programmā akcentēti arī digitāli atbalsta rīki organizācijas un galamērķu procesu pārvaldībā, gan inovātivi risinājumi produktu veidošanā, kā arī mārketingā. Izvēles kursu piedāvājumā iekļauti makro līmeņa kursi, kā arī plašs

piedāvājums ar tehnoloģijām saistītiem studiju kursiem. Kā obligātās izvēles kurss iepļānota studiju ekskursija Baltijas – Ziemeļvalstu reģionā, kurā studenti aprobēs praktiski kursu laikā iegūtās zināšanas sadarbībā ar tūrisma nozares organizācijām.

Studiju programmas apjoms ir 60 kredītpunktu vai 80 kredītpunktu un tā strukturēta daļās:

- 1) padziļinātas profesionālās zināšanas zinātņu nozarē ekonomika un uzņēmējdarbība, piedāvājot studiju kursu bloku Vadība un konkurētspēja - stratēģiskās vadības kursi, produkta veidošana un pārdošana, uzņēmēja domāšanas un līderības spēju pilnveidei – kopā 20 KP;
- 2) pētniecība - maģistra darba izstrādes, pētījumu metožu un datu analītikai veltīti kursi 6 KP apjomā, kuros arī tiek aprobētas teorētiskās ekonomikas un uzņēmējdarbības zināšanas. (4 semestru studiju programmā - 26 KP)

Maģistra darba kopējais apjoms ir 20 KP; Obligātās izvēles kursi – 6 KP, kur viens no kursiem ir studiju ekskursija, bet otrs studiju kurss Tūrisma uzņēmējdarbība un globālās izmaiņas, kurā tiek stiprināta kompetence strādāt strauji mainīgā uzņēmējdarbības vidē; Izvēles kursi – 6 KP apjomā specializētu zināšanu padziļināšanai tehnoloģiju izmantošanai tūrismā, arī makro līmeņa kursi starptautiskajā ekonomikā un finanšu vadībā u.c., kā arī 2 kp apjomā brīvās izvēles kursi; Papildus kursu piedāvājums atbilstoši normatīvo aktu prasībām - programmas saturā iekļauti studiju kursi civilajā un vides aizsardzībā, ko studējošie apgūst, ja šādi kursi nav iepriekš apgūti zemāka līmeņa studiju programmā, kā arī latviešu valodas kurss ārvalstu studentiem.

Apkopojot iepriekš minēto, lai iegūtu akadēmiskā maģistra grādu, studējošajiem jāizpilda šādas prasības:

1. Jāapgūst studiju programmas studiju kursi 40 KP kredītpunktu apjomā;
2. Ja zemāka līmeņa studiju programmā nav apgūti kursi atbilstoši Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktajām prasībām, tad papildu studiju programmai jāapgūst šie kursi. Ārvalstu studentiem, saskaņā ar Augstskolu likuma prasībām, jāapgūst latviešu valodas kurss.
3. Jānokārto valsts pārbaudījums – jāaizstāv maģistra darbs 20 kredītpunktu apjomā;
4. 80 KP studiju programmā papildus jānokārto 20 nedēļu apjomā pētniecības prakse

Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet veidotu arī noteiktas prasmes un/vai kompetenci, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanību studentu individuālā un grupu darba plānošanai veidā, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – gadījumu analīzes, studiju darbiem sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei tūrisma izglītībā – piedāvāt integrētu un problēmu risinājumos balstītu jauno profesionālu sagatavošanu, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis.

Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam profesijā tūrisma nozarēs dažādos sektoros. Programmas saturs atbild uz izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo tūrisma nozari - nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos tūrisma organizāciju darbības aspektos – no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem.

Tāpat jo īpaši programmā uzsvērtas zināšanas un kompetence, kas saistīta ar krīžu un risku vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tūrisma un viesmīlības nozares uzņēmumu un galamērķu transformācijas iespēju – nodrošinot to spēju ātri pielāgoties nākotnēs krīžu vai strauju pārmaiņu apstākļos. Programma stiprina vairākas kompetenču grupas, kas saistītas ar ilgtspējības vadību, kas ir viena no stabilajām tendencēm, kas kontekstualizē tūrisma attīstību. Programmas izstrādes procesā tika ņemtas vērā gan darba devēju vajadzības un darba tirgus pētījumi, gan nozares tendences. Saskaņā ar augstākminēto, augstākajai izglītībai tūrismā jāstiprina:

- 1) Perspektīva uz tūrismu un dabas resursiem, tostarp klimata pārmaiņu mijiedarbību ilgtspējīgas attīstības kontekstā;
- 2) Izpratne par organizācijas vai galamērķa attīstību ne tikai no izaugsmes - perspektīvas, bet plašāka skatu punkta, kur attīstība tiek saprasta arī kā stratēģiska darbības stabilizēšana vai, ja nepieciešams - samazināšana;
- 3) Digitalizācija un inovatīvi viedie risinājumi tūrismā;
- 4) Drošības, higiēnas un veselības aspekti tūrismā;
- 5) Kompetence tādu uzņēmumu izveidē un vadībā, kuru darbība neaprobežojas tikai ar tūrismu, lai ieviestu elastīgas un adaptēties spējīgas uzņēmējdarbības konceptu, kas būtisks gadījumos, kad atkārtojas līdzīgas krīžu situācijas, kā arī citas organizāciju vadības kompetences, kas ļauj izveidot un vadīt organizācijas, kuras ātri spēj atgūties no krīzes un pielāgoties izmaiņām;
- 6) Aktualizēts redzējums uz finanšu vadības un plānošanas kompetenci, jo daudz uzņēmumu krīzes laikā ir uzkrājuši kredītsaistības;
- 7) Intensīvāka un daudzpusīgāka sadarbība un tīklošanās starp iesaistītajām pusēm gan no valsts un pašvaldību, gan no privātā sektora, tai skaitā arī intensīvas savstarpējās konkurences apstākļos.

Kopumā pētījumi un ziņojumi rekomendē izvērtēt un veikt nozīmīgas izmaiņas augstākajā izglītībā tūrismā, lai pārliecinātos, ka tā ir atbilstoša post-pandēmijas radītajai realitātei.

4.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Programmas saturs ir apspriests VRSTAO virziena konsultatīvajā padomē, kas sastāv no tūrisma nozares profesionāļiem. Padomes locekļi norādīja, ka tūrismā nepieciešamība pēc maģistra izglītības visbiežāk saistīta ar mērķi izprast konkrētas organizācijas (ne)efektivitātes cēloņus, un uzlabot tās darbību (piemēram, kā efektīvāk sasniegt jaunus mērķa tirgus). Apspriešanas rezultātā programmā vairāk akcentēta nozares aktuālo problēmu risināšanas nozīme. Programmas izstrādes darba grupai ir arī notikušas individuālas sarunas ar vairāku profesionālo tūrisma un viesmīlības nozares organizāciju pārstāvjiem Latvijā, kuri konsultācijās norādījuši, ka Covid-19 negatīvās sekas likušas tūrisma un saistīto nozaru pārstāvjiem vairāk apzināties augstākās izglītības un lietišķo pētījumu nozīmi tūrisma pārvaldībā Covid-19 negatīvo seku novēršanā un nozares atjaunotnes plānošanā

Lai īstenotu tūrisma organizāciju un galamērķu pārvaldību šajos jaunajos apstākļos, nepieciešams stiprināt vairākas kompetenču grupas – inovāciju un digitālo risinājumu ieviešanas spēju, ilgtspējības vadību, jaunu biznesa modeļu ieviešanu, tai skaitā izmantojot mūsdienīgus rīkus un datus prognozēšanai un iespējamo attīstības scenāriju izstrādei. Ņemot vērā augstāk minēto, būtisko tiešo un netiešo tūrisma ietekmi tautsaimniecībā, būtiska ir augstākā izglītība tūrismā, kas dod prasmes tūrisma organizāciju un galamērķu vadībai īpaši augstas konkurences un nenoteiktības apstākļos un veicina ilgtspējīgāku un elastīgāku pieeju tūrisma un atpūtas organizāciju un vietu pārvaldībā.

Augstākās izglītības nozīmi arī uzsver paradigmas maiņa tūrismā - pandēmijas ietekmē ticis pārvērtēts, kā tiek izprasta tūrisma attīstību – ja līdz šim dominējošais izaugsmes kritērijs bijis tūristu skaita pieaugums, jo tas rada lielāku peļņu, tad šobrīd attīstības mērķi vairāk tiek saistīti ar augstākiem ilgtspējas rādītājiem gan attiecībā uz galamērķu vadību, gan tādu organizāciju vadību, kuras spēj ātrāk atjaunoties pēc krīzēm tieši tāpēc, ka nav orientētas tikai uz peļņas gūšanu.

No otras puses, nodarbinātība tūrisma nozarē jau pirms Covid-19 pandēmijas nereti netika uzskatīta par pievilcīgu jomu, kurā veidot karjeru - vistīcamāk tas saistīts ar apstākli, ka nodarbinātība tūrismā vairāk asociējas ar apkalpojošo darbu viesmīlības sektorā, nevis mazāk redzamajām plašajām karjeras iespējām dažāda līmeņa vadošos amatos kādā no daudzām ar tūrismu un atpūtu saistītajās nozarēs. Covid-19 pandēmija un nozares uzņēmumu dīkstāves, slēgšanas, darbības sašaurināšanas izraisīja plašu darbinieku aizplūšanu no nozares, kas, nozarei atjaunojoties, rada būtiskas problēmas piesaistīt cilvēkresursus. Šobrīd izveidojusies problemātiska situācija, ka nozares atjaunošanai nepieciešami cilvēkresursi, bet potenciālie darba ņēmēji nav ieinteresēti strādāt nozarē.

Vēl jo lielāku nenoteiktību ir radījusi karadarbība Ukrainā, kas daļai starptautisko tūristu liek uzskatīt Baltijas valstis par apdraudētu galamērķi. Līdz ar to, no vienas puses, tūrisms ir joma ar augstu

multiplikatīvo efektu un tādējādi nozīmīga Latvijas ekonomikai, no otras puses, nozares ekonomisko potenciālu izmantot liedz kvalificēta darbaspēka trūkums, kas ierobežo attīstību, apdraud pakalpojuma kvalitāti. Augstākā izglītība tūrismā - tā šobrīd ir nepieciešama, bet nešķiet pievilcīga un droša karjeras joma. Nozares organizācijām šobrīd kritiski nepieciešams cilvēkresursu papildinājums un viens veids, kā to nodrošināt, ir caur pievilcīgām, aktualizētām izglītības programmām. Tūrisms un rekreācija iekļauti starp Vidzemes plānošanas reģiona viedās specializācijas jomām ilgtermiņā, pamatojot vajadzību pēc kvalificētiem un izglītotiem speciālistiem šajā jomā. Tūrisms kā stratēģiska attīstības prioritāte minēts visu reģiona pašvaldību ilgtermiņa stratēģiju dokumentos.

Sevišķi nozīmīgi, ņemot vērā aprakstītos faktoros, ir tieši tūrisma un atpūtas jomas uzņēmumu stratēģiska vadība, arī to konkurētspējas vērtēšana un uzņēmējdarbības prasmes. Tas viss jaunajā programmā ir iekļauts.

Maģistru programma tiek īstenota pirmo gadu un absolventi vēl nav.

4.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2022.gadā jaunajā maģistra programmā ir uzņemti 9 studenti.

4.2. Studiju saturs un īstenošana

4.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursus/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Skat programmas satura analīzi 4.1.2 punktā

4.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

4.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Plānojot studiju programmu, tika vērtēts, lai studiju kursi ne tikai sniegtu noteiktas zināšanas, bet veidotu arī noteiktas prasmes un/vai kompetenci, atbilstoši studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu plānošanā docētāji pievērsuši uzmanību studentu individuālā un grupu darba plānošanai veidā, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – gadījumu analīzes, studiju darbiem sadarbībā ar nozares uzņēmumiem. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei tūrisma izglītībā – piedāvāt integrētu un problēmu risinājumos balstītu jauno profesionāļu sagatavošanu, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesu vadības, gan operatīvais darbības līmenis.

Studiju programmas saturs veidots izteikti starpdisciplinārs, jo šāda pieeja nodrošina studējošajiem zināšanas, izpratni un arī sagatavotību darbam profesijā tūrisma nozarēs dažādos sektoros. Programmas saturs atbild uz izaicinājumiem un tendencēm, kas raksturo tūrisma nozari - nepieciešamība pēc inovācijām un radošuma, pieaugoša tehnoloģiju nozīme dažādos tūrisma organizāciju darbības aspektos – no produktu veidošanas līdz viedai vietas pārvaldībai, no organizācijas vadības līdz pārdošanas procesiem. Kopumā docētāju izmantotās metodes ir daudzveidīgas, bet dominē interaktīvās mācību metodes, kuras veicina studentu aktīvu un apzinātu

līdzdalību studiju procesā. Jāakcentē, ka docētāji plaši pielieto gadījumu analīzi, kas balstītas praksē. Docētāju praktiskā pieredze tūrisma un atpūtas nozarē un uzņēmējdarbībā vai savā nozarē nodrošina teorētisko zināšanu un praktiskās pieredzes sinerģiju, kas, izmantojot daudzveidīgu mācību metodiku, pilnībā nodrošina studiju rezultātu un studiju mērķu sasniegšanu. Neatņemama studijās pielietoto metožu sastāvdaļa ir bieži lauka pētījumi un aktīva eksperimentēšana reālā darba vidē. Šādu pieeju lietošana ir efektīva, tām ir ietekme ilgtermiņā, tomēr jāatzīmē, ka arī no docētājiem šādu metožu īstenošana pieprasa lielāku kapacitāti, zināšanas un prasmes. Studiju virzienā tiek īstenota studentcentrēta pieeja studiju procesam, tas ir, students kā aktīvs dalībnieks tiek iesaistīts studiju procesā un objektīvā pašvērtējumā. Tas tiek nodrošināts ar aktīvu mācību metožu, atbilstošu komunikācijas paņēmienu izmantošanu, atvērtību sadarbībā ar studentiem.

Dialoga ar studentiem veicināšanai tiek izmantotas šādas darba formas: studijas mazās grupās, kas veicina studentu iesaisti studiju procesā; interaktīvu studiju metožu pielietošana; patstāvīgo un pētniecisko darbu izvērtēšana un apspriešana ar autoriem; gada projekti, to recenzēšana un publiska aizstāvēšana; konsultācijas; kumulatīvā novērtējuma sistēma; studentu aptaujas par studiju kursu. Darbs ar studentiem balstās uz studentcentrētu pieeju gan studiju procesā, gan ikdienas saskarsmē. Individuālā saziņa starp docētāju un studentu (ārpus lekcijām, semināriem un nodarbībām) iespējama, tiekoties individuālās konsultācijās ar docētāju, ar elektroniskās saziņas (epasts) un MS Teams starpniecību.

Studiju programmā paredzēta arī mācību ekskursija. Daļa lekciju notiek arī tiešsaistē, MS Teams platformā.

Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/ koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu (ja attiecināms).

Prakse nav paredzēta.

Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums (ja attiecināms).

Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Programma tiek realizēta pirmo gadu, noslēguma darbi vēl nav tapuši

4.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

4.3.1 Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

ViA netiek nodalīta infrastruktūra pa studiju programmām, bet resursi novērtēti visai augstskolai kopumā. Bakalaura studiju programmas īstenošanai pieejamā bāze (auditorijas, datorauditorijas, laboratorija, bibliotēkas resursi) ir pilnībā pietiekama. Moodle sistēma un e-pastu sistēma pilnībā atbalsta informācijas apmaiņu, jaunumu paziņošanu, izmaiņu izziņošanu starp docētājiem un studentiem. Informācija par studiju programmas resursiem un tās nodrošinājumu, bibliotēkas nodrošinājums pieejama ziņojuma II.daļas 3. nodaļas 2.3.1.- 2.3.3. punktos,

Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām) (ja attiecināms).

4.3.2. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz

vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Skat. ziņojuma II.nodaļas 2.3.sadaļas 2.3.1.apakšpunktu.

4.4. Mācībspēki

4.4.1 Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

4.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Studiju programmas realizācijā būtiski ir apvienot akadēmiskās zināšanas ar praktisko pieredzi un praksi, tāpēc tiek iesaistīts augstskolas vēlētais akadēmiskais personāls un viesdocētāji ar praktisko pieredzi nozarē. Iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz šādiem kritērijiem: akadēmiskā darbā (studiju kursu sagatavošanā) uzkrātā kompetence un zināšanas ar programmas saturu saistītajās jomās, zinātniskās darbības virziens un līdzšinējo pētījumu temati, zinātniskais grāds un kvalifikācija, kā arī praktiskā pieredze. Priekšroka studiju programmas īstenošanā ir docētājiem ar doktora grādu, ar doktora grāda kandidāta statusu un studējošajiem doktorantūrā.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīti 6 virzienā vēlēti docētāji, kā arī 3 viesdocētāji, 2 cita virziena docētāji. No visiem docētājiem 6 ir ar maģistra grādu.

Kopumā docētāju kvalifikācija, iesaiste zinātniskajā darbā, svešvalodu zināšanas, pedagoģiskā pieredze atbilst profesionālās bakalaura studiju programmas realizācijas prasībām. Programmas izvēles kursu piedāvājumam ir iespēja piesaistīt docētājus no ViA sadarbības tīkliem, konkrētāk no Eiropas Universitāšu Alianses E³UDRES² projekta, kur starptautiskām studentu grupām kursi tiek pasniegti sadarbojoties vairāku partneraugstskolu mācībspēkiem. Informācija par akadēmiskā personāla iesaisti zinātniskajā pētniecībā gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī pieejama ziņojuma II.daļas 2.3., 2.4., 2.5., 2.6. punktā

4.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš) (ja attiecināms).

4.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu (ja attiecināms).

4.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību - problēmsituāciju simulāciju, modelēšanu, stratēģisko spēļu veidā, kurās piedalās vairāku studiju programmu studenti, un uzdevuma saturu kopīgi izstrādā vairāku studiju kursu docētāji. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Pieredze, kas iegūta nozares problēmsituāciju modelēšanas un simulāciju laikā, tiek analizēta no dažādām perspektīvām vairāku studiju kursu ietvaros. Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju jauno profesionāļu sagatavošanā, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesa vadības, gan operatīvais darbības līmenis.

Studiju virzienā docētāju komunikācija ir regulāra virziena sanāksmēs (kur regulāri tiek izskatīti aktuālie studiju jautājumi, notiek diskusijas un kopīga lēmumu pieņemšana par studiju satura un procesa pilnveides aspektiem), kā arī programmas docētāju sanāksmēs un sarunās ar programmas direktoru. Docētāji izmanto elektronisko saziņu, MS Teams platformu komunikācijas un sadarbības nodrošināšanai. Papildus komunikācijas rīks starp programmas docētājiem ir iekšējas lietošanas docētāju rokasgrāmata, kurā uzsvērti koncepti, kas integrējami studijuursos, sasaistes ar nozari nozīme un dažādas formas, kā tas īstenojams, tāpat arī uzsvars uz student-centrētu pieeju. Lai paaugstinātu docētāju darba kvalitāti un studentu ieguvumu no kursiem, vairāki no studiju kursiem tiek docēti diviem un pat trīs docētājiem sadarbojoties, kur viens no docētājiem uzņemas koordinatora lomu par kursa plānošanu un organizāciju, tai skaitā nozares vieslektoru koordinēšanu. Šādi kursi sekmē gan docētāju sadarbību starpdisciplinārās pieejas nodrošināšanai, gan nodrošina to, ka studenti kursu apgūst ar lielāku interesi un sekmīgāk.

Gatavojoties akreditācijai VRSTO ticis pamatīgi īstenots studiju kursu audits, kuram ir ļoti daudzpusīgs iedarbības mehānisms docētāju kopdarbības veicināšanā un studiju kvalitātes uzlabošanā: notiek pieredzes apmaiņa mācību satura izveidē un metožu pielietošanā; tiek apzinātas nozares aktualitātes; tiek novērsta kursu satura pārklāšanās; notiek virziena docētāju tuvināšanās un saliedēšanās, tiek uzlabots virziena iekšējais mikroklimats.

Kopumā studiju kursu plānošanā un īstenošanā docētāji pievērš daudz uzmanības studentu individuālā un grupu darba plānošanai tādos formātos, kas ļautu studējošajiem nostiprināt un/ vai pārbaudīt iegūtās zināšanas ar praktisku uzdevumu palīdzību – piem., gadījumu analīzes, reālu uzņēmumu problēmsituāciju risināšana - sākot no lauka darbiem un datu ievākšanai līdz risinājumu prezentēšanai. Tādā veidā tiek sekmēta zināšanu apguve un aprobācija integrētā veidā. Konkrētu gadījumu analīze var tikt analizēta no vairāku kursu perspektīvas (piemēram, mārketinga, stratēģiskās vadības, finanšu vadības). Šāda pieeja atbilst kopējai tendencei augstskolās Eiropā – piedāvāt integrētu pieeju, kurā tiek skarts gan domāšanas, gan procesa vadības, gan operatīvo darbību līmenis.

2022. gada 1. oktobrī bija 9 studējošie un studiju programmas īstenošanā ir iesaistīti 11 docētāji (0,81 studenti uz vienu docētāju).